

ФОКУСИРАНО НАБЛЮДЕНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ ВЪВ ВРЪЗКА С ТРАГИЧНИЯ ИНЦИДЕНТ В СЕЛО ГАРА ЕЛИН ПЕЛИН С ВЗРИВЕНИЯ СКЛАД ЗА ПИРОТЕХНИКА

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
ЛИНЕЙНИ УСЛУГИ	3
БНТ1.....	3
ХОРИЗОНТ	10
БТВ	14
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	19
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ	26
BULGARIA ON AIR	31
NOVA NEWS.....	33
„БЪЛГАРИЯ 24“	39
СКАТ.....	40
ЕВРОКОМ	42
ПЛАТФОРМА И НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ	43
Vbox7.com	43
Gospodari.com.....	43
Zaistinata.com.....	44
Pik.bg.....	45
Fakti.bg/video	46
www.mediamall.info.....	48
www.actualno.com.....	49
www.safenews.bg/video	49
https://bgnes.bg/	50
www.dnevnik.bg	52

Мониторингът на СЕМ се самосезира по случая с взривените складове за пиротехника край село Гара Елин Пелин и осъществи фокусирано тематично наблюдение на линейни и нелинейни услуги в периода 25 – 28 юли 2024 г. Прегледани са следните услуги:

- Линейни – БНТ 1, ХОРИЗОНТ, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, ЕВРОКОМ, СКАТ, БЪЛГАРИЯ 24,
- Платформа – VBOX7
- Нелинейни - Gospodari.com, Zaistinata.com, Pik.bg, Fakti.bg/video, www.mediamall.info, www.actualno.com, www.safenews.bg/video, <https://bgnes.bg/>, www.dnevnik.bg

Прегледът на разпространеното медийно съдържание има за цел да установи спазен ли е Законът за радиото и телевизията и етичните журналистически правила при отразяването на големи инциденти с жертви.

Наблюдението установи, че телевизионната картина от местопроизшествието в нейната цялост е в общи планове (виждат се отдалеч взривове, пушек), част от кадрите са направени с дроне (горна гледна точка). Липсват травмиращи детайли от пожара и жертвите, запазен е принципът на лична неприкосновеност. Имената и снимките на жертвите се появяват публично преимуществено след техния летален изход. За инцидента веднага е потърсена реакцията на държавните и общински власти, коментират се проблемът със системата BG Alert, прави се анализ доколко бизнесът с фойерверки е обезопасен и доколко в страната ни се спазват нормите за сигурност при работа с взривни вещества.

Размерът на пожара и характера на изгарящите вещества са заплаха (физическа и екологична) не само за селото, но и за близката околност, включително столицата. Версиите за причините за инцидента се изясняват, но не се изключва и вероятността за умишлен саботаж.

В наблюдаваното аудио- и аудио-визуално съдържание се споменават търговски наименования – на фирмата за фойерверки (ЕНИГМА) и на хранителна верига магазини (ФАНТАСТИКО), но това се прави с информационна цел, без да представлява скрито търговско съобщение.

Репортерите проследяват състоянието на пострадалите лица без да ги показват или изнасят друга чувствителна информация за живота им.

Взривовете в село Гара Елин Пелин причиняват и остро политическо противопоставяне между централната власт в лицето на МВР и местната власт в лицето на кмета. Повод става системата BG Alert, която според кмета, вместо да изиграе превантивна роля в сложната ситуация на бедствие, причинява по-голямо напрежение и объркване сред местното население. От служебното правителство смятат, че е по-добре да се предприемат повече мерки за безопасността на гражданите.

Темата за избухналите складове за фойерверки става за медиите основна и водеща в наблюдавания период 25-28 юли, като тя продължава да бъде актуална за коментари и анализи дори и в следващите седмици.

Потърсени са максимално широк кръг гледни точки – на държавни институции и органи, местна власт, болница „Пирогов“, „Спешна помощ“, противопожарна служба, следствие и прокуратура, граждани, експерти по взривове и пиротехника, правят се ретроспекции на инциденти у нас с боеприпаси и такива с пиротехника. Дадена е думата и на жителите в близост до пожара и се проследяват техните проблеми. Поставят се важни въпроси за държавния контрол и регулацията на взривоопасни дейности и строителството на съоръжения за тяхното съхраняване.

В наблюдаващите медийни услуги не са подминати и политическите коментари на инцидента – освен на представителите на служебната власт, но и на лидерите на основните парламентарно представени формации и дори на президента.

Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

БНТ1

Темата за взривовите в складове за фойерверки край Елин Пелин присъства в новините „По света и у нас“ и актуалните предавания „Още от деня“, „Денят започва“, „Говори сега“, „Денят започва с Георги Любенов“.

В деня на инцидента - 25 юли, БНТ1 реагира в рамките на 10-15 минути след първия взрив и новината е съобщена в ефир в 18:44 ч. в предаването „Още от деня“ от водещата Поли Златарева. Националната телевизия предава повече от 3 часа на живо от различни точки в близост до мястото на произшествието, както и площадката пред входа на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Чрез преки репортерски включвания е представена драмата и мащабът на инцидента. Нееднократно камерите улавят и показват в ефир мощните взривове и облаците пушек.

Директното излъчване на редовните брифинги на ръководителите на спасителната операция (министъра и главния секретар на МВР), изявленията на представителите на държавната и местната власт (служебния премиер, зам.- министъра на здравеопазването, зам.- министъра на околната среда и водите, областния управител на София - област и кмета на община Елин Пелин) и свидетелските разкази от първо лице на жителите на гара Елин Пелин очертават развитието на инцидента в реално време.

Цялостната картина на това, което се е случило, оформят в следващите дни и анализите на редица специалисти по взривни вещества и професионалисти от сферата на пиротехниката, участващи в предаванията на БНТ1.

„ОЩЕ ОТ ДЕНЯ“

25 юли

По време на интервю с председателя на СДС Румен Христов, в което той по ирония на съдбата коментира пожарите в страната и действията на държавата, водещата поглежда към телефона си и прекъсва разговора, като съобщава за взрив в завод за фойерверки край Елин Пелин. Почти веднага БНТ1 започва да излъчва картина в реално време, осигурена от екипите на медията, които вече са близо до мястото на инцидента. В кадър се вижда гъст бял дим над покриви на къщи и експлозии на фойерверки. Водещата чете информацията директно от екрана на апарата и допълва, че по непотвърдена информация четирима са пострадалите, но вероятно линейките, пожарникарите и спасителните екипи не могат още да влязат в периметъра на взривовите. Следва включване по телефона на кмета на община Елин Пелин Ивайло Симеонов¹, от когото се очакват подробности за случващото се. Според него е имало първичен взрив, последвало е затишие и сега огънят продължава да се развива. Той посочва, че е в постоянна комуникация с директора на пожарната и полицията на Елин Пелин, които са на място на територията, но не могат да влязат вътре в складовата база. Кметът успокоява жителите, че там няма бойни боеприпаси, а само фойерверки.

Става ясно, че към момента не може да бъдат потвърдени данните за пострадали. Водещата уточнява, че екипите на БНТ са на място, но нямат достъп до мястото и е трудно събирането на повече информация. Тя призовава колегите си да търсят всякакви представители на служби, които могат да кажат нещо повече.

Интервюто с Христов е подновено, но след известно време отново е прекъснато заради включване по телефона на Катя Сунгарска – говорител на Спешна помощ, която потвърждава, че са получили сигнал в 18:35 ч. за евентуално четирима пострадали, изпратили са веднага две линейки.

Предаването продължава извънредно до 20:00 ч. По телефона Николай Николов – бивш директор на ГД ПБЗН и съветник на министъра на вътрешните работи, съобщава, че са взети първоначални мерки: населението е предупредено за потенциалните опасности от произшествието, осигурен е периметър, ограничен за външни хора, осигурено е измерване чистотата на въздуха. Според него е възможно да има още двама пострадали. Пряко от Долни Богров е включена Василена Василева – журналист от БНТ, с разказ от първо лице на фона на силен дим и гърмежи. Пред камерата на БНТ1 Димитър Кангалджиев

¹ Към този момент все още не е известно, че г-н Симеонов не е на територията на страната.

– главен секретар на МВР, съобщава, че горят три склада и току-що са изведени двама пострадали – мъж и жена, силно обгорели. По думите му има данни за още служители вътре, но екипите на този етап не влизат заради голямата опасност.

Следва включване по телефона на свидетел (Димо Димов), който разказва за огромен облак дим и фойерверки. Думите му се потвърждават от включване на живо от репортера Виктор Борисов от място между гара Елин Пелин и град Елин Пелин, където пътят е затворен за движение. В кадър се вижда как горят складовете и гърмят фойерверките, избухва силен взрив. Камерата снима пристигащите пожарни и линейки. Продължава неяснотата дали в складовете са се произвеждали или само са се съхранявали пиротехническите изделия. На живо в ефир репортерът си показва телефона – след повече от час пожар и експлозии, току-що системата BG Alert се е активирала със съобщение за незабавна евакуация за населението. Полицията моли журналистите да се отдръпнат още назад.

В 19:34 ч. отново на телефона е кметът на Елин Пелин - свързал се е със собственика на складовете, който пътува към складовете, но засега няма информация за причините. Кметът съобщава, че по негови данни има двама обгорели мъже и една жена.

Репортерът на място съобщава, че обстановката в района е динамична и изключително напрегната – склад на голяма хранителна верига също се е запалил. Въпреки това, според журналиста, евакуация за момента няма.

В ефир е включена по телефона Силвия Арнаутска – областен управител на Софийска област, която пътува към събитието. Тя казва, че вижда притеснени хора по улиците, но е уверена, че органите на реда ще овладее ситуацията. Междувременно Виктор Борисов продължава да показва картина на живо – над складовете се издигат гъсти кълба дим, зарята продължава да гърми, засилва се и вторият пожар на българската хранителна верига.

Към 19:51 ч. директорът на „Пирогов“ Валентин Димитров по телефона информира, че при тях има постъпил само един пострадал – жена.

26 юли

С последни новини от взривените складове край Елин Пелин пряко е включен главен комисар Александър Джартов – директор на ГД ПБЗН. Обезопасявали са целия район, осигурили са безопасност около последния склад, изградили са просеки около склада. Обезопасили са и склада на хранителната верига. Взривовете все още продължават, но времето между тях се увеличава. Все още е трудно да се каже каква е първопричината за взрива, защото няма възможност хора да проникнат и да огледат. Относно двамата души в неизвестност казва, че надеждата винаги остава, но към настоящия момент няма възможност за добиване на информация. По повод системата за ранно оповестяване Джартов е убеден, че в началото навсякъде по света е имало негативно оценяване, но с времето неуредиците са се отстранявали – така ще стане и у нас.

„ПО СВЕТА И У НАС“

25 юли

В деня на инцидента водещата новина в 20:00 ч. е за взривовете и пострадалите в складовете за фойерверки край гара Елин Пелин. Продължава предаването на картина в реално време. По време на репортерско включването с информация за ситуацията в момента се виждат взривяващи се фойерверки и се чуват гърмежи, като в 20:03 ч. на живо се вижда поредният силен взрив. На живо вътрешният министър Калин Стоянов и главният секретар на МВР представят положението към момента – много тежко, има шест склада на фирмата, пълни с пиротехнически изделия, някои от тях горят. Двама пострадали вече настанени в болнично заведение, има информация за още двама, евентуално останали вътре.

Пряко от „Пирогов“ е включена репортерката Йоана Миланова с информация за един приет пациент. На живо по телефона кметът на Елин Пелин казва, че пожарът се развива, обявено е извънредно бедствено положение. Лично той не е призовавал никого за евакуация, няма заповед за задействането на BG Alert, спряно е газоподаването.

В ефир премиерът Димитър Главчев заявява, че е по-добре да се вземат повече мерки от необходимите, отколкото да не се вземат и да има лоши последствия. Директорът на столичната

полиция допълва, че е говорил е със собственика на складовете, който е уверил, че те са високотехнологично оборудвани и обезопасени. Докато трае пряката връзка, на живо в 20:22 ч. произтича нов силен взрив. Следва включване по телефона на д-р Валентин Димитров – директор на „Пирогов“, според когото в болничното заведение са приети двама души – мъж и жена.

Междувременно става ясно, че от системата за предупреждения BG Alert т са излъчени две съобщения, като във второто има разпореждане за незабавна евакуация на населението. Според репортера в момента е започнала евакуация на крайните къщи на гара Елин Пелин. По телефона е включен Никола Николов, след него отново кметът на Елин Пелин, от които разбираме, че все още не се знаят количествата складирани фойерверки. Възниква и разнобой около необходимостта от задействането на BG Alert.

Отново в пряк ефир репортерът Борисов съобщава за паднали огнени отломки и запалена трева край табелата за Елин Пелин. За пореден път полицията моли журналистите да се изтеглят още по-далеч.

В удължената емисия на „По света и у нас“ друг екип с репортер Иво Никодимов се включва на живо от изхода на град Елин Пелин, показани са водоноски, пътуващи към пожара. Според журналиста няма паника, няма и хора, които да се изнасят.

Следва пореден брифинг на Димитър Главчев, който дава сведения колко пострадали има в болницата и колко в складовете. Говори и Калин Стоянов – още не е ясно колко човека са в горящите складове и кога ще стигнат спасителите до тях. Според министъра само жителите на гара Елин Пелин трябва да се евакуират. По думите му полицейски екипи извеждат хората, защото има такива, които не искат да се евакуират.

На живо говори зам.-министърът на здравеопазването доц. д-р Петко Стефановски, който обяснява готовността на болниците за приемане на пострадали. Той дава препоръки на местните хора за носене на кърпи пред устата и затваряне на прозорците. По думите му двама са сериозно пострадали към момента, приети са в „Пирогов“. Следват телефонни включвания на Ренета Колева – зам.- министър на околната среда и водите с разяснения за измерването чистотата на въздуха, заради евентуалните изпуснати вредни емисии и на Бойко Найденов – бивш директор на НСЛС с негов коментар за инцидента.

От 21:12 ч. нататък емисията продължава с други новини, но 24 минути по-късно фокусът отново е върху инцидента в складовете край гара Елин Пелин. На телефона е Емил Йорданов – служител на фирмата, който информира, че с колегите му се опитват да разберат колко човека има още вътре. Казва, че не могат да намерят трима от пострадалите.

Репортерът Борисов се включва с нова информация – синът на собственика също е в неизвестност и вероятно е бил в склада по време на инцидента. Продължават взривовете и да гори склад на хранителната верига. Показана е анкета с местни жители по повод предвидената евакуация. Един мъж заявява, че ще са по-полезни, ако останат, друг разказва от първо лице как първи е подал сигнала и какви действия е предприел.

Емисията приключва с информация от „Пирогов“, откъдето съобщават, че продължават усилията на лекарите да спасят пострадалите мъж и жена.

Произшествието се следи и в късните новини, като емисията е изцяло посветена на взривовете. Трима души са настанени в болницата, тече евакуация на гара Елин Пелин, вече пет часа гори пожарът и има детонации. Министър Стоянов съобщава, че синът на собственика е един от хората, останали в склада. По думите му там са се подготвяли пиротехнически средства за предстоящо тържество в утрешния ден. Репортерът Иво Никодимов информира, че евакуацията се отнася за хората от гара Елин Пелин, защото складовете са газифицирани и има опасност за тях.

В следващ материал евакуирани обясняват какви са пораженията по къщите им. Според тях никой не им е казал къде да отидат и сега чакат да се приберат.

От „Пирогов“ за пореден път е включена Йоана Миланова – тежко е състоянието на двамата пострадали, цитиран е премиерът, според когото жената е с 85% изгаряния, а мъжът с 35%. Двамата са настанени в реанимация. Появила се е информация, непотвърдена още, че те са баща и дъщеря, съответно на 48 и 20 г.

По телефона областният управител на София - област Силвия Арнаутска казва, че в момента още не тече евакуация, но всички хора са предупредени. Според нея местните жители не са изявили желание да се евакуират, някои от тях са се преместили при близки и роднини. Арнаутска уверява, че базата на БЧК в Лозен има готовност да предостави подслон на желаещите.

Иво Никодимов съобщава, че е изгасен пожарът в склада на хранителната верига и е спряно движението на влаковете през гара Елин Пелин. От своя страна Йоана Миланова посочва, че преди броени минути е получила актуална информация за проверка на складовете, извършена от екипи на Инспекцията по труда. Открити са три нарушения с организационен характер, установено е, че всички работещи имат свидетелства за правоспособност за работа с взривни изделия.

26 юли

Новините в рамките на сутрешния блок обобщават информацията дотук и съобщават как е минала нощта. На живо е включена репортерката Айше Сали, която съобщава, че е починал мъжа в „Пирогов“, а дъщеря му остава в тежко състояние, несъвместимо с живота според спешните медици.

От обедните новини става ясно, че е обявено частично бедствено положение и е ограничено движението на влаковете в района на гарата. Пикът на фините прахови частици е бил в 08:00 ч. сутринта с над 20 микрограма над средната норма. С информация как това се отразява на жителите в емисията е излъчен синхрон на пулмолога Александър Симидчиев.

Два опита за спасителна операция през нощта са направени от военните – експерти са влезли с бронирани машини „пустинна котка“ в зоната на взривовете, това е съобщил експертът Валентин Радев – председател на Сдружението на специалистите по боеприпаси.

В емисията е оповестено името на загиналия – това е доц. Петър Шишков. Като професионалист с богат международен опит, занимавал се е с пиротехника от 30 г., го описва пред „По света и у нас“ неговият приятел Момчил Кръстев, собственик на фирма от същия бранш.

Представени са и реакциите на някои от политиците. Според лидера на ГЕРБ Бойко Борисов трябва да се ограничат последствията за хората в околните места. Костадин Костадинов казва, че от неговата партия „Възраждане“ са предложили създаване на Национална Агенция за гражданска защита към МО. Тошко Йорданов от ИТН заявява: „Нямаме държавна организация, която да реагира при бедствия и аварии – сега наблюдаваме весел държавен хаос – просто няма кой“.

На финала на емисията Айше Сали посочва, че експлозиите продължават, издирват се още двама души, а районът остава отцепен.

Новините в 20:00 ч. – все още се чуват спорадични взривове в складовете, напълно са унищожени пет от тях. Екипите се борят да не допуснат огънят да засегне и последния шести склад. Опитите за спасителна акция и откриване на двамата души вътре засега са неуспешни, а начинанието е рисковано, макар с военна техника. Много от евакуираните са се завърнали в домовете си, някои са констатирани щети. Отново информация за кончината на доц. Шишков и за това, че дъщеря му се бори за живота си.

Емисията продължава с обобщаващ репортаж за всичко от началото на взрива. Излъчен е синхрон на главния секретар на МВР Димитър Кангалджиев, който посочва, че всъщност охранителят на складовете е успял да извлече пострадалите момиче и мъж от огнения ад.

БНТ излъчва свое разследване, от което става ясно, че складовете са собственост на фирма „Енигма“ – лидер на българския пазар и най-голям вносител на пиротехника. Споменаването на името на фирмата, предмета на дейност и адреса на офиса ѝ е с информативен характер по трагичен повод и не представлява скрита реклама по смисъла на чл. 75, ал. 1 и ал. 2 от ЗРТ.

Според медията се оказва, че дейността на компанията се е разпростирила на три континента. Това не е първият инцидент в нейната история - през 2006 г. пожар е избухнал в складовете ѝ до Илиянци, тогава запалена пиротехника отново е предизвикала взрив, но без пострадали. Разследването показва още, че „Енигма“ е един от основните двигатели срещу забраната на СОС за използване на открито на фойерверки в София. Цитирана е справка от публичните регистри за регистрацията на фирмата, като са споменати адреса (бул. Рожан № 25 „В“) и името на собственика: Тодор Попов. Разбираме, че компанията е предлагала както професионална, така и любителска пиротехника. В репортажа е включен синхрон по телефона на Момчил Кръстев – собственик на фирма за пиротехника, който дава информация за „Енигма“. Репортер свидетелства, че централният офис на фирмата вече е

затворен, а на вратата има бележка, че компанията няма да работи неопределено време. Пояснява, че миналия месец „Енигма“ е организираща състезание по фойерверки в Елин Пелин с участници от Сърбия, Румъния и Гърция. Излъчени са снимки на загиналия доц. Петър Шишков. От Минно-геоложкия институт „Св. Иван Рилски“ са публикували във Фейсбук съобщение за смъртта на техния колега.

Последният репортаж по темата е за прекараната безсънна нощ от хората от засегнатия периметър, които разказват за евакуацията, за страха и претърпените материални щети.

27 юли

Новините в началото на „Денят започва с Г. Любенов“ информират, че е починала младата жена, пострадала сериозно при взривовите в четвъртък. Тя е била транспортирана в „Пирогов“ в изключително тежко състояние. Пряко репортерът Зоя Велинова съобщава каква е обстановката в момента: току-що е бил отворен пътя между гарата и град Елин Пелин, отменено е частичното бедствено положение, хората са се прибрали по домовете си, качеството на въздуха се подобрява. Двама души все още са в неизвестност.

Обедната емисия припомня развитието на трагичните събития и отново припомня, че две са станали жертвите на взривовите в складовете – починала е и младата Кристина на 20 г., дъщеря на загиналия доцент от Минно-геоложкия университет Петър Шишков. Излъчен е и репортаж със свидетелски разкази за взривовите на граждани от гара Елин Пелин.

В централните новини в 20:00 ч. отново са дадени подробности за двете жертви. На живо Виктор Борисов прави обобщение на известната досега информация и представя изразените в ефира на БНТ1 версии от експерти. Предполага се, че телата на изчезналите се намират в складовете. Разпространена е снимка на загиналите баща и дъщеря – доц. Шишков и Кристина.

28 юли

Новините в началото на предаването „Денят започва с Г. Любенов“ продължават да следят темата – край складовете все още се чуват остатъчни взривове. Пряко от мястото следва репортерско включване с информация как е преминала нощта. Равносметката на четвъртия ден: двама загинали – баща и дъщеря Шишкови, двама са в неизвестност – синът на собственика и служител. Започнало е разследването за пожара в склада на хранителната верига.

Новините в 20:00 ч.: Прокурори и следователи са влезли днес на територията на взривените складове и са открили телата на двамата в неизвестност след инцидента. Предполага се, че това са 22-годишният син на собственика на склада и 60-годишен мъж, служител на фирмата. Така жертвите на експлозията стават четири. Представен е резултата от първите огледи и възможните версии – от случайност през небрежност до умисъл (за последната все още няма събрани данни, но експертите предстоят). Потвърждава се информацията и за двама оцелели. Единият, по информация на БНТ, е бил асистент на доц. Шишков, а вторият - охранител.

Следва синхрон на Наталия Николова – окръжен прокурор на София, която дава подробности за откриването на вторите две жертви. Пред камерата говори и Ивелина Христова – и. ф. директор на Националната следствена служба (НСС), която уверява, че всичко ще бъде проверено – разрешителното за изграждане на складовете, съгласуванията по ЗУТ, количеството на съхраняваните пиротехнически средства. Разпитани са осем свидетели, сред тях са трима основни – собственикът на складовете, охранителят, който е бил на работа по време на взрива, както и 20-годишно момче. Според източници на „По света и у нас“ той е пристигнал на складовете заедно с доц. Петър Шишков, като след възникването на взривовите е успял да се прикрие и отдалечи. Според думите на вътрешния министър въпросното момче впоследствие е подало втория сигнал за инцидента.

„ДЕНЯТ ЗАПОЧВА“

26 юли

В новините в 06:00 е включена информация как е протекла нощта, съобщава се, че все още няма данни за количеството на готовата продукция, съхранявана в складовете преди инцидента.

Първите минути на сутрешния блок са посветени на трагичния инцидент. В 06:12 ч. е осъществено пряко включване по телефона на Ивайло Симеонов – кмет на Елин Пелин. Той съобщава, че е имало взривове цяла нощ, дежурили са противопожарни и медицински екипи. Според него няма пропуски в

предприетите мерки от държавата, но за жалост в складовете има хора и изгледите не са добри. Кметът добавя, че постоянно наблюдават качеството на въздуха и засега всичко е в нормите. По думите му евакуираните са отседнали при роднини и приятели, а в спортната зала на Елин Пелин са се настанили хора от ромския квартал. Симеонов казва още, че съобщенията на BG Alert са предизвикали паника. Било е указано на хората да се евакуират в посока Нови хан, защото е нямало друг вариант, но паниката е дошла, защото есемесът не е бил координиран с нито един от присъстващите представители на централната и местна власт на терен и е бил изненада за повечето от тях. Кметът подчертава, че задействането на системата трябва задължително да минава през кмета на общината и кризисния щаб.

В 06:21 ч. е осъществено пряко включване от гара Елин Пелин на репортерката Сали Айше, която съобщава, че продължават гърмежите, а районът продължава е да е отцепен.

Следва участие по Вайбър на Иван Табов – експерт по експлозии. Опасността според него се крие в самите складове. По неговите думи те са изградени по всички правила на закона, около мястото няма други постройки и е очевидно, че всичко се развива вътре в складовете. Казва, че пиротехническите изделия не могат да гръмнат групово, те горят индивидуално и това се вижда. Според него не бива да се изключва и версията за саботаж.

Предаването продължава с интервю с председателя на общинския съвет на Елин Пелин Богомил Бранков, който разяснява как е протекла евакуацията в гара Елин Пелин – била е осигурена сградата на читалището, но всички хора са се устроили при познати и роднини. Обстановката се успокоява. Засега остава затворен пътят Елен Пелин – гара Елин Пелин. Бранков посочва още, че системата BG Alert е всяла паника, защото съобщението е било адресирано към цялото село от 4000 души, а реално са били застрашени само някои от жителите.

В 07:14 ч. е поредното пряко включване от „Пирогов“ с данни за състоянието на двамата пострадали – знае се, че това са баща и дъщеря, работили са в момента на инцидента.

Кметът Ивайло Симеонов в пряка телефонна връзка разказва, че все още има остатъчни взривове, обстановката не е съвсем спокойна. Работят станциите за измерване чистотата на въздуха, замърсяване няма. На покрива на хранителната верига отново е започнал огън.

07:41 ч. – излъчен е на живо брифинг на вътрешния министър Калин Стоянов, от който става ясно, че има един загинал – мъж на 49 г., приет в „Пирогов“ с 35 % изгаряния. Екипите се борят за живота на дъщеря му, която е с 85 % изгаряния. Складът с 2 т. тротилов еквивалент не е засегнат, но другите складове и към момента горят. Изказва недоволство от изявленията на кмета на Елин Пелин – по тяхна информация той е в Гърция, пожелава му да си пие узото там и да не се намесва. Потвърждава, че в складовете има още двама човека – синът на собственика на 22 г. и друг гражданин на 60 години.

Поредно включване на участник по Вайбър в предаването: Пламен Василев – експерт по взривни вещества. Според него до тук се е стигнало най-вероятно при боравене с взривните вещества. Опитът от други случаи показва, според експерта, че става дума за нерегламентирано изпробване на пиротехнически средства след работно време. Информацията му е от други складове край София от хора, живущи в близост. Той обяснява, че след инцидента земята ще остане замърсена. Според него такива складове се строят зад защитен вал от земна маса.

Кристиян Иванов, член на аварийните екипи на столичната община, разказва за действията им след сигнала. Разбираме, че са обследвали периметъра около обекта чрез дроне. Няма завишение на фините прахови частици.

Отново пряко включване от „Пирогов“ – този път репортер е Борислава Алексова, която ни уведомява, че е починал пострадалият при взривовете мъж.

Гост в студиото след 08:15 - Мая Манолова, лидер на „Изпрати се.БГ“. Тя недоумява как наредбата, регламентирала отстоянията на различни промишлени предприятия до населените места е била отменена през 2011 г. и оттогава няма нова. Предвид климатичните промени по думите ѝ е необходимо министерство на бедствията и аварията, което да противодейства, а не да се чака на армията.

В 08:29 ч. на живо е предаден брифинг на проф. Николай Габровски, директор на „Пирогов“. Той съобщава, че е загинал и 46-годишния мъж, борят се за живота на 20-годишното момиче. Службите са били координирани и са действали са адекватно. Изявлението на професора е последвано от блиц

интервю с Румен Керимов, чиято къща е на метри от отцепения район - свидетелски разказ за това как е изминала нощта.

Участник в предаването е и Николай Николов – бивш директор на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ и съветник на премиера - влизането на терен може да стане едва след като ръководителите на място се убедят, че опасността за спасителите е минимизирана. Внимателно трябва да се съберат веществени доказателства. Той подчертава, че хората са били евакуирани поради опасността един от складовете, все още непокътнат, да експлодира. Смята, че причината за взрива е човешка грешка, освен ако не става дума за умишлена външна намеса – но няма информация за това. Оценката му за действията на институциите е положителна - на практика цялото правителство е било на място, като вътрешният министър и главният секретар на МВР пряко са ръководили операцията. Николов коментира и паниката, създадена от системата BG Alert – за съжаление няма организирано обучение на кметовете и министрите, които имат право да я задействат. Учудва се защо кметът не е бил включен в щаба на министъра на място.

ДЕНЯТ ЗАПОЧВА С ГЕОРГИ ЛЮБЕНОВ

27 юли

Гост в студиото е Валентин Радев – експерт по взривове, бивш вътрешен министър. По негово мнение тежкия инцидент се дължи на човешка грешка. Тепърва следствието ще прави огледи, експертизи, трудно ще се докаже какво е било. Най-вече почти винаги статично електричество е причината, посочва той. Радев излага версията си какво се е случило преди и по време на взрива - едно по едно складовите помещения са пламнали и се взривили, останал е последния 6-ти склад. Разказва личните си впечатления от епицентъра на взрива. Оценката му е, че службите са работили добре. Смята, че системата BG Alert е нова, предстоят настройки, това е голямо и полезно постижение.

Пряко от Елин Пелин е включен Александър Джартов, директор ГД ПБЗН, който говори за актуалната обстановка край складовете. Спряно е газоподаването заради взривовете, но електроснабдяването вече е възстановено. Той коментира и проблема с BG Alert. Убеден е, че системата в бъдеще ще заработи добре и ще помага. Следващ участник в предаването е Костадин Костадинов – лидер на „Възраждане“, който разказва за предложението на партията да се възстанови под някаква форма бившата „Гражданска защита“, която да поддържа ядро от обучени доброволци винаги на разположение.

28 юли

Темата присъства и в последния ден на наблюдението. На живо е предаден брифинг на вътрешния министър Калин Стоянов, който дава последна информация – в епицентъра на взрива са влезли специалисти с бронирана техника и са огледали оцелелия склад, след което са го обезопасили. Близо до входа на склада военните са видели труп, който предстои да бъде изнесен. Един човек продължава да е в неизвестност. Според Стоянов, предвид разрушенията няма как той да се скрил някъде. Министърът съобщава за още един установен свидетел, който в деня на взрива е успял да се спаси и да се прибере в къщи.

ГОВОРИ СЕГА

27 юли

В началото на предаването е осъществено пряко включване от мястото на събитието с участието на старши комисар Георги Иванов – директор на РД ПБЗН – София, все още се чуват гърмежи, но е спокойно, екипи наблюдават мястото. Той опровергава слуховете, че в складовете е имало боеприпаси. Иванов представя версия за запалването на покрива на склада на хранителната верига. На мястото присъства и кметът на община Елин Пелин Ивайло Симеонов, който казва, че всички очакват да започват следствените действия. По думите му обикновено в складовете са работели 20 човека, но след работно време са били по-малко. Според него, собствениците и работниците са изключителни професионалисти.

По Вайбър е включен Найден Илиев – експерт по боеприпаси. Той се придържа към версията, че инцидентът е предизвикателство от статично електричество и потвърждава, че фирмата е на високо професионално ниво.

ИЗВОДИ:

В периода на наблюдение темата за взривите край гара Елин Пелин е основна за БНТ1. Програмата представя обективно всички аспекти на инцидента (технически, екологичен, човешки) при стриктно спазване на професионалните и етичните стандарти.

Общественият доставчик мобилизира значителен технически и човешки ресурс, за да осигури за новините и предаванията редица преки включвания от различни места. Информацията е придобивана от собствени репортерски екипи на място (околностите на гара Елин Пелин, общинския център, болница „Пирогов“), от брифингите на представителите на изпълнителната власт (МВР, Областна управа, НСЛС, Прокуратура), от бивши служители и независими експерти по взривни вещества и разказите на свидетели.

Вестите за загиналите при взрива и последвали пожар се съобщават без излишна сензационност, с отчитане чувствителността на подобна информация.

Нарушения на ЗРТ не са констатирани.

ХОРИЗОНТ

Обхват на наблюдението:

- „Осведомителни бюлетини на БНР“ – Новини
- „Преди всички“ – актуално-информационно предаване
- „Неделя 150“ – седмично политическо предаване
- „Хоризонт за вас“ - актуално-информационно предаване

НОВИНИ

Новинарската емисия в 19:00 часа започва с новината за *„взрив, пожар и четирима пострадали“* в склад за фойерверки между град Елин Пелин и едноименната гара. Водещият съобщава, че сигнал за инцидента е постъпил преди 20 минути и екипи на спешна помощ пътуват към мястото. Изпратен е екип на медията. По-късно в емисията е включен говорителят на „Спешна помощ“ Катя Сунгарска с информация за приетия сигнал. В кратката емисия в 20:00 часа водеща е новината за един пострадал с изгаряния, приет за лечение в болница „Пирогов“. Пряка връзка с репортера на БНР Добромир Видев от мястото на инцидента. Той съобщава за притеснени хора и малки щети. Движението към Елин Пелин е контролирано. В емисията в 21:00 часа е съобщено за двама пострадали. Включване на служебния министър-председател Димитър Главчев за предприетите действия и на служебния министър на МВР Калин Стоянов за горяща логистична база на хранителна верига. БНР се позовава на непотвърдена информация, че в близост до взрива има газстанция и бензиностанция. Като любопитна информация репортерът съобщава, че влаковете на гара Елин Пелин продължават да се движат по разписание. Местните получават предупреждение за евакуация от системата за ранно известяване BG Alert. Включен е очевидец, който е на мнение, че отстоянието на склада до населеното място е *„малко“*. Потвърждение от болница „Пирогов“ за интензивно лечение на пострадалите. Разяснени са стъпките по разследване на взривите и възможните версии. В емисията в 22:00 часа първо е съобщението, че три бронирани машини са в готовност да проверят района за пострадали. Репортерски разказ на Добромир Видев за принудително полицейско извеждане на хора от домовете им. Запис на гл. секретар на МВР Димитър Кангалджиев, който информира за невзривен склад с около два тона тротилови еквивалент. Включване от Министерството на околната среда и водите за изпратена мобилна лаборатория, която ще измерва въздействието на пожара върху околната среда. В 23:00 часа новината отново е водеща. Съобщено е, че аварийните служби увеличават периметъра на инцидента и за предстоящо координиране на операция със специализиран модул за действие при промишлени аварии на военното формование в Мусачево. Кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов обявява частично бедствено положение, спиране

на тока и газа в Гара Елин Пелин. Преустановено е и движението на влаковете. Информация за местата, на които се приемат евакуираните жители. В **Нощен осведомителен бюлетин** новината е първа с подробности за инцидента и взетите мерки до този час. **Сутрешен осведомителен бюлетин** на **26.07.** отново информира с репортер на място. Синхрон на кмета Ивайло Симеонов за актуалната обстановка и безсънната нощ. Данни от мобилната станция за контрол на качеството на атмосферния въздух за замърсяване без да се налага евакуация на населението. Сведения, че НСЛС и ОСС поемат разследването след спиране на взривовете. За **Обеден осведомителен бюлетин** темата е основна. Информация от болница „Пирогов“ за състоянието на пострадалите и обявените в неизвестност двама души – 20-годишният син на собственика и 60-годишен мъж. Съобщено е за спорадични взривове в района на гара Елин Пелин и оглед с военен хеликоптер. Подробности за обезопасяването на бензиностанция и на шестия склад дава репортерът на място Добромир Видев. Синхрони на жители на населеното място, на кмета на столицата Васил Терзиев за качеството на въздуха в района. БНР Хоризонт търси мнението на специалист пулмолог за качеството на въздуха. Д-р Александър Симидчиев обяснява, че риск може да има в периметъра на инцидента само за възрастните и хора с белодробни и сърдечно-съдови заболявания. **Вечерен осведомителен бюлетин** с Лъчезар Вълев представя една от основните версии на властите - „човешка небрежност“. Синхрони на гл. секретар на МВР Димитър Кангалджиев и министъра на МВР Калин Стоянов. Бригаден генерал Станимир Йорданов съобщава, че гасенето по въздух е преустановено поради нецелесъобразност. Възстановено е електричеството и хората се връщат по домовете си. НСЛС извършват огледи на склада на хранителна верига. На **27.07.** в **Сутрешен осведомителен бюлетин** Георги Марков анонсира, че взривове до гара Елин Пелин са изолирани, с подробностите включва репортер от мястото на инцидента. Той съобщава за обявено бедствено положение в град Елин Пелин и селата Нови Хан и Гара Елин Пелин, както и че при подходяща обстановка специализирана военна техника ще влезе в складовете за оглед. В края на бюлетина се обобщава по-важното накратко. В **Обеден осведомителен бюлетин** е съобщено за втора жертва на взривовете - Кристина Шишкова. Обстойна информация за другата жертва, баща на момичето - възраст, име и професионално положение. Синхрон на кмета на град Елин Пелин за остатъчните взривове, които създават „смут“ у хората. Според него трябва да се преосмисли законодателството за строежа на съоръжения клас А до населени места. Опровергава разпространените в социалните мрежи данни за лош въздух. Бедственото положение за трите населени места край Елин Пелин остава в сила до влизането на пожарникарите 24 часа след последния остатъчен взрив. Пътна информация. **Новинарският обзор в 15 ч. следобед** добавя информация от МОСВ за качеството на въздуха в района. **Вечерен осведомителен бюлетин** обобщава информацията от деня. Интервю с кмета на Елин Пелин за огледите и протоколите за щети на компрометираното имущество. Включени са още гл. комисар Ал. Джартов и данни от МОСВ за липса на нарушаване на нормите за вредни и отровни газове, както и за нормализиране на нивата на фини прахови частици. На **28.07.** **Сутрешен осведомителен бюлетин** с Григор Недялков акцентира върху последствията от пожара, жертвите и материалните щети. В **08:25 часа** е включено директно изявлението на служебния министър на МВР Калин Стоянов. Той съобщава за оглед от „Специализирания отряд за борба с тероризма“, открито тяло до входа на склада, един човек в неизвестност и двама оцелели свидетели – охранителят и младо момче. Министърът дава обяснение за решението за евакуация на населените места, информация за фирмата. **Обеден осведомителен бюлетин на БНР** с Явор Стаматов с водеща новина за 4 жертви на взривовете край гара Елин Пелин. Включване на Добромир Видев, който съобщава за започнал оглед от НСЛС и ОСС и открити две обгорели тела, предстоят действия по разпознаването им. Синхрон на министър Калин Стоянов, че в хода на проверките е установен още един свидетел – момче, избягало от мястото и подало сигнал до 112. Той прогнозира „дълго и тежко“ разследване на следствието и прокуратурата. В **кратките новини в 15:00 часа** е включен актуален брифинг на служебния министър на МВР Калин Стоянов, на прокурора от Окръжна прокуратура София Наталия Николова за откритите тела и работата на прокуратурата. Според нея делото е с правна и фактическа сложност, а работните версии за пожара са „човешка небрежност“, „повреда“ или умишлено деяние. **Вечерен осведомителен бюлетин** с Деян Йотов обобщава информацията от деня и потвърждава данните, че няма опасност от нови взривове и замърсяване на въздуха в Елин Пелин. Добромир Видев съобщава действията на властите през деня.

Синхрони на окръжния прокурор на София Наталия Николова, изпълняващ функцията директор на НСС Ивелина Христова, служебният министър на МВР Калин Стоянов. Пътна информация. Репортерът Виктория Петрова информира за показателите на въздуха, които *„трайно“* се нормализират.

В кратките новинарски емисии на всеки час темата остава сред водещите с обобщения на събраната информация и своевременно добавяне на нови факти.

ПРЕДИ ВСИЧКИ

„Преди всички“ от 26.07. с водещ Веселина Миланова следи ситуацията край Елин Пелин. На пряка телефонна линия е включен кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов с информация за действията на властите, качеството на въздуха, евакуираните. Според него *„много стрес и смут“* е създало съобщението на системата за ранно известяване BG Alert. Той подкрепя мнението на председателя на ОС Богомил Бранков, че не е било необходимо използването на алармата. Допълва, че мерките на място са били взети изцяло от държавата. Следва интервю на Добромир Видев с председателя на ОС Богомил Бранков, според когото системата BG Alert е задействана за *„прекомерна защита“*. По негови данни пожарът е локализиран. Предстои описване на материалните щети. Хората са спокойни. Включване на Красимир Димитров, дирекция *„Аварийна помощ и превенция“* към Столична община, от дрон има информацията, че липсва активно горене и няма риск за невзривения склад. От работата си с фирмата за пиротехника Димитров споделя, че са *„изключителни професионалисти, изключително добри, прецизни в нещата, които правят“*, *„те не са имали никакви нарушения“*. На база професионалният си опит Димитров определя за най-възможна причина *„човешка грешка“* или *„стечение на няколко грешки на хората, които боравят с пиротехниката“*. Следва брифинг на живо от Елин Пелин на служебния министър на МВР Калин Стоянов, който дава информация за първа жертва – изваденият от мястото мъж, за състоянието на пострадалата жена – дъщеря на починалия, с 85% изгаряния, за две лица в неизвестност, както и актуална информация за складовете. Той прави публичен коментар за изразеното мнение на кмета Симеонов относно прибързаното използване на BG Alert и отговаря на въпроси на журналисти. Добромир Видев представя тезата на материално засегнатите лица - прекомерна близост на складовата база и действията по евакуация. В 08:20 часа разговорът в студиото с политика Георги Кадиев е прекъснат, за да се включи брифингът на зам.-директора на УМБАЛСМ *„Пирогов“* проф. д-р Николай Габровски, който съобщава за починал мъж на 49 години и 20-годишно момиче със застрашаващо живота състояние. Основен гост по темата за взривените складове е Валентин Радев – бивш министър на МВР и председател на Сдружението по боеприпаси. Той дава информация от вътрешността на складовете и своята експертиза. Съобщава за две влизания в периметъра със специализирана техника, за да се търсят още хора. Според него два тона тротилов еквивалент е *„пренебрежимо малко“*, няма опасност за пожар в последния склад, а медиите преекспонират темата. Впечатлен е от реакцията на властите. Според експертът не е възможен умишлен палеж. Следващ гост е Георги Илиев – следовател, обяснява етапите при разследване вследствие на пожар. Смята, че не всичко е било *„отлично“* във фирмата щом има наличие на фатален инцидент. Основните версии според него са две – умишлен палеж или непредпазливост.

ХОРИЗОНТ ЗА ВАС

В рамките на предаването **„Хоризонт за Вас“ на 26.07.** с Даниела Големинова се съобщава актуалната картина в района на инцидента и институциите, които вземат участие на място. Предоставена е възможност слушателите да дадат своето мнение за работата на властите в кризисни ситуации по телефон. Включване на живо на Добромир Видев с последна информация. Синхрон на комисар Кирил Желев от СОБТ, че за пръв път от 15 години има взрив на пиротехнически склад в България. Журналисти са поканени от МВР в домове от охраняемата зона, за да се представи гледната точна на хората в близост до взривовете. Основна е темата за BG Alert и материалните щети. Разисква се конфликтът между кмета на Елин Пелин и служебният министър на вътрешните работи. Синхрон на очевидец и бивш полицаи *„смс известяването беше правилно“* при непредвидими обстоятелства. Водещата съобщава разпространеният от Минно-геоложкия университет призив за даряване на кръв за Кристина Шишкова. Следващ гост е Найден Илиев, член на Сдружението на специалистите по

боеприпаси, който изтъква, че в такива случаи най-достоверна е информацията от очевидец. Според него фирма „Енигма“ ООД с производствена база в Китай отговаря на всички стандарти. Илиев определя причината за пожара като *„инцидент със статично електричество и електровъзпламенители, извън човешки контрол, непреодолима сила“*. Водещата цитира журналистическо разследване на в-к „Сега“ за обжалване на административно решение за забрана на пиратки от фирмата. Следващ гост по пряка телефонна линия е началникът на отбраната адмирал Емил Ефтимов с информация за спасителните действия със специализирана техника. Собственикът е бил *„конструктивен, адекватен“* по време на акцията. По неговите думи предстоят оценка на риска и намаляване на периметъра на огъня. Данни за хеликоптерната авиация на Р България. Включване на зам.-министър по околната среда и водите Ренета Колева за резултатите от измерванията на въздуха в района. Коментар как се отразява на имиджа на България инцидента от Елин Пелин във връзка с домакинството на страната на „61-та сесия на междуправителствения панел на изменения на климата“ и съвети за превенция от замърсяване. В предаването следват слушателски включвания. Репортаж за трудната процедура по регистрация на системата за ранно предупреждение при извънредни ситуации и бедствия BG Alert с участието на зам.-директора на пожарната в Благоевград Георги Сарафов. За реакциите на държавата в кризисни ситуации говори Красимир Каракачанов, бивш министър на отбраната. Според него държавата не отделя средства за екипировка и техника. В 14:38 часа пряко от Елин Пелин е включен брифинг на гл. секретар на МВР Димитър Кангалджиев, който съобщава за превантивна направа на просеки и помощ от ВСС. Потвърждава, че доц. Петър Шишков е загиналият мъж, няма данни за другите две лица на територията на склада. Според него се касае за *„човешка небрежност“* и това ще е основна версия в разследването. Коментира съобщението на BG Alert като *„адекватно“* и *„навременно“*.

НЕДЕЛЯ 150

В **„Неделя 150“** от **28.07.** водещата Диана Янкулова съобщава очакванията на президента Румен Радев от Париж за *„бързо и обективно“* разследване на причините за възникването на взривовете и пожара. Следва 17-минутно интервю по телефона с директора на ГД ПБЗН Александър Джартов, който застава зад *„разумно взетото решение“* за обезопасяване на шестия склад. Обсъжда всички хипотези за причините и отказва да коментира разпространяващите се сред обществеността версии. Джартов допуска сложно разследване предвид малкото останали следи. Той е категоричен, че заключенията от извършена преди месеци поредна проверка за пожарна безопасност на обекта със служба КОС са коректни. Позицията на главния комисар за многократното обжалване от страна собственика на фирма „Енигма“ на рестриктивните разпоредби на подзаконовата уредба и на становището на служба „Пожарна безопасност“ по режима на съхранение, смята, че гражданите и фирмите защитават своя интерес, а негова работа е да защитава обществения интерес. Според Джартов е нужно обучение по пожаробезопасност и възпитание на младите хора. За критиките към работата със системата BG Alert Джартов се изказва в защита на държавата. Изтъква предимствата на система за ранно оповестяване на бедствия, която служи за превенция. Той изказва мнение, че ако не се е случило овладяването на огъня, то системата е щяла да бъде *„животоспасяваща“*. Според ръководителя на Пожарната дирекция BG Alert е мощен инструмент, за който е нужно обучение и си струва държавната инвестиция. От ефира на радиото водещата призовава кметовете и местните власти да се обучат да използват системата за ранно оповестяване.

ИЗВОДИ:

Наблюдението на програма ХОРИЗОНТ на БНР констатира следното: темата за взривовете в склад за пиротехника край Елин Пелин е отразена в новините и актуалните предавания като водеща в делничните дни. Тя присъства чрез репортажи и обстойни интервюта с представители на отговорните институции, позицията на президента на Р България, експертни мнения и свидетелски разкази. Констатиран е задочен спор между кмета на град Елин Пелин и служебният министър на МВР за задействането на системата BG ALERT.

В редакционното съдържание на новините темата е представена съдържателно и през почивните дни, заедно с останалите действащи в страната пожари. Профилът на част от съботно-неделните предавания не предполага обширното присъствие на темата.

Общественият доставчик информира за извънредната ситуация в близост до столицата своевременно и обективно. Спазени са професионалните стандарти. Темата е разработена в съответствие с разпоредбите на ЗРТ и Етичния кодекс на българските медии.

БТВ

Фокусираното тематично наблюдение обхваща емисии новини и актуално-публицистичните предавания, излъчени в програма БТВ по темата за взривилите се складове в Елин Пелин за спазване на Закона за радиото и телевизията. Наблюдението обхваща информационните емисии **btv НОВИНИТЕ** и предаванията „Тази сутрин“, „Лице в лице“, „Тази събота и неделя“ и „120 минути“. Периодът на наблюдението е в интервала 25 – 28.07.2024 г.

Мониторингът установява, че първата новина за взрив в складове за фойерверки е анонсирана в **Централната емисия btv НОВИНИТЕ** на **25.07.2024** г. в 18:55 часа, директно започнала след предаването „Стани богат“. Водещата Лиляна Боянова анонсира информацията за инцидент край София - взрив в „завод за фойерверки“ с ранени, станал в 18:30 край гара Елин Пелин като „новина от последния час“. Показани са зрителски кадри от димящото място. Водещият Иван Георгиев уточнява, че само БТВ разполага с кадрите и от свои източници е осведомена, че на място има ранени. След всеки планиран репортаж в емисията, зрителите са уведомявани за случващото се край село Гара Елин Пелин. Доставчикът на медийни услуги разполага три репортерски екипа – два в село Гара Елин Пелин и един пред УМБАЛСМ „Пирогов“, които са включвани многократно в извънредно продължилата до 21:20 часа емисия. От 19:44 часа в ефир върви надпис с актуална информация. След всяка жива връзка водещите обобщават ситуацията. Осъществени са множество телефонни и видео връзки със специалисти по сигурността, министри и очевидци.

Репортерът в село Гара Елин Пелин Кристина Налбантова информира за силен взрив и множество гърмежи. Тя определя ситуацията като „*изключително динамична*“. Съобщава, че системата BG Alert се задейства и полицията евакуира хората в района. В следващо включване репортерката показва поражения в домовете на някои от жителите. В 20:55 часа пред Налбантова служебният министър-председател Димитър Главчев дава актуална информация и осведомява за състоянието на пострадалите. Служебният министър на МВР Калин Стоянов съобщава за склад, пълен с химични вещества, които имат два тона тротилова еквивалент. Екипът на Гергана Венкова също е в района на взривения склад откъм магистрала „Тракия“. Тя съобщава за опасност пожарът да се разрасне. Дава обстойна пътна информация, подплатена с кадри от самолет и дрон. В 20:03 часа Венкова съобщава за две огнища, както и информация от собственика на складовете Тодор Попов. Той уверява, че в складовете се съхраняват само „*лицензирани пиротехнически изделия*“ и не може да изтъкне причина за инцидента. Репортерът на място уведомява зрителите за етапите на предстоящото разследване. В 20:18 часа на живо с импровизирано обръщение пред медиите служебният министър-председател Главчев изнася информация за създадената организация и работата на службите. Директорът на ГДНП гл. комисар Атанас Илков обявява, че в склада се съдържат взривни вещества за изработката на фойерверки, складът е оборудван високотехнологично, има видеонаблюдение и пожарогасителни системи. Той потвърждава, че обектът отговаря на изискванията за отстояние, изисквани по нормативната уредба. Първоначална версия на властите за пожара липсва. В 20:26 часа са излъчени близки кадри на горящ склад на голяма хранителна верига. Вижда се логото на магазини „Фантастико“ – голяма буква Ф. Репортерът съобщава за силна задушлива миризма и гъст дим. В 21:00 часа се състои втори импровизиран брифинг на служебните премиер Главчев и министър Стоянов, на който съобщават за принудителното извеждане на хора от село Гара Елин Пелин. Спешен медик препоръчва хората да сложат мокри кърпи на прозорците си за уплътнение. Предстои РИОСВ-София да извърши оценка на въздействието на инцидента върху околната среда. В 21:11 часа БТВ излиза със своя информация, че Министерство на отбраната подготвя модул от химическото поделение в Мусачево, специализирано за

работа при подобни инциденти. Репортерът Мария Аладжова се включва с първа официална информация за състоянието на пострадалите от УМБАЛСМ „Пирогов“ в 20:28 часа. Съобщена е вероятността да има още ранени. В останалите живи връзки се съобщава съвременното състояние на пострадалите. В емисията по пряка телефонна връзка е включен кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов, който уточнява, че мястото на инцидента не е фабрика, а склад за фейерверки и там няма складирани боеприпаси, опасност има само за хората вътре. Включени по телефон са още гл. комисар на МВР Димитър Кангалджиев с информация, че има пострадали и се налага отцепване на района и говорителят на „Спешна помощ“ Катя Сунгарска с подробности за получения сигнал и организирания медицински екипи. В следващо включване, тя потвърждава за двама тежко пострадали – мъж на около 40 години и жена на около 30 години с трета степен животозастрашаващи изгаряния, транспортирани до „Пирогов“. С видеовръзка е включен експерт криминалист. Иван Савов твърди, че случилото се е производствен проблем, но не е абсолютно безопасно. Той успокоява, че пушекът не е отровен. Говорителят на МВР Митко Димитров потвърждава информацията за двама пострадали и изпратени екипи да локализируют пожар на съседен склад. На брифинг д-р Валентин Димитров, директор на УМБАЛСМ „Пирогов“, съобщава, че върви оценка на състоянието на пострадалата жена. В 20:39 часа служебният министър на транспорта Георги Гвоздейков с информация за пътната обстановка - няма отменени полети, затворена е жп линия в близост. Хеликоптери не могат да се включат в гасенето на пожара заради гъст дим. По телефона бившият директор на НСС Бойко Найденов, разследвал взривовете край Челопечене и Петолъчката, съветва районът да се обезопаси и разяснява протокола за действие. Служебният заместник-министър по околната среда Ренета Колева очаква замерване на въздуха в района. По телефона и чрез мобилни приложения допълнителна информация дават очевидци от околността. Излъчени са интервюта с напускащи населеното място хора, с директора на училището в Гара Елин Пелин Десислава Стоянова, която заявява, че няма да напусне селото, както и с материално пострадали. По време на емисията е направен репортерски паралел с взривовете на боеприпаси в Челопечене през 2008 г. Жестомимичен превод е наличен през цялото време на извънредната емисия. В късните **btv НОВИНИ** в 22:40 часа съобщението за избухнали складове за пиротехника е централно за емисията. Темата е представена с директни включвания от различни точки. Става ясно, че синът на собственика е бил вътре. Съобщава се важна информация за местоположението на кризисния център, където ще се настанят евакуираните. Гергана Венкова прави обобщение на действията на властта. Служебният министър на МВР Калин Стоянов посочва конкретни данни за фирма „Енигма“, която има само организационни нарушения при проверките на служба КОС. Той съобщава и официалното потвърждение от Инспекцията по труда, че всички служители притежават правоспособност за работа с този вид изделия. Репортерът Александра Вичева говори с „*потресени и изплашени*“ хора, евакуирали се в Нови Хан. Според председателят на ОС на град Елин Пелин Богомил Бранков съобщението на BG Alert за евакуиране на четири населени места е „*пресилено*“. Той обявява, че в Елин Пелин е обявено частично бедствено положение. Специално за БТВ е съобщено, че военни джипове не са успели да влязат в периметъра на склада заради взривове.

На **26.07.** в обедните **btv НОВИНИ** информацията за взривовете е водеща и присъства в началото, и в края на емисията. Отбелязва се, че ситуацията не е нормализирана, а спасителни екипи, сапъори, полиция, военни и властта са на терен. Следва пътна информация, както и подробности за фирма „Енигма“. В репортажите се показват служебния министър на МВР, кмета на града, хора от селото. В жива връзка от болница „Пирогов“ се съобщава името на първата жертва – доц. д-р Петър Шишков, преподавател в Минно-геоложкия университет. Приложено е съобщението на университета за тъжната вест в социалната мрежа Фейсбук. За пръв път е показана снимка на доцента. Следват материали за качеството на въздуха и експертизите на Валентин Радев и Николай Николов, участвали в сутрешния блок. В края на емисията е обявена организираната от Минно-геоложкия университет кампания за даряване на кръв за пострадалите в инцидента. В новините в 17:00 часа темата е първа в хедлайна и в реда на емисията. Съобщава се за загиналия университетски преподавател и че лекари се борят за живота на дъщеря му. Информация, че охранител и шестима пожарникари са успели да ги спасят. Показани са първи снимки от тази акция с логото на БТВ. Гергана Венкова съобщава, че специализиран автомобил на отряда за борба с тероризма се е приближил до складовете, но според спецчастите все

още е „*крайно опасно*“ влизането на екипи. Следва репортаж с бригаден генерал Станимир Йорданов, който заявява, че гасенето с вода е нецелесъобразно и с главния секретар на МВР Димитър Кангалджиев, който съобщава за две лица, с които няма връзка. За вероятна причина на взривовите МВР посочват „*човешка небрежност*“. В емисията е излъчена подробна информация за дейността на доц. Шишков. Държавният глава Румен Радев заявява от Париж, че очаква бързо разследване на причините за инцидента. Централните вечерни новини отново започват в 18:55 часа с компилация от внушителни кадри от мястото на инцидента. Водещият Иван Георгиев е ситуиран в село Гара Елин Пелин и координира от място репортажите по темата. Той твърди, че усеща „*изключително силна миризма на изгорели химикали*“ и чува отделни взривове. В емисията е направено обобщение на действията на службите през този ден - следователски разпити на свидетели, овладяване на пожара на склад на хранителна верига, обезопасена близка бензиностанция. Кристина Налбантова предава актуална информация за здравословното състояние на пострадалото момиче. Репортаж от кръводарителския център в София. След биографична информация за доц. Шишков, синхрон на DJ Стивън за него. Репортаж с Валентин Радев – председател на сдружението на специалистите по боеприпаси и гост в сутрешния блок. Опит за телефонна връзка с Иван Стоянов – отговорник „Предотвратяване на аварии“ в компания „Енигма“. Водещият съобщава за отмяна на частичната евакуация и хора, които се завръщат в домовете си. Леда Цветкова проследява опциите за подслон на евакуираните хора. Проверка на Мария Аладжова кой и как задейства системата за ранно известяване BG Alert. МВР излизат с категорично становище, че са действали адекватно с активирането ѝ. Цитирано е съобщение от Национално сдружение на общините, в което се твърди, че те не са запознати с наредбата за обучение по тази система. Следва ретроспекция на инциденти с взривове от страната. Ексклузивен гост при Иван Георгиев е директор на гл. дирекция „Безопасност и защита на населението“ Александър Джартов, според когото „*няма видими признаци, които да предвещават потенциална опасна ситуация*“. По време на цялата емисия има жестов превод. Късните **btv Новини** започват в 22:09 часа. Николета Хаджийска прави обобщение на деня след взривовите. Синхрони на гл. секретар на МВР и на директора на гл. дирекция „Безопасност и защита на населението“ за работата на пожарникарите, които спасяват двамата ранени. Показани са снимки от акцията с логото на БТВ. Служебният министър на отбраната Атанас Запрянов със сведения за действията на военните хеликоптери. Следва репортаж за споровете около полезността на системата за известяване при бедствия BG Alert.

Обедните новини на **27.07.** с Иван Георгиев започват с вестта за втора жертва на взривовите в Елин Пелин - младата жена, придружавала баща си в склада. Жива връзка от УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“. Репортаж за доц. Шишков с участието на проф. Ивайло Копрев – ректор на Минно-геоложкия университет. Данни за кръводарителската акция. Жива връзка от Елин Пелин с актуална информацията за взривовите. Сведения от службите. Антония Яворова обобщава информацията за щетите в село Гара Елин Пелин със синхрони на потърпевшите жители и данни на социалното министерство, че след оценка домакинствата могат да получат до 1588 лева за ремонт. Синхрони на кмета на Елин Пелин и председателя на ОС за финансовата помощ, която очакват. В централна вечерна емисия с Лиляна Боянова и Иван Георгиев темата е първа. Показана е цялостната картина на случилото се в Елин Пелин. Според службите ситуацията се нормализира. Следва информация за двете издирвани лица и за жертвите. БТВ съобщава за открита дарителска сметка в помощ на семейството на доц. Шишков. Излъчено е фейсбук съобщение на майката на Кристина и съпруга на доц. Шишков, с което благодари на всички съпричастни лица. В емисията е показана за пръв път снимка на бащата и дъщерята, публикувана към поста в интернет. Информация за близката жп линията, която не е възстановена от съображения за сигурност. Репортаж за задочния спор между кметът Ивайло Симеонов и министърът на МВР Калин Стоянов за системата BG Alert. В емисията е наличен жестов превод.

На **28.07.** в обедните новини е съобщено за открити две тела в складовете и момче, което е успяло да се спаси от взривовите. От прокуратурата потвърждават за БТВ, че намерените тела са силно обгорели и предстои разпознаване. Включена е част от интервюто с братовчедката на доц. Шишков - Дилиана Дойчинова от „Тази събота и неделя“. БТВ обявява, че публикува на сайта на телевизията дарителска сметка за подпомагане на семейство Шишкови. В централната емисия новината за две намерени тела и оцеляло момче продължава да е първа. Информация за действията на пожарната и за

влезли на мястото прокурори. Следват синхрони на вътрешния министър Калин Стоянов, Наталия Николова – окръжен прокурор на София, Ивелина Христова – и. ф. директор на НСЛС, комисар Кирил Желев от СОБТ и разказ за живота и професионалния път на доц. Шишков от неговата братовчедка Дилиана Дойчинова.

На **26.07.** сутрешният блок на БТВ **„Тази сутрин“** с водещ Златимир Йочев започва с едночасов извънреден ефир с *„адекватна проверена информация“* от Елин Пелин. По време на цялото предаване върви надпис с информация за пожара. На живо предават три екипа на медията. Емил Митев следи за чистотата на въздуха, Симона Горчева говори с председателя на ОС Богомил Бранков, според когото пожарът е локализиран, актуална информация от болница „Пирогов“ предава Диана Теодосиева. Градоначалникът на Елин Пелин критикува по телефона прибързаното съобщение на властите чрез системата BG Alert, което е довело до *„хаос“*. Той потвърждава за *„изключително адекватна реакция“* на МС, тъй като обектите клас „А“ като този са под контрола на държавата. Водещият обобщава, че няма замърсяване на въздуха в района на София и Елин Пелин според сайта airSofia и европейската станция за качеството на въздуха. Кратките емисии новини в сутрешния блок са на всеки час. Те съобщават за продължаващи гърмежи на мястото, за обявения в неизвестност 22-годишен син на собственика, който е бил в складовете, за качеството на въздуха. Проследява се състоянието на незасегнатия склад и материалните поражения в селото. Гост-синоптик е климатологът проф. Георги Рачев, който отнася прогнозата за времето към случилото се. Рачев изрича марката *„Фантастико“* с цел разяснения за пламването на втория пожар. Очевидец в своя разказ също я назовава. Нейното споменаване да се приема като опит за популяризирането ѝ. Следват експертните разговори. Проф. Станчо Петков, експерт по взривни вещества, дава основни предположения за причината за взрива. Поставя въпросът за дефицита на кадри за работа в специализираните предприятия. Основен гост в студиото е Валентин Радев – бивш министър на МВР и председател на Сдружението на специалистите по боеприпаси в България, изпратен на мястото вчера. Той също смята, че за специализирана в производството на боеприпаси страна, в България липсват обучени кадри. Обяснява, че пиротехническите изделия не са опасни на големи разстояния и не подкрепя евакуацията. С нужното внимание към въпроса е изяснено, че оживели хора на територията на складовете няма. В предаването на живо е включен брифинг на министъра на МВР Калин Стоянов с вестта, че мъжът, приет в Пирогов, е загинал. Медиците се борят за живота на дъщеря му с 85% изгаряния и по техни данни несъвместими с живота. Според МВР в складовете има още двама души – синът на собственика и мъж на 60 години. Описани са всички предстоящи действия на службите. Коментар на министъра относно упрека на кмета на Елин Пелин. Според Стоянов предстои *„дълго и тежко разследване“* на НСС. Следващ гост е Атанас Зафиров от БСП. Той прави паралел между инцидента с горящите складове и *„общото усещане за разпад на държавността и безвремие, което е обхванало страната“*. Той е *„изумен“* от начина, по който комуникира държавата с общинските власти. Според него проблемът при разкриване на престъпленията не е в законодателството, а в липсата на координация между институциите. Дългогодишният директор на дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ и съветник на министъра на МВР Николай Николов заявява, че има добра координация и са следвани планове за действие в такива ситуации. За задействането на BG ALERT има специална процедура, разписана в нормативен акт. Само компетентни лица, минали обучение, могат да я активират. Към момента на разговора само един кмет е заявил желание за това обучение. Сигналът за евакуация на Гара Елин Пелин е подаден от министъра на МВР и ръководител на оперативния щаб. Според Николов инцидента е следствие от *„човешка дейност“* или *„невнимание“*. Той отбелязва необходимостта от модернизирани на техниката за спасителни операции в България. В 08:19 часа е излъчен брифинг на проф. д-р Николай Габровски от болница „Пирогов“ за състоянието на пострадалата жена. Той твърди, че по случая има *„пълна мобилизация, с много интензивна комуникация и много добра координация“*.

В публицистичното предаване **„Лице в лице“** с водещ Цветанка Ризова на **26.07.**, водещата анонсира темата за взривовете в склад за пиротехника с думи като *„трагедия, смърт, страх, паника“*. На живо от Елин Пелин е включен Валентин Радев – експерт по взривове и бивш министър на МВР, според когото най-вероятната причина е *„човешка“*, *„случайна“* грешка. Установяването ѝ ще е трудно заради развитата висока температура. Специалистът уточнява, че в случая се наблюдава взривно горене

и препоръчва обливане с вода. Той разкрива, че с риск за здравето и живота си специален екип е влязъл в склада, за да търси живи хора. Уверили са се, че няма вероятност хората вътре да оцелеят, но в полунощ е направено повторно „екстраординарно“ влизане със собственика Тодор Попов. Радев определя като най-голяма опасността от пожар, не от обгазяване. Следващият гост проф. Екатерина Михайлова прави преход към политическите теми със заключението, че Елин Пелин показва, че страната има нужда от „нормално функциониращи институции“. Цветанка Ризова нарича действащата в момента власт „квазивласт“.

На **27.07.** в „Тази събота и неделя“ с водещ Митьо Маринов е съобщена новината за втора жертва на взривовете. На живо е включен кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов за състоянието на въздуха и трафика в района. Според него всички служби са реагирали бързо и адекватно, но твърди, че има казус за изясняване с BG ALERT. Председателят на ОС Богомил Бранков информира, че се описват щетите в селото. Заради обявеното частично бедствено положение местната власт ще изиска финансиране за възстановяване на щетите от държавата. Експертът Николай Николов съобщава актуалната ситуация и обявява предстоящо пускане на газа в населеното място. Ст. комисар Георги Иванов с разказ за влезлите в склада шестима пожарникари, които пренасят пострадалите. Осъществена е видео връзка с Милен Иванов, експерт по сигурност, според когото бързото разпространение на взривовете показва, че има човешка грешка при съхраняването на пиротехниката. Според него пожарната служба няма техническата възможност да реагира адекватно при производствени аварии. Иванов смята за грешка на държавата обединяването на пожарната служба с гражданска защита. За него в случая с BG ALERT има правен дефицит. Иванов призовава властта да създаде квалифицирани кадри, които да контролират процесите с боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия. На **28.07.** водещият започва с „темата от седмицата“. В 08:25 часа е излъчен брифинг на служебния вътрешен министър Стоянов за обезопасяването на невзривения склад и започването на първоначален оглед на произшествието. Министърът дава информация за труп до вратата на склада, който трябва да бъде идентифициран, един човек в неизвестност и за оцеляло по чудо момче. Стоянов коментира още, че е взето адекватното решение хората да бъдат евакуирани чрез предупреждение с BG ALERT. Комисар Кирил Желев от СОБТ говори за действията по обезопасяване на шестия незасегнат склад. Централен гост на предаването е братовчедка на загиналия доц. Шишков - Диляна Дойчинова. Тя нарича случилото се „жестока трагедия“. Описва доцентът като изключително опитен потомствен възпитаник на Минно-геоложкия университет и специалист, признат на световно ниво. На екрана в студиото са показани снимки от личен архив и интернет. Сред тях има три семейни снимки, на които присъства малолетният син на доцента. За тях доставчикът на медийни услуги е използвал технически средства за скриване самоличността на детето. Според Дойчинова „Българската държава реагира изключително адекватно и много бързо“.

На **28.07.** в публицистичното предаване с водещ Светослав Иванов „120 минути“ след традиционната рубрика „Коментар на водещия“ следва репортаж за взривовете в гара Елин Пелин. Кметът на град Елин Пелин Ивайло Симеонов е гост в студиото. Той разказва за висок професионализъм и прецизност в работата на фирма „Енигма“ и на доц. Шишков. Градоначалникът изяснява, че е провокирал диалог за системата BG Alert с цел тя да се подобри. Симеонов дава предложение да се ревизират нормативните актове за отстояние на обектите от клас „А“. Той запознава аудиторията, че Комисията за бедствия и аварии взема решения и отпуска финансиране на материално засегнатите лица.

В **23:04** часа е излъчена самопромоция на сутрешния блок „Тази сутрин“ за **29.07.** с анонс за ексклузивен нов свидетелски разказ само по БТВ. Този факт показва, че темата остава актуална за времето след наблюдавания период.

ИЗВОДИ:

Доставчикът на медийни услуги БТВ Медиа Груп ЕАД съобщава за взривове в Елин Пелин тридесет минути след инцидента като темата става основна за медията през следващите дни. Тя е отразена хронологично и обстойно. В БТВ се представят на аудиторията собствени разработки – преки включвания, репортажи, интервюта, позовават се на репортерски разследвания, свои и официални източници, експерни заключения, разкази на очевидци и съобщения в социалните мрежи. В програмата

не е отчетен обособяващ темата графичен елемент. Осигурени са надписи в повечето предавания и жестов превод в централните вечерни новини.

Първото съобщение за взрива е направено в подранилата централна вечерна емисия новини на 25.07. В нея е потърсено първото професионално мнение, както и информация от очевидци и длъжностни лица. Специалисти по сигурност тълкуват причините за инцидента в сутрешния блок „Тази сутрин“ на 26.07. Мненията на гостите са професионални, обобщават технологичните и законодателни дефицити в страната. В останалите предавания участват експерти по взривове, политически фигури, органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление в Елин Пелин, както и роднина на сем. Шишкови.

Действията, предприети от държавните служби са открито представени от служебния министър-председател Димитър Главчев и министъра на МВР Калин Стоянов в деня на инцидента. Медийно участие вземат командирите на всички участвали в акцията служби. С коментар за резултати от разследването се включва президентът на Р България Румен Радев. Констатиран е задочен спор между кмета на град Елин Пелин и служебният министър на МВР за необходимостта от евакуация на четири населени места чрез системата за ранно известяване при бедствия BG Alert. Казусът се коментира широко от всички вещи събеседници в продължение на дни.

Наблюдението отчита, че програма БТВ представя темата своевременно, последователно и всеобхватно. Изцяло обективно, с информативна насоченост в полза на обществото. В новините и актуално-публицистичните предавания по програма БТВ за периода 25 – 28 юли се спазват професионалните стандарти за представяне на извънредни екстремни събития. Разпространеното от „БТВ МЕДИА ГРУП“ аудио-визуално съдържание е в съответствие с разпоредбите на Закона за радиото и телевизията и Етичния кодекс на българските медии.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Наблюдавани са **Новини** в сутрешния блок в 6,00, 7,00, 8,00 и 9,00 часа (5-минутни емисии), 30-минутната обедна емисия в 12,00 часа, следобедната 20-минутна емисия Новини в 16,00 ч., централната едночасова емисия Новини в 19,00 часа и късната 30-минутна емисия Новини в 22,00 часа. От актуалните предавания са наблюдавани издание на сутрешен блок **„Здравей, България!“** /от 6,00-9,30 часа/, издание на актуално-публицистично предаване **„Пресечна точка“** с Анна-Мария Конова, издание на предаване **„На кафе“** с Гала. През уикенда са наблюдавани две издания на сутрешния блок **„Събуди се“** с Марина Цекова и издание на публицистичното токшоу **„На фокус“** с Лора Крумова в 16,30 ч. в неделя.

Проследяваните от медията ключови теми са: ситуацията в складовете при експлозиите и пожара, хипотезите за причините, опасността от разрастване на бедствието, действията на отговорните институции на държавно и местно ниво за овладяването на инцидента и последствията от него, задочният спор между МВР и местната власт, който се провежда през медиите с размяна на реплики между служебния вътрешен министър Калин Стоянов и кмета на Елин Пелин Ивайло Симеонов, подкрепен от председателя на общинския съвет в Елин Пелин Богомил Бранков с мнение за неkoordinирана с местната власт през BG Alert пълна евакуация на три села вкл. Гара Елин Пелин, коригирана впоследствие на частично бедствено положение. Според местната власт действията на МВР са пресилени и са внесли повече паника сред населението. Според служебния вътрешен министър държавата е била на място и е действала правилно. Важна ключова тема е състоянието и борбата за живота на пострадалите до окончателния трагичен завършек за четирима от тях. Медията следи какво е положението и безопасността на населението в района на инцидента и действията на държавата за обезпечаването ѝ. Важен въпрос е кога институциите ще могат да започнат следствени действия.

НОВИНИТЕ

На **25.07.2024 г.** централната емисия новини продължава извънредно над 2 часа спрямо обичайното ѝ едночасово времетраене. В предварително подготвените новинарски анонси липсва новината за експлозиите и пожара до Елин Пелин, но веднага емисията започва с новина от последните

минути „Голям пожар в Елин Пелин“, илюстрирана с необозначено, по всяка вероятност любителско видеосъдържание с автентичен звук, съдържащо заснети от разстояние кадри от пожара, пиротехническите експлозии и гъстите облаци дим. Първоначалната информация, предадена от водещите на Новините Ани Салич и Николай Дойнов е, че се е запалила фабриката за фойерверки в гр. Елин Пелин и за 4-ма пострадали. Следва директно включване по телефона на говорителя на „Спешна помощ“ Катя Сунгарска за потвърждаване на информацията за пострадалите. Екипът на Новините Nova осигурява много бързо директно включване по телефона с говорителя на служебния вътрешен министър с първоначална информация за запалени три склада и че екипът на Калин Стоянов с главния секретар на МВР пътуват към мястото. В хоризонтална лента на екрана в телеграфен стил тече най-важната информация „Голям пожар във фабрика за фойерверки. Има 4-ма пострадали. Към мястото пътуват главния секретар и министърът на МВР.“ Следват другите теми от деня. До пристигането на репортерския екип на Илияна Шишкова на място, с цел да се постигне максимално зрителско съпреживяване, се предприема живо включване още по пътя в служебния автомобил с директен поглед на камерата по пътя към мястото на инцидента с фокус и приближение /зуум/ върху движещата се по-напред линейка. Проследява се секунда по секунда пътуването на екипа на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ до крайната точка на полицейската пътна блокада. С окоото на камерата и с вербален разказ се проследява на живо случващото се. Своевременно репортерът уточнява, че става дума за **складове** на фабриката за фойерверки. Не са известни причините на пожара. С цел внасяне на усещане за сигурност е добавено уточнение, че всички места за съхранение на експлозиви и пиротехника били под специален режим. След пристигането на място репортерският екип излиза извън автомобила и прави зрителите съпричастни на обстановката от най-близката линия, до която може да се достигне. Показва се изключително задименото пространство с предположение за идването на екип на РИОСВ заради замърсяването на въздуха. Водещите от студиото също коментират ситуацията, на която стават свидетели, задават въпроси и добавят информация. Включват по телефона проф. Станчо Петков - експерт по взривни работи, с професионален коментар на картината, която телевизията излъчва от мястото. Експертът дава информация за законовите отстояния на такива складове от населени места, за правилото за влизане на пожарните екипи 24 часа след последния взрив. Илияна Шишкова е криминален репортер с опит при отразяването на тежки инциденти. Прави аналогия с по-ранни случаи на взривове в складове за боеприпаси. По-късно в хода на отразяване на събитието и след редица експертни мнения ясно се разграничават експлозии с пиротехника и взривове на боеприпаси. Коментарите на репортерката са често зад кадър, на фона на живото излъчване от камерата на оператора с поглед към мястото на експлозиите и пожара. От студиото правят периодични телефонни включвания със „Спешна помощ“ за състоянието на двамата пострадали, зрителят е информиран за тяхната възраст, пол и сериозно животозастрашаващо състояние с 3-та степен изгаряне. Има предположение за други пострадали вътре. Изключително динамично се развива Централната емисия Новини, като новините се пренареждат съответстващо на ситуацията и възможните включвания на репортерските екипи по места, с информация от официални власти и представители от болница „Пирогов“. Към 19:27 ч. е включен по телефона директорът на лечебното заведение Валентин Димитров с разполагаемата към онзи момент информация. На фона на провеждания разговор непрекъснато се излъчва картина на живо от камерата на репортерския екип в близост до инцидента.

Отново с включване на живо репортерът Илияна Шишкова показва смс-предупреждението за жителите на Елин Пелин от системата за ранно известяване BG Alert. Излъчва се картината с гъстия дим, съобщава се за очаквано пристигане на служебния министър на МВР Калин Стоянов и екипи на НСлС и от МОСВ. Очевидец по време на живото излъчване насочва телевизионния екип към горящия покрив на намиращия се в съседство склад на "Фантастико", камерата проследява посоката и показва горящия покрив на склада на хранителната верига, разпознаваем от табела с името на веригата. От студиото излъчват първи свидетелски разкази по телефона на жители-очевидци, желаещи да дадат сведения в ефир за ситуацията. На място по време на живото излъчване се вижда пристигането на служебния вътрешен министър и с увеличение и приближение на фокуса на камерата /zoom/ се следи ситуацията. От студиото потвърждават информацията за подпаления склад на „Фантастико“, а репортерът описва какви складови бази има в периметъра. Следва живо включване и на тъкмо пристигания пред болница

"Пирогов" репортерски екип. Има включване и на трети репортерски екип от село Гара Елин Пелин на отстояние 1-1,5 км от складовете. Доставчикът НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ прави зрителите максимално съпричастни и близо до случващото се чрез разполагането на четири репортерски екипа, които си партнират с водещите в студиото. На видеовръзка онлайн е включен експертът по взривове Красимир Петров, който изяснява възможните причини - човешка грешка или техническа причина. Прекъсват интервюто с експерта заради първо изявление на живо на вътрешния министър Калин Стоянов с известната до момента на МВР информация. Включването на експерти и власти по телефона се излъчва чрез използвания от медията режисьорски похват картина в картината – на фона на картина на живо от инцидента, в малък екран вдясно говорят експертите чрез телефонна или видеовръзка. Обратно, по време на съобщаване на останалите новини от емисията в долната дясна част на екрана в малък правоъгълник продължава да се излъчва картина на живо от камерата на репортерския екип на място от пожара в Елин Пелин с надпис „Взривовете в Елин Пелин“. Периодично биват актуализирани надписите в телеграфен стил на екрана, ориентиращи зрителя за развитието на извънредната новина.

Репортерите провеждат няколко интервюта с пристигналите на място служебни премиери Димитър Главчев, директора на Главна дирекция ГДНП Атанас Илков, с МВР-служебния министър Калин Стоянов. Представителите на държавата неколкократно дават брифинги с нова информация. От студиото успяват да се свържат по телефона с кмета на гр. Елин Пелин - Ивайло Симеонов, спечелилият местните избори кандидат на „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ (ВМРО-БНД, ИТН)“, който отсъства от града във вечерта на инцидента. На фона на изявленията се оформя институционален задочен спор между местна власт и МВР по отношение евакуацията и предупреждението на BG Alert. В края на централната емисия Новини следва интервю с доц. Стефановски от "Спешна помощ" за състоянието на пострадалите, организацията по оказване на спешна помощ и лечението.

Късната емисия новини в 22,00 ч. същата вечер започва директно с анонс за взривовете и пожарите в складове за фойерверки в Елин Пелин. Включен е жестов превод. Водещият обобщава информацията за всичко известно до момента - взривове, пострадали, частично бедствено положение и евакуация на жителите от Гара Елин Пелин. Четирите редакционни екипа на Новините продължават да са на място и да проследяват ситуацията от различни гледни точки. Екранът е разделен вертикално на четири части във всяка една с живо включване на четиримата репортери, които последователно изнасят своята информация по темите, по които работят.

Редакторите на новините излъчват богата видеохронология и включване на картина на живо, липсват смущаващи кадри, не се разкриват лични данни на установените пострадали двама души освен тяхната възраст и пол.

26.07.2024 г.

През целия ден наблюдаваната тема е водеща и доминира в съдържанието на новините. В сутрешните 5-минутни емисии в 6,00, 7,00, 8,00 и 9,00 часа водещата Лилия Мустакова прави новинарски сгъстен разказ за събитията от предната вечер, събран от цялото съдържание на репортажите на живо и видеохронологиите. С актуална информация се включват репортери на живо от линията, на която са допуснати репортерските екипи. Продължават и директните, редовни кратки брифинги на вътрешния служебни министър Калин Стоянов, интервюта със служебния премиер Димитър Главчев, с други представители на властта.

Новините отразяват задочния институционален спор между местна и централна власти, оформил се около начина на реакция на държавата във вечерта на инцидента - чрез кратки извадки от телефонното интервю с кмета на гр. Елин Пелин и части от интервюто със служебния вътрешен министър, показват се и двете гледни точки.

В обедната емисия Новини чрез включване на живо на репортерката Илияна Шишкова за първи път се оповестява, потвърдена официално от МВР, самоличността на първата жертва – 48-годишния доц. Петър Шишков с данни от професионалната му биография - преподавател в Минно-геоложкия университет, международна висока експертиза по взривове и пиротехника. Репортерката се позовава и на тъжен пост от официалната фейсбук страница на университета. С режисьорския похват на разделяне на екрана, в дясната му част се излъчват кадри без звук от по-старо интервю приживе с доц. Шишков. В

лявата част е живото включване на репортерката, която информира за предприетите вече документални следствени действия, разпит на намиращия се в шок от случилото се свидетел охранител на складовете. Вграден е обобщаващ репортаж с видеоразказ за събитията от инцидента, с реакцията на властите, евакуацията, институционалния сблъсък, свидетелски разкази, екологичното състояние на района и извадки от взетите интервюта с различни представители, включително и най-новите брифинги от властта, от болница „Пирогов“ и от аварийните екипи на Столична община.

В следващите дни на терен от медията работят вече три репортерски екипа, разпределени в точките - при болница „Пирогов“, в село Гара Елин Пелин и екип директно на линията на полицейската блокада на пътя, което е най-близката гледна точка. Чрез репортера пред болница „Пирогов“ се следи за състоянието на двамата пострадали. Като цяло зрителите биват информирани своевременно за всяка новопостъпила официална информация. Репортерският екип в Гара Елин Пелин се включва с нови свидетелски разкази за преживяното, щети, готовност за евакуация и очакват ли жителите помощ от държавата за щетите. Репортерите на мястото на блокадата пък проследяват действията на властите – МВР и Пожарна безопасност, военни служби, екипи на столичната "Аварийна помощ и превенция", изпратени с дрон и подвижна метеостанция за измерване качеството на въздуха по заповед на кмета на София.

В следобедната емисия Новини в 16,00 ч. на 26.07.2024 г. репортерските екипи се включват отново на живо, те остават на мястото на събитието през цялото време. Оповестена е официалната позиция на президента на България Румен Радев, който се намира в Париж за Олимпийските игри. В интервюто държавният глава изказва съболезнования на близките на загиналия доц. Шишков и на всички пострадали, очаква бързо разследване и установяване на причините. Призовава да се спазват всички мерки за безопасност от лицата и фирмите, боравещи с опасни вещества.

В Централната емисия Новини в 19,00 ч. темата е водеща. Съобщава се за **първата жертва** – доц. Шишков, за борбата за живота на 20-годишната му дъщеря, за иницирираната кампания за кръводаряване, има ли вече хипотези за причините, какво е положението за жителите на село гара Елин Пелин и за щетите по домовете на най-близките къщи, екологичната обстановка и качеството на въздуха. Телевизионното студио е аранжирано с три големи екрана на колоните в залата, на които в началото на емисията се излъчват избрани стоп кадри от взривовете с голям надпис "Взривовете в Елин Пелин", впоследствие редувани с видеокадри от взривовете. На екрана над логото на Новините Nova също стои дежурен надпис на червен фон "Взривовете в Елин Пелин" и лента с течащ по нея текст с кратката най-важна обобщаваща информация. Избрана е нестандартна форма за представяне на новините - Ани Салич от студиото си партнира с изнесения на терен в гр. Елин Пелин водещ и репортер Николай Дойнов и други пет репортерски екипа, всички с разказ за случилото се, изграден по няколкото ключови теми. Информация се предава от седемте точки – водещата в студиото, изнесения на терен водещ и другите 5 репортерски екипа. Водещите се допълват един друг и включват последователно репортерските екипи, които информират на живо и вграждат предварително създадени репортажи. Създадени са репортажи за самоличността на загиналия 48-годишен мъж с малко подробности от биографията му; за отмененото вече частично бедствено положение и разказа за безсънната нощ на жителите на Гара Елин Пелин, съставен от интервюта с жители, които описват своите преживявания и щети по домовете. Има репортажи по темата за екологичната обстановка след взривовете - с официални и подробни данни от екоминистерството от интервюта със заместник-министъра на МОСВ Ренета Колева и от Столична община за качеството на въздуха; репортажи за възникнали спорове по причината за експлозиите - с детайлна информация от различните специалисти в областта. Изяснени са разликите в химическите реакции и ударните вълни при взривове на боеприпаси и експлозии от горене на фойерверки чрез извадки от излъчени по-рано интервюта с експертите по боеприпаси - Валентин Радев и полк. Красимир Петров, и с криминалиста Иван Савов.

В репортажите се излъчват редица интервюта с представители на компетентните официални власти на държавата и общината, представено е максимално близко и от първо лице положението на жителите в района с частично бедствено положение. Следи се екологичната обстановка там.

Непосредствено след Централната емисия Новини на втория ден е излъчен **специален формат „Интервюто на Новините“** - 8-минутно интервю с кмета на гр. Елин Пелин Ивайло Симеонов, проведено

от водещия на Новините Николай Дойнов на място в града. В него са зададени и е отговорено на важни въпроси - след пожара край Елин Пелин ще помогнат ли общината и държавата на пострадалите хора; дали все още има опасност за жителите на трите населени места - гр. Елин Пелин, Гара Елин Пелин и Нови хан. Кметът внася успокоение, че няма опасност, позовавайки се на специалистите. По отношение на държавната помощ към пострадалите кметът информира за провеждани вече огледи, изготвяне на списъци и протоколи на щетите за изплащане на обезщетения от Комисията за бедствия и аварии. За строежа на такова съоръжение в близост до населено място местната власт сваля отговорността от себе си, подчертавайки, че дейността по строителните разрешения на такъв клас съоръжения е само в правомощията на държавните институции /ДНСК/.

В новините през уикенда на 27.-28.07.2024 г. /в 12,00 и в 19,00 часа/, водени от Даниела Тренчева и Христо Калоферов, темата не затихва, продължава да е водеща и се разглежда от много гледни точки. Основни акценти през уикенда са утихването на взривовете и овладяване на пожара, загубата на битката за животите на доц. Шишков и 20-годишната му дъщеря Кристина, влизането на терен и откриването на другите две тела с очакване на тяхното идентифициране, спасилите се двама свидетели, информация от окръжната прокуратура за действията на разследващите органи по назначаване на тройна пожаро-техническа експертиза, документална проверка за законността на строежа на складовата база, както и за законността и начина на съхранение на продукцията в нея; положението на жителите с щети по домовете им и обезщетяването им от държавата.

ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ

В „Здравей, България!“ /6,00-9,30 часа/ на **26.07.2024 г.** телевизионното студио е аранжирано с три големи екрана на колоните в залата, на които се експонират избрани стопкадри от взривовете. Водещата на сутрешния блок Мирослава Иванова започва директно с темата за безсънната нощ на хората след взривовете в складовете край Елин Пелин. За предаването работят три репортерски екипа - на две места в Елин Пелин са Румен Бахов и Ева Костова, а от болница „Пирогов“ периодично се включва Юлия Наева. Почти цялото съдържание на сутрешния блок е посветено на наблюдаваната тема. Репортерите по места провеждат интервюта с местната власт - кметицата на село Гара Елин Пелин Вяра Вучкова, с председателя на общинския съвет на гр. Елин Пелин Румен Бранков, с двама служители на столичната "Аварийна помощ и превенция", изпратени по заповед на кмета на София с дрон с термокамера за следене на ситуацията и разположили в с. Лесново мобилна метеостанция за измерване качеството на въздуха. Служебният вътрешен министър със своя екип е постоянно на терен през първите дни и медията получава периодично редовна информация от него чрез импровизирани брифинги. Именно в пореден такъв брифинг в ефира на сутрешния блок Калин Стоянов разменя през медиите реплики с кмета на гр. Елин Пелин Ивайло Симеонов в задочния междуинституционален спор.

За възможните причини за инцидента в студиото е проведен разговор с Бойко Найденов - бивш директор на Националната следствена служба /НСЛС/, експерт с опит, според когото такива помещения е редно да са далеч от големи населени места и трябва да се завишат изискванията към търговците и собствениците на складове за пиротехника. Според него не трябвало да се изключва и версията за умишлен палеж. В разговора е включен по вайбър и Найденов Илиев - експерт по боеприпаси, според когото пък няма система, която да осъществи превенция при пожар в склад за пиротехника, нито да го изгаси. Експертите разглеждат различни хипотези за инцидента, не са на едно мнение по отношение построяването на складове с пиротехника в такава близост до гъсто населени места. Категорични са за 24-часовия безопасен протокол за влизане в зоната за огледи и разследване.

ПРЕСЕЧНА ТОЧКА

В „Пресечна точка“ - публицистичното шоу с Анна-Мария Конова, на **26.07.2024 г.** първа и доминираща е наблюдаваната тема. Поканени да дебатират са журналистите Калина Захаријева и Людмил Илиев и лекарят д-р Мирослав Спасов по темата трябва ли да се върне звеното "Гражданска защита" на фона на взривовете в склада за фойерверки в Елин Пелин. На живо от мястото на инцидента се включват репортери с актуална информация. Поканен за интервю в студиото е бившият министър на МОСВ Юлиан Попов по темата „Може ли да се вярва на данните за въздуха от мобилната станция в

Елин Пелин". Според него станцията е модерна, много добра, надеждно отчита намаляващи стойности на фини прахови частици /ФПЧ/ и липсата на отровни елементи във въздуха. Попов коментира и въпроса справя ли се държавата с кризи и прави заключение, че при възникнала кризисна ситуация правителството действа бързо, но превантивната дейност не е на необходимото равнище. В предаването участва с видеоразговор по вайбър Владимира Гърбева - близка колежка, работила в Минно-геоложкия университет със загиналия при взрива в Елин Пелин доц. Шишков, която е категорична, че човешката грешка е малко вероятна причина за взрива.

СЪБУДИ СЕ

Съботно-неделното предаване „**Събуди се**“ с Марина Цекова (от 7,30 ч.) посвещава на наблюдаваната тема голяма част от съдържанието си и в двете издания (27.07.2024 г. и 28.07.2024 г.). При анонса на темите тази за експлозиите в складовете в Елин Пелин е първа в аспекта на трагичната новина и за втора жертва - 20-годишното пострадало момиче губи живота си, след като предходните дни медията информира и за кончината на нейния баща доц. Петър Шишков. Работят два репортерски екипа от място – на Мартин Керейски и на Николай Василковски, който съчетава ролята си на репортер и синоптик с актуална и полезна за пътуващите информация. От студиото с интервю по вайбър журналистът Иво Танев - приятел на доц. Шишков, разказва за приятелството си с него, илюстрирано с 5-6 повтаряни фотокадъра вероятно от личен архив. При показване на групови фотографии са замъглени лицата на трети лица на снимката. Иво Танев не допуска причината за взривовете да е човешка грешка предвид голямата експертиза на доц. Шишков, а повече вероятна била версията за дефектирал пиротехнически материал.

В живите включвания на място репортерът Мартин Керейски провежда интервюта с кмета на Елин Пелин Ивайло Симеонов и с гл. комисар Александър Джартов - директор на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ /ГДПБЗН/. Кметът разяснява ситуацията, повдига въпроси за електро- и газоподаването, важно за бизнеса и хората, отрича да е критикувал действията на държавата, определя реакцията си като добронамерено фокусиране на вниманието върху недостатъци на процедурата със задействането на системата за ранно оповестяване на бедствия BG Alert и последващите неясни указания към кметове и население. Главният комисар от пожарната служба дава актуална информация с подробности от работата на екипите и кога могат да влязат разследващите органи.

В двете издания на предаването гости са проф. Ивайло Копрев - ректор на Минно-геоложкия университет и бившият министър на МВР и действащ ръководител на ДАНС - Цветлин Йовчев.

Ректорът е поканен по въпроса за опасността от замърсяване на околната среда при инциденти с взривни вещества. Говори за изключителната международна експертиза по взривове и пиротехника на доц. Шишков. Най-вероятната хипотеза, според професора, е дефектна батерия на пиротехническо изделие за професионална употреба. На въпрос на водещата Марина Цекова може ли да се правят аналогии с инциденти във военни складове и инциденти в складове за съхранение на пиротехника - ректорът отговаря категорично отрицателно, като разяснява професионално технологията на изработка на фойерверки. За последствията за околната страна - позовава се на становището на МОСВ, че има само фини прахови частици.

Цветлин Йовчев взема отношение по причините за взривовете в Елин Пелин и трудностите в разследването. Допуска или дефектно средство, или неспазване на процедури. Коментира системата за ранно известяване BG Alert заради критиките към процедурите по нейното задействане, както и изказва съмнения, че може да има пропуски по спазването на стриктните законови изисквания за строителството и експлоатацията на такъв тип обекти. Според него към момента системата за ранно предупреждение е само една платформа, която обаче можело да се изпълни със съдържание на областно и общинско ниво. Призовава към изработването на планове за сигурност с анализ на риска и точни разписания и процедури за действия при бедствия и аварии по различни сценарии.

Водещата Марина Цекова прави аналогия с незадействането на системата BG-ALERT при големия пожар в с. Воден, където първоначално вината била хвърлена върху тока, после върху клетката

на мобилния оператор, накрая - върху липсата на активност на кмета. В случая с взривовете в Елин Пелин водещата отчита, че отново е имало институционално разминаване община – държава.

НА ФОКУС

В неделя 28.07.2024 г. „На фокус“ с Лора Крумова - публицистично токшоу от 16,30 ч., водещата започва с анонса за трагедията с четири жертви от инцидента в Елин Пелин, като потвърждава информацията за откритите тела на намиралите се в неизвестност други двама. В предаването се пакетират темите за взривовете в Елин Пелин и за пожарите по границата ни с Гърция, така че Лора Крумова включва последователно два репортерски екипа на живо от двете точки. Репортер в Елин Пелин е Илияна Шишкова с последна информация и репортаж с части от интервютата с окръжен прокурор на София-област Наталия Николова и служебния вътрешен министър Калин Стоянов. Репортерката разказва за оцелялото момче-свидетел, било в района на складовете по време на инцидента и последващите му действия във връзка с разследването.

Лора Крумова провежда видеоинтервю с архимандрит Никанор - съученик и приятел на доц. Петър Шишков. Интервюто е илюстрирано от предоставени от архимандрита снимки от ученическите години на двамата. По-късно в студиото говори министърът на иновациите и растежа Росен Карадимов, който оценява работата и действията на правителството по време на пожарите и инцидента край Елин Пелин като "напълно адекватни".

В сутрешно лайфстайл предаване "На Кафе" с Гала на 26.07.2024 г. наблюдаваната тема не присъства.

ИЗВОДИ:

От първия ден с централната емисия новини в 19,00 часа нататък съдържанието на програмата е наситена с редакционно аудио-визуално съдържание по наблюдаваната тема за взривовете край Елин Пелин чрез новини, видеоразкази, репортерски включвания на живо, интервюта на живо и по телефона с представители на отговорни институции, служби, болница „Пирогов“, засегнати жители, приятели и колеги на загиналия доц. Шишков. Отражават се реакциите на общината и държавата. Между шест и три на брой редакционни екипи работят непрекъснато на терен и проследяват ситуацията от различни гледни точки в деня на инцидента и след това. Тяхната работа там прави видимо и присъствието на терен на служебния премиер и служебния вътрешен министър, който редовно предоставя официална информация за събитията и действията на властите. Редакционните екипи на медията продължават да се включват с нови материали и в актуално-публицистичните предавания и допълват информационната картина при анализиране на случая. Много използван от медията похват е максималното аудио-визуално информационно запълване на екрана, чрез разделянето му на две или повече части и паралелно излъчване на картина на живо от мястото на инцидента и монтаж на заснети по-рано репортажи, селектирани видеокадри, интервюта и материали, всичко допълвано с надписи и ленти с кратък информативен текст.

Наблюдаваната тема е водеща и заема голяма част от извънредно удължената с цял час централна емисия новини във вечерта на инцидента /25.07.2024 г./, доминира в съдържанието на емисиите новини в следващия ден, като не затихва, а остава водеща и през уикенда. В късната емисия в деня на инцидента е включен жестов превод. По нестандартен начин е изградена централната емисия Новини в деня след инцидента с изнесен един от двамата водещи на терен и още пет репортерски екипа от различни гледни точки - всички с големия разказ за случилото се, изграден по няколко ключови теми. Във формата „Интервюта на Новините“ е излъчено специално интервю с кмета на гр. Елин Пелин, проведено на улиците на управлявания от него град от водещия на Новините Николай Дойнов. Медията отразява и официалната позиция на президента Румен Радев чрез интервю от Париж, където той се намира по повод Олимпиадата 2024. Изпълнителната власт в лицето на служебният вътрешен министър и премиера също са основни източници на официална информация. Потърсени са множество позиции на други компетентни власти.

Темата за взривовите и пожара в складовете остава основна в програмата НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ и не затихва и до последния ден на наблюдението. Медията се стреми да направи зрителите максимално съпричастни на трагедията и надеждно да ги информира.

Доставчикът не излъчва смущаващи кадри в близък план, разкрива самоличността на жертвите едва след оповестяването на лични данни от официални институции. Назовани са наименования на юридически лица, пряко или косвено замесени в случая. Потърсени са максимално широк кръг гледни точки – на държавни институции и органи, местна власт, болница „Пирогов“ и „Спешна помощ“, граждани, експерти по взривове и пиротехника, разграничени са инцидентите с боеприпаси и такива с пиротехника, използват се официални източници на информация за развитието и овладяването на пожара и за осигуряване защитата и безопасността на населението и имуществото на фирмите и гражданите. Дадена е думата и на жителите в близост до инцидента и се проследяват техните проблеми. Поставят се важни въпроси за държавния контрол и регулацията на взривоопасни дейности и строителството на съоръжения за тяхното съхраняване.

В наблюдаваното съдържание не се констатира нарушение на ЗРТ.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Наблюдението обхваща делничните дни от 06:20 – 12:30 часа и 18:00 – 20:00 часа като включва предаванията „Дарик кафе“, „Новините на Дарик Радио“ и политическото предаване „Без претенции“. В събота са обхванати часовите интервали 10:00 – 13:30 часа и 18:00 – 20:00 часа, които съдържат предаванията „Стълбището“ и „Новините на Дарик Радио“. В неделния ден от 08:30 – 22:30 часа са проследени емисиите „Новините на Дарик Радио“.

Обобщение на информацията по предавания:

„Новините на Дарик Радио“

В деня на инцидента – 25 юли в емисията в 19:30 часа новината за взривове на складове в Елин Пелин е водещата новина. Обявено е, че е избухнал взрив в склад за фойерверки в района на село Гара Елин Пелин като е обявено, че по непотвърдена информация има ранени. Цитирана е информация от държавната телевизия според, която три склада за фойерверки, намиращи се между Елин Пелин и Гара Елин Пелин горят. Съобщава се, че в района преди малко се е включила и системата BG Alert и призовава за евакуация и спазване на правилата, разпоредени от властите. По данни на „Спешна помощ“ сигналът е получен в 18:35 часа, а подалите го са съобщили, че може да има трима пострадали. От информацията става ясно, че има две линейки, които все още нямат достъп до мястото, тъй като пожарната е отцепила периметъра. В МВР се казва, че сигналът е постъпил в 18:31, а към мястото на инцидента пътуват вътрешният министър Калин Стоянов и главният секретар Димитър Кангалджиев. Дарик радио осъществява връзка с Тодор Попов – собственик на фирмата, която държи складовете. В пряка телефонна връзка предприемачът обяснява, че не може да се свърже с двама от своите служители, един от които е синът му.

Съобщено е, че няма опасност от обгазяване за гражданите, а взривовите се виждат и чуват от разстояние над 3 км. По-късно в емисията, в 19:35 часа е дадена още информация по темата. Съобщено е, че на място има три екипа на аварийното спасяване на Столичната община, единият от който оборудван с дрон. (посочена е като източник БТА) По информация за БНТ кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов е обявил, че няма сгради в близост до склада с фойерверки, огънят продължава да се развива, но няма опасност за жителите.

До 24 часа в деня на инцидента на 25 юли по Дарик радио са излъчени 5 извънредни емисии новини съответно в 20:19 часа, в 20:53 часа, в 21:24 часа, 21:55 часа и в 23:19 часа.

В емисията от 20:19 до 20:30 часа става ясно, че властите са наредили евакуация на жителите на Елин Пелин. Информацията започва със съобщението получено на информационната система BG Alert за жителите на Елин Пелин, които незабавно да се евакуират към Нови хан. Обявено е, че вече час и половина се наблюдава взрив в склад за фойерверки. Позовавайки се на информацията на „Спешна

помощ“ се съобщава за двама тежко пострадали – мъж на около 40 години и жена на 30 годишна възраст. Те са с изгаряния от трета степен. Включен е вътрешният министър Калин Стоянов, които определя ситуацията като „много тежка“. Той допълва известната информация до момента, че става въпрос за 6 на брой склада с пиротехника. От взрива на около 500 метра, по думите на Стоянов, е изхвърчал огнен къс, който е попаднал върху склад на хранителна верига. Пояснено е, че в този склад няма хора. В допълнение е обяснено, че няма как да бъдат използвани хеликоптери при гасенето, заради големите взривове. Журналистът Ралица Гълъбова прави пряко включване, в което говори с Валентин Радев – бивш вътрешен министър и експерт по взривове, от мястото на инцидента. Специалистът говори за обстановката, хранилищата в склада и обезопасяването на района. Според неговите думи на място има много специалисти и достатъчно техника за справяне със ситуацията. От разговора става ясно, че шефът на полицията на Елин Пелин е заедно с вътрешния министър на терен, премиерът Главчев също е пристигнал на мястото. За момента не става ясно каква би могла да бъде причината за експлозията, но става ясно името на фирмата „Енигма“ и името на хранителната верига, чийто склад е засегнат – Фантастико, намиращ се на повече от 1 километър разстояние. Експертът опровергава нуждата от евакуация на населението, тъй като според него опасност от обгазяване няма. Обяснено е присъствието на пожарни на мястото с опасността от възникване на пожари след взривовете. Става ясно още, че на мястото ще бъде изпратена бронирана техника от министъра на отбраната, за да може да се достъпи до склада, защото се предполага, че има останал един човек. В допълнение е уточнено, че е имало 6 поредни взрива до момента. Минути след 20 часа се е чула най-силната до момента 5-та експлозия. Включени са очевидци, говорили пред БТВ, които разказват за поражения по домовете си – изпочупени прозорци и паднала мазилка. В материала е уточнено, че Националната следствена служба ще поеме разследването на взривовете.

В 20:53 часа отново се излъчва „Извънредна емисия новини“ с Димитър Панев. Проведен е разговор с главен комисар Александър Джартов. В интервюто на Ралица Гълъбова става ясно, че районът е отцепен и бива обезопасяван в момента, а призивът за незабавна евакуация на жителите на Елин Пелин, който е разпространен от системата BG Alert, е превантивна мярка. Става ясно, че жителите в населеното място трябва да се евакуират. Обобщена е информацията дадена по-рано от Валентин Радев. Пострадалите при инцидента са транспортирани в болница „Пирогов“ и по данни от там са в много тежко състояние и са в реанимация, където екипите се борят за живота им. Включен е премиерът Главчев от мястото на инцидента с призив хората да не се „паникьосват“. Той обявява, че има 4-5 души пострадали. Премиерът заявява и готовността на клиниките по изгаряния и по токсикология във Военна болница и в Пирогов.

В следващата „Извънредна емисия новини“ (21:24 часа) слушателите разбират за обявено частично бедствено положение в Гара Елин Пелин и в Нови хан по информация на Общинската администрация, цитирани от информационна агенция БТА. От МОСВ нямат все още данни дали и колко е замърсен въздухът в района. Става ясно, че по предварителни данни в склада е имало 2 тона тротилов еквивалент, това е заявил главният секретар Димитър Кангалджиев. Цитирана е информация на БТВ, според която военните подготвят модул от поделението наблизко в Мусачево, което е специализирано в гасенето на такъв тип огнища. Включен е разговорът на репортера Ралица Гълъбова с Александър Джартов, който казва, че жителите в района трябва да се евакуират. Става ясно, че единият от пострадалите в „Пирогов“ е с 85% изгаряния. Отново е повторен разговорът с експертът по взривове Валентин Радев. Излъчен е и призивът на Димитър Главчев хората да не се паникьосват. Излъчени са показанията на жители от мястото на инцидента, които говорят за БТВ.

В 21:55 часа в новините е включен главен комисар Николай Николов по телефона. Според него няма пряка опасност за населението и мястото е обезопасено с машини и специалисти, за да няма опасност от разрастване на пожара. Опасност за транспорта в района няма, но превантивно е спрян жп транспорта в околността. Става ясно, че се изчаква да затихне и последният взрив, за да могат служители от българската отбрана да съдействат за достъпване до обекта и намиране на двамата души, които става ясно, че най-вероятно се намират в склада. Обобщена е информацията дадена по-рано в другата емисия от главен комисар Александър Джартов и е съобщено, че двамата пострадали души са в „Пирогов“ в тежко състояние.

В емисията, излъчена в 22:30 часа се съобщава първо за бедственото положение в населените места Елин Пелин, Гара Елин Пелин и Нови хан, обявено заради взривовете. Става ясно, че жителите нямат намерение да се евакуират както са призовани, но са споделили за щети по къщите си. Три джипа на военна полиция тип „пустинна котка“ се намират на мястото на инцидента. На мястото са началникът на отбраната ген. Емил Евтимов и директорът на военна полиция ген. Ивайло Сотиров. Според информация на Министерството на отбраната към инцидента са изпратени и военно служещи с 4 водоноски от състава на Горна Малина както и 2 водоноски от формирането в Негушево от съставя на военно командването за логистична поддръжка. Главния комисар Николай Николов е включен с изказването от предишната емисия. Съобщено, че двамата пострадали души са в „Пирогов“ в тежко състояние. По думите на Бойчо Скробански ръководител на Националния борд за разследване на произшествия в железопътния транспорт движението на влакове през Гара Елин Пелин е спряно превантивно по разпореждане на МВР. Влаковете по линиите (София - Бургас и София – Пловдив – Варна се пренасочват през Карлово). Предоставя се информация за автобусен превоз за пътниците пътуващи по влакове от Пловдив и Вакарел до Искър и от Искър до Септември.

В последната „Извънредна емисия новини“ , излъчена в 23:19 часа е обобщена известната информация до момента и е включен отново вътрешния министър, който определя склада като високо технологично оборудван. Обявено е, че в болница „Пирогов“ са баща и дъщеря, като се казва, че бащата е в много тежко състояние, почти несъвместимо с живота. Цитира се обръщението на председателя на здравната комисия Александър Симидчиев от фейсбук профила му, който приканва жителите, които са навън да се приберат и при наличност на пречиствател на въздуха да го включат, особено за семейства с малки, деца, бременни и хора над 65 – годишна възраст. Включено е изказването на главния комисар Николай Николов. Съобщено е, че по информация на вътрешния министър след края на работното време в склада са дошли служители, които е трябвало да вземат пиротехника за събитие в утрешния ден. Те са пренасяли пиротехниката от склада към офисите, когато е станало нещо, което е предизвикало взривовете. Излъчено е отново изказването на Бойчо Скробански ръководител на националния борд за разследване на произшествия в железопътния транспорт.

На следващия ден 26 юли информация по темата се съобщава в новините на всеки 30 минути. В първата за деня емисия новини, водена от журналиста Петър Севов, е съобщено, че в село Гара Елин Пелин продължават да се чуват тътени, а районът все още е отцепен. В 7:30 се очаква посещение отново на място на вътрешния министър Калин Стоянов. В допълнителна информация се цитират официалните власти, които са оповестили, че при извършената проверка преди 3 месеца не са била установени нередности. Обявено е частично бедствено положение. Започнала е евакуация на хората от село Гара Елин Пелин. Преустановено е движението на влаковете, ограничено е движението за автомобилите. Съобщено, че започването на огледите ще бъде след окончателното спиране на взривовете и потушаването на пожарите. В следващата емисия новини в 7:00 часа е съобщено, че разследването по случая се поема от следователи от Националната следствена служба и следовател от Окръжна следствена служба от София по разпореждане на и. ф. главен прокурор Борислав Сарафов. Емисията в 8:00 започва с информацията, че 49-годишният мъж, който е приет с около 35% изгаряния и много тежко обгазяване, е починал късно вечерта след като е бил приет в реанимация. В момента екипите се борят за живота на дъщеря му, която е с 85% изгаряния, по данни на медиците, несъвместими с живота. За информация е съобщено, че се позовава на факти, изнесени от вътрешния министър, който е заявил, че в склада има още 2 души – момче на 22 години, което е син на собственика и още един гражданин на 60 години. Рано сутринта отново се е възпламенила и складовата база на голямата хранителна верига. В следващата емисия за деня в 8:30 часа е изнесена информация от брифинга на лекарите според, която състоянието на 20 - годишното момиче е тежко. Допълнено е, че не е засегнат склада с 2 тона тротилов еквивалент. В емисията новини в 12:00 часа е включен зам.-изпълнителният директор на болница „Пирогов“, който дава информация за починалия 48-годишен мъж и съобщава, че лекарите се борят за живота на 20-годишното момиче. За първи път се споменава името на загиналия - доц. д-р инж. Петър Шишков и се казва, че той е преподавател от Минно Геоложкия университет. Посочено е, че тъжната вест е потвърдена и от официалната страница на университета. Допълнено е, че от МВР очакват дълго и тежко разследване. Съобщено е, че показания не могат да се вземат от оцелелия охранител, тъй като,

човекът е под голям стрес. Проследен е политическият отзвук. Александър Симидчиев от ПП-ДБ казва, че взривът е увеличил фоновото замърсяване на въздуха, но в нива, които не са опасни за повечето хора. Последиците от дима могат да бъдат повод за притеснение само за граждани с хронични белодробни сърдечно-съдови заболявания. Включено е изказване на Бойко Борисов от ГЕРБ СДС, който е бивш пожарникар. Костадин Костадинов от „Възраждане“ предлага да се създаде Национална агенция „Гражданска защита“, която да мобилизира подготвени доброволци в подобни ситуации. Цитиран е кметът на София Васил Терзиев, който заявява, че по данните на мобилна измервателна станция отчита, че ситуацията с качеството на въздуха е под контрол. В Новините в 16:00 е съобщено, че се отменя частичното евакуиране на гражданите от Елин Пелин. Всички представители на институциите са на терен. Главният секретар Димитър Кангалджиев е заявил, че електричеството в района ще бъде възстановено днес. Става ясно, че има настанени в спортната зала в Елин Пелин, които са призовани за търпение. Все още не могат да се изпратят сили, които да извършат допълнителни дейности по гасене на самото място по думите на главния секретар. В емисията в 16:00 часа е съобщено, че се отменя частичното евакуиране на гражданите от Елин Пелин и, че всички представители на институциите са на терен. Главният секретар Димитър Кангалджиев е заявил, че електричеството в района ще бъде възстановено днес. Става ясно, че има настанени граждани в спортната зала в Елин Пелин, които са призовани за търпение. Все още не могат да се изпратят сили, които да извършат допълнителни дейности по гасене на самото място по думите на главния секретар. В 18:00 часа за първи път се съобщава версия за инцидента и тя е, че взривът е възникнал в помещение в началото на поредицата от складове (по думите на свидетел), най-вероятно се касае за „човешка небрежност“. Става известно, че доц. Шишков е правел подготовка за пиротехника за тържество в днешния ден. В късната емисия в 21:00 часа се цитира информация от МОСВ, според която данните от мобилната лаборатория потвърждават, че няма регистрирани превишения на средночасовите норми за замърсяване на въздуха. Допълва се, че измерените данни за качество на въздуха не са опасни за хората и животните в региона. Обявено е съобщение за набиране на кръводарители за Кристина Петрова Шишкова (за първи път се споменава името на момичето). Съобщено е, че в неизвестност продължават да бъдат 22 годишният син на собственика на фирмата за пиротехника и един 60 годишен гражданин. Според информация на главния секретар ситуацията все още не позволява да се влезе на територията на склада.

На 27 юли в емисията на обяд в 12:00 часа е съобщено, че дъщерята на доц. Шишков е загубила битката за живота си. В допълнение е оповестено, че бедственото положение в град Елин Пелин и селата Гара Елин Пелин и Нови Хан остава в сила до влизането на екипите на пожарната и сапъори. Това може да се случи 24 часа след последния взрив по информация на общинската администрация. В материала се казва още, че в 7:53 ч. сутринта е чул нов гърмеж и е започнало отново отчитане на 24 часа по думите на съветника на министъра на вътрешните работи Николай Николов за БТВ. Цитиран е кметът на Елин Пелин – Ивайло Симеонов, според когото продължаващите гърмежи стресират населението. Слушателите са информирани, че като цяло ситуацията се нормализира. Цитирани са думи на Симеонов според когото има „сериозен казус с BG alert“. Последната емисия за деня, в която има информация по темата е тази в 18:00 часа. Темата не е първа по ред. Излъчена е информация, в която се цитира общинската администрация с изявление, че няма опасност от нови взривове. Съобщено, че на мястото има дежурни патрули и дрон.

В емисията новини на 28 юли се съобщава, че в близост до входа на единия от взривилите се складове за фойерверки е забелязан „труп“ по информация на вътрешния министър Калин Стоянов и днес ще бъде направено всичко възможно той да бъде изнесен. Според министъра, който е включен от мястото на инцидента, няма как да има оцелели. По негови думи взривовете продължават. Складът е безопасен, казва още Калин Стоянов. Изнесена е официална информация за това, че по време на взривовете в склада е имало и едно момче, което и успяло да оцелее. Има двама оцелели очевидци. Стоянов разказва, че оцелялото момче се е прибрало вкъщи, без да даде показания (Стоянов определя това поведение като безотговорно като се има предвид, че то би следвало да се свърже веднага с органите на МВР, за да внесе повече ясното по случая). От МВР са го издирили впоследствие и то е дошло на мястото на инцидента.

В емисиите в 12:00 и в 13:30 часа се повтаря същата информация. Добавено е, че в района на складовете са намерени две силно обгорели тела, предполага се че те са на двамата мъже, които са обявени в неизвестност. Така загиналите при инцидента вече са четирима. Огледът ще продължи през целия ден. В емисията в 18:00 темата е разгледана подробно чрез репортаж от мястото и обобщение на известната информация до момента. Включено е изявлението на министър Стоянов, който обяснява, че специалисти от звеното за борба с тероризма с риск за живота си, са достъпвали на няколко пъти мястото на инцидента и са успели да обезопасят помещението с термо панели, огнеупорна пяна и други средства, става въпрос за склада с най-опасните материали, който не се е взривил. Информацията е повторена и в емисията в 21:00 часа.

„Дарик на кафе“ – с водещ Михаил Дюзев

Изданието на предаването на 26 юли с водещ Михаил Дюзев започва с водещата новина за взривове край Елин Пелин. Водещият обявява, че съобщенията към тази сутрин са за двама тежко пострадали и неясно колко хора, работели към момента хора в склада. Допълнено е още, че от страна на МВР има сериозна организация за евакуация на жителите в района. Дюзев потвърждава информацията, че се е запалил складът на хранителна верига „Фантастико“. Включена на пряката телефонна линия е журналистката Виктория Ниновска, която е била в периметъра на пожара. От думите на Ниновска взривовите са продължавали цяла нощ. Журналистът обяснява, че ситуацията е останала неясна за жителите, въпреки наличието на официалната власт на мястото. Според наблюденията на Ниновска никой не е стигнал до най-близките къщи. От разговора става ясно, че преди позиционирането на склада на мястото преди няколко години хората са протестирали. Журналистът цитира мнения от група във фейсбук на Елин Пелин, според участниците в тази група, много силно се усеща миризмата на дим. Измерванията показват, че не няма замърсяване на въздуха. В допълнение се посочва, че Ниновска като свидетел на място, не е видяла организация от властите за извозване/евакуиране на хората от засегнатия район.

В коментарната рубрика на предаването на 26 юли участват водещият Михаил Дюзев, журналистите Петър Севов и Людмил Кърджилков и доктор Мирослав Ненков. Дискусията е насочена към реакциите на властта по случая с взривовите. Коментаторите се обединяват около мнението, че официалните власти са създали напрежение в обществото. Езикът на вътрешния министър е определен като „тежък“ в критиките му към кмета на Елин Пелин. Поведението на премиера Главчев е сравнено с поведение на „уплашен козар от Елин Пелин“. Направен е паралел с взривът в „Миджур“ (избухнал на 1.10.2014 г.) край село Горни Лом когато Ненков изпълнява длъжността министър на здравеопазването. Обсъдени са мерките за обезопасяване и е изказано общо мнение от всички участници, че наличният вятър е помогнал за бързото разнасяне на дима от взривовите и е предотвратил риска от обгазяване.

„Стълбището“ – с водещ Константин Вълков

На 27 юли гостът - служебният министър на туризма - Евтим Милошев съобщава тъжната новина, че тази сутрин е обявено, че е дъщерята на доц. Шишков е загубила битката за живота си. Министърът изказва подкрепа за всички предприети действия на премиера Главчев и служебните министри в инцидента в Елин Пелин.

ИЗВОДИ:

Темата с взривовите в складове в Елин Пелин в програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е отразена хронологично и интензивно като водеща новина в първия и втория ден на инцидента. Включени са извънредни емисии новини през 30 минути, в които се съобщава информацията по случая. В първите часове на инцидента се цитират данни от „Спешна помощ“, официалните власти, както и се съобщават новини, чиито източници са обществената телевизия и БТВ. В първия ден на експлозиите фактите по изясняване на причината за взривовите се търсят от експерти, които са на мястото на събитието. Прави впечатление, че експертите се стремят да успокоят гражданите, докато официалните лица определят като много тежка ситуацията и внасят смут. Проследява се състоянието на пострадалите и настанени в болница „Пирогов“. Направена е връзка на живо със собственика на складовете. Във втория ден от

инцидента в предаването „Дарик кафе“ е обобщена цялата информация като е даден и коментар от участници в студиото за реакцията на официалните власти и създаването на напрежение и стрес сред всички граждани. Прави впечатление, че са потърсени свидетели и хора, били на мястото, които да споделят факти. В новините до края на разглеждания период последователно се изнасят факти, които да надграждат информацията по случая. Съобщаваната информация се позовава само на официални източници и изказвания на официалните лица - представители на властта. Съобщенията се позовават и на информацията на държавните институции. Спазени са разпоредбите на Закона за радиото и телевизията.

BULGARIA ON AIR

За наблюдавания период са прегледани новинарските емисии от 13:30 ч., 15:30 ч., 18:30 ч. и 21:30 ч. и актуалните предавания:

- България сутрин /09:30 ч. – 11:30 ч./, което по програма се излъчва от понеделник до неделя,
- Директно /17:50 ч. – 18:30 ч./, което по програма се излъчва от понеделник до петък и
- Денят ON AIR /19:15 ч. – 20:30 ч./, което по програма се излъчва от понеделник до петък.

Новини / Новини ON AIR

Първата информация за случилото се в село Гара Елин Пелин е предадена в края на централните новини от 18:30 ч. на 25 юли. Водещата прави кратко съобщение, придружено от кадри в далечен план, заснети през светлата част на деня /извиващ се огромен облак дим над населеното място/ и пояснява, че подробности могат да бъдат открити на сайта на медията.

Емисията от 21:30 ч. е посветена на трагедията, с пряко включване от мястото на събитието, от където репортерът разказва какво се е случило и съобщава за двама пострадали. Междувременно вървят повторно кадрите, следвани от показване на обстановката към момента /полицаи, които отцепват района/. Като продължение е репортажът с изказванията на Димитър Главчев /служебен премиер/ и Калин Стоянов /министър на вътрешните работи/ пристигнали в района, които споделят информацията за пострадалите, складовете и предприетите действия от страна на държавните служби.

Направена е връзка по телефона с Катя Сунгарска /говорител на „Спешна помощ“/ за подробности относно състоянието на пострадалите.

Проведен е разговор с Ивайло Симеонов /кмет на община Елин Пелин/, който описва ситуацията, опасността за жителите от продължаващите гърмежи и версиите за взривовете.

На 26 юли /денят след взривовете/ случаят е основна тема в новинарските емисии. Излъчени са редица репортажи, проследяващи хронологията на събитието с припомняне – от населеното място /разказ за тежкото дежурство на пожарникари, военни и лекари, разказ на жители, очевидци/; през Пирогов /съобщаване името на загиналия – доц. д-р Петър Шишков и името на дъщеря му, бореща се за живота си/; до Народното събрание /коментарите на депутатите от групите на ГЕРБ, ПП-ДБ, ИТН и Възраждане с полюсни мнения от адекватността на властите до липса на организация в подобни кризисни ситуации/.

В следващите два дни /26 и 27 юли/ темата присъства във всяка новинарска емисия, като обобщение и като допълнителна информация. През репортажите са представени част от версиите по които се работи, евентуалните причини за възникването на взривовете и последствията, увеличеният брой пострадали и втората и третата жертва.

Поставени са въпросите до колко са спазени законово нормативите относно построяването на склада и какво е качеството на въздуха.

България сутрин

На 26 юли водещият започва анонсирането на темите с вече известната информация за случилото се в Елин Пелин и съобщава, като допълнение за един загинал, за издирвани още хора на обекта и за обгоряло момиче. Фон в студиото и по време на разговорите с отделните експерти е кадър от димящото

небе над населеното място. Обявената тема е „Взривовете край Елин Пелин: Умишлени действия или случайност?“, а събеседници са доц. Милен Иванов /бивш зам.-ректор на Академията на МВР/, полк. Красимир Петров /експерт по боеприпаси/ и Иван Савов /криминалист/, впоследствие пряко по телефона е включен и Ивайло Симеонов /кмет на община Елин Пелин/.

Събеседниците са на мнение, че трябва да се изчака да изгори всичко налично и тогава да се предприемат последващи действия, защото във фойерверките е събрана почти цялата Менделеева таблица. Изказват различни възможности за причините за взривовете, а полк. Красимир Петров съобщава, че негов колега е влизал в складовете и е установил, че взривът е започнал при подготовката на пиротехническите изделия, т.е. е започнал в офис, а не в складовете.

Криминалистът Иван Савов от своя страна допуска хипотезата за някакъв вид умишлено въздействие, саботаж от конкурент или на лична основа и допълва „За пореден път няма да има отговорни, няма да има виновни, ще се окаже лошо стечение на обстоятелствата“.

Повдигнат е въпросът за ролята на BG Alert системата за предупреждение в извънредни ситуации, като мненията на експертите се припокриват, че не работи както трябва, макар хората да са получили съобщението "Евакуирайте се, има пожар", без пояснение кой и как.

Кметът на община Елини Пелин, при включването му в ефир, също отчита факта за липсата на координация на BG Alert с кризисния щаб и дава допълнителна подробна информация относно обстановката към момента в засегнатия район.

В средата на предаването темата е обобщена чрез излъчения разширен репортаж, в който е описана обстановката към момента, създалото се напрежение между кмета Ивайло Симеонов и вътрешният министър Калин Стоянов, евакуирането на жителите, присъствието на полицията, жандармерията, пожарната и военната полиция и починалия мъж, придружаван от неговата дъщеря, бореща се за живота си.

В изданията на предаването от събота и неделя /27 и 28 юли/ случаят не е коментиран.

Директно

Предаването от 26 юли поставя въпросите: Какви са стандартите за действие и първа помощ при такива инциденти? С какво помага БЧК? Колко важни са доброволците на терен? По темата е проведен разговор от мястото на събитието с Ясен Сливенски /БЧК/ и в студиото с Адриан Георгиев /инструктор по първа помощ/.

Отделно е излъчен обобщаващ репортаж, озаглавен „24 часа след взривовете в складовете за пиротехника, как изглежда картината на място?“

Денят ON AIR

На 25 юли водещата на предаването Денят ON AIR съобщава за взривените складове за фойерверки в Елин Пелин с включване на живо от мястото на събитието.

В долната част на екран е изписано „Взрив в склад за фойерверки в Елин Пелин. Има информация за четирима пострадали...“ и е показано краткото видео със задименото място отдалеч, използвано в новините от 18:30 ч. същия ден. По време на излъчената картина водещата уточнява, че става въпрос за място, намиращо се между Елин Пелин и Гара Елин Пелин и допълва, че вътрешният министър и главният секретар на МВР пътуват към инцидента и когато имат готовност за изявление, медията ще го отрази.

На 26 юли /денят след взривовете/ първата обявена тема е „Взривовете край Елин Пелин и каква е реакцията на институциите? Отминала ли е опасността в района и каква е оценката на щетите?“, а за коментар в студиото на Денят ON AIR е поканен Иван Анчев /експерт по сигурност/. Преди да започне разговорът с госта е осъществено включване на живо от мястото на събитието за среща с Ивайло Симеонов /кмет на община Елин Пелин/, който споделя цялата ситуация до момента /безопасността на жителите, хората в неизвестност, температурата в складовете след взривовете, съдържанието в складовете и работата на екипите/.

Експертът по сигурност Иван Анчев, анализирайки ситуацията в студиото на предаването, изказва своя хипотеза, че вероятността за саботаж е голяма и то от вражеска страна, визирайки Руската

федерация, за която е доказано, че стои зад предишни взривове в български военни заводи. Но допуска, че може да става въпрос за човешка грешка или за небрежност, като пояснява необходимостта от експертизи и съответно да се установи кой има полза от това нещо.

На въпрос „Кой осъществява контрол върху складовете?“ експертът пояснява, че е работа на служба в МВР - "Контрол над общоопасните средства" (КОС), която има за задача при такъв тип взривоопасни вещества да осъществява контрола от производството през съхранението до реализацията.

ИЗВОДИ

Фокусираното тематично наблюдение по повод взривовете на складове за фойерверки в Елин Пелин, обхващащо новини и актуални предавания за периода 25 – 28 юли, не отчета наличието на смущаващи и провокативни кадри. Показваните видеа от мястото на събитието са в по-общ план, без излишна и натрапчива детайлност.

Телевизионна програма BULGARIA ON AIR предава случая, информирайки зрителите изчерпателно, чрез преки включвания, репортажи и интервюта, без преекспониране. В отделните предавания е потърсено и представено експертно мнение, предвид спецификата на случилото се.

Не са констатирани нарушения на ЗРТ.

NOVA NEWS

Темата за възникналия инцидент е водеща в наблюдавания период 25.07.-28.07.2024 г. в програма NOVA NEWS и присъства в издания на актуалните предавания „Твоят ден“, „Директно“, „Социална мрежа“, „Денят на живо“, „Офанзива“. В репортажи в наблюдаваните емисии новини се съдържа актуална информация за взривовете на складовете за фойерверки край Елин Пелин, за предприетите мерки от държавната, общинската власт и органите по сигурността за защита на населението и населените места в близките до взривовете и пожарите райони, за началото и хода на разследването за причините за взривовете в складове за пиротехника, за жертвите и щетите от взривовете, за охраната на обществения ред в засегнатите места около Елин Пелин.

Емисии новини

В емисиите новини в наблюдавания период се съдържа информация за инцидента. Доставчикът има специално изпратени екипи в района на Елин Пелин, където вечерта на 25.07.2024 г. е започнала серия от взривове и пожари в складова база за фойерверки. В новинарските емисии са включени подробни репортажи и преки включвания от района.

На 25.07.2024 г. са излъчени емисии Новините на NOVA NEWS в 21:10 ч. и в 22:57 ч.

В новинарските емисии като първа новина се съобщава за избухнал голям пожар във фабрика за фойерверки край Елин Пелин вечерта. Акценти: обявеното частично бедствено положение, местни жители са започнали да напускат града, два часа по-късно взривовете на пиротехническите изделия продължават, пожарните не могат да доближат складовете докато гърмежите спрат, настанени са двама души в „Пирогов“, мъж на 48 години и жена на 20 години, жената е с по-голям процент изгаряния - над 85%, мъжът е с 35% изгаряния, двамата са на интензивно лечение в реанимация, кметът на София Васил Терзиев е изпратил три аварийни екипа на Столична община на мястото на пожара (аварийните екипи работят в координация с „Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР, един от екипите е оборудван с дрон с термокамера, това е съобщил директорът на „Аварийна помощ и превенция“ към Столична община Красимир Димитров), Столична община е изпратила и пет цистерни с вода, които да подпомогнат дейностите на пожарната, към мястото пътува мобилна измервателна станция на Столична община за контрол на качеството на атмосферния въздух.

В новините са включени изказвания на служебния премиер Димитър Главчев, на кмета на Елин Пелин Ивайло Симеонов, на Ивайло Дитовски, очевидец, на директора на „Пирогов“ д-р Валентин Димитров, на Емануил Йорданов, бивш вътрешен министър, на вътрешния министър Калин Стоянов, на

гражданина Димитър Асенов, на говорителя на Спешна помощ Катя Сунгарска, на спешния медик доц. Стефановски, на Николай Николов, бивш директор на Пожарната.

На 26.07.2024 г. са излъчени Новините по NOVA NEWS в 10:10 ч., в 10:58 ч., в 13:00 ч., в 14:00 ч., в 15:00 ч., в 16:00 ч., в 17:00 ч., в 18:00 ч., в 19:00 ч., в 20:05 ч. (с жестов превод), в 21:00 ч., в 23:01 ч.

Емисията в 10:10 ч. е посветена единствено на темата за ситуацията в Елин Пелин. В останалите емисии темата за взривовете в складове за фойерверки край Елин Пелин е представена като първа новина. Акценти в емисиите - един от пострадалите е починал, е съобщил вътрешният министър Калин Стоянов; безсънна нощ за лекарите от болницата; продължава борбата за живота на 20-годишната му дъщеря, която е с около 85 % изгаряния, има реален риск за живота ѝ; задочен спор между кмета на Елин Пелин Ивайло Симеонов и вътрешния министър по повод евакуацията; замерванията на метеостанцията за качеството на въздуха; военни джипове влизат на мястото на взривовете; няма опасност да се взриви складът, където има еквивалент на 2 тона тротил, 18 часа след взривовете в склад за фойерверки край София разследващите и военните още не могат да влязат на терен заради продължаващи частични взривове; доц. Петър Шишков, 48-годишен, преподавател в Минно-геоложкия университет, е човекът, който е починал вследствие изгарянията след взрива (това са потвърдили за НОВА от МВР); във Фейсбук страницата от учебното заведение са написали, че ги е напуснал доц. Петър Шишков, когото определят като професионалист, пиротехник, ръководител на взривни работи и проектант на взривни работи; от прокуратурата е образувано дело; охранител е разпитан; в складовете остават още двама души - синът на собственика на 22 години и друг гражданин на 60 години; всички действия на местопроизшествието ще започнат най-рано 24 часа след последния гърмеж; призив за кръводаряване за Кристина Шишкова; сутринта отново е пламнала складовата база на хранителната верига.

Включени са изказвания на вътрешния министър Калин Стоянов, на комисар Кирил Желев, дирекция „Специални операции и борба с тероризма“, на местни хора, на Вяра Вучкова, кмет на Гара Елин Пелин, на главния секретар на МВР, на проф. Николай Габровски от „Пирогов“, на д-р Веселин Павлов, Национален център по трансфузионна хематология, на Рая, дарила кръв за пострадалата, на Ренета Колева, зам.-министър на околната среда и водите, на Румяна Гълъбова, началник на отдел „Въздух“ към Столична община, на Валентин Радев, експерт по боеприпаси, на Красимир Петров, на Иван Савов, на Станимир Йорданов.

От прокуратурата са обявили, че ще разследват всички версии, включително и тази за умишлен палеж. От МВР са категорични - в складовете не е имало боеприпаси или опасни средства с военни цели. От „Фантастико“, чийто склад също е пострадал, са излезли с позиция до медиите, че пожарът в логистичния център е овладян и няма пострадали сред работещите в базата, временно приемът на стоки и доставките от базата към търговската мрежа са преустановени, изразяват съболезнования към близките на загиналия и съпричастност към пострадалите. От Столичната дирекция „Аварийна помощ и превенция“ са обявили, че няма замърсяване на въздуха след взривовете край Елин Пелин (Кристиан Иванов, Столична дирекция „Аварийна помощ и превенция“).

В емисии новини са включени изказвания на Милен Иванов, експерт по сигурността, на Бойко Найденов, бивш директор на НСЛС, от участието им в предаването „Здравей, България“ (програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ), както и на криминалиста Иван Савов пред НОВА, на Владимира Гърбева, колега на доц. Шишков, в предаването „Пресечна точка“, на бригаден генерал Станимир Йорданов, дирекция „Операции и подготовка“ в Щаба на отбраната, на министъра на отбраната Атанас Запрянов. Съобщава се, че президентът Румен Радев изказва съболезнования на семейството на доц. Петър Шишков, очаква бързо разследване и да се спазват мерките за безопасност.

На 27.07.2024 г. в програма NOVA NEWS са излъчени Новините по NOVA NEWS в 13:00 ч., в 14:00 ч., в 15:00 ч., в 19:00 ч., в 20:00 ч., в 21:00 ч., в 22:00 ч.

Темата за взривовете в складове край Елин Пелин е първа новина в излъчените емисии новини.

Акценти в емисиите новини - пожарът и взривовете в Елин Пелин утихват, сутринта е починала 20-годишната Кристина Шишкова, която заедно с баща си доц. Петър Шишков е била ранена тежко при инцидента, евакуираните хора от Гара Елин Пелин се завръщат по домовете си, военни се включват в обезопасяването с извозване на невзривените пиротехнически средства на безопасно място.

Включени са изказвания на Иво Танев за доц. Шишков, на ректора на Минно-геоложкия университет от предаването „Събуди се“ (програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ), на Александър Джартов, на кмета на Елин Пелин, на граждани, на майката на починалата Кристина Шишкова, дъщеря на доц. Шишков, на министъра на отбраната Атанас Запрянов.

28.07.2024 г. в програма NOVA NEWS са излъчени Новините по NOVA NEWS в 13:00 ч., в 14:00 ч., в 19:00 ч., в 21:00, в 22:00 ч.

Темата за взривовете в складове край Елин Пелин отново е първа новина в излъчените емисии. Акценти в емисиите новини - открито тяло в складовете край Елин Пелин, самоличността ще бъде установена чрез ДНК анализ, следователи са влезли на оглед, описват пораженията по домовете на хората от взривните вълни, има и измами.

Включени са изказвания на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов, на Кирил Желев, на жители на Елин Пелин, на Наталия Николова, окръжен прокурор на София.

Темата за взривовете в складове за фойерверки край Елин Пелин присъства в актуалните предавания, излъчвани в програма NOVA NEWS.

„Твоят ден“

На 26.07.2024 г. е излъчено предаването „Твоят ден“ с водещ Йордан Бързаков (09:00 -11:00 ч.). Предаването започва с актуалната информация по темата за ситуацията в Елин Пелин след взривовете в складовете за фойерверки. Водещият съобщава за безсънна нощ за жителите на Елин Пелин. Много от хората са я прекарвали в колите си или на пейки в населеното място извън обособения от полицията периметър, а други са отишли при свои роднини и приятели в Нови хан, София и околността. На този фон властите са създали организация при необходимост хора, които няма къде да нощуват, да бъдат приемани в Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи. Заради взривовете в складовете за фойерверки системата BG Alert е изпратила няколко съобщения с предупреждение за опасност и призив за незабавна евакуация на хората от Елин Пелин.

Репортерът Ева Костова е в Гара Елин Пелин на границата на отцепена територия. Хеликоптер прави обиколки над мястото на взривовете. За хората в района нощта е била безсънна, защото взривовете са продължили през цялата нощ, макар и значително по-слаби. Хората са сравнили първите взривове със земетресение - къщите им са се разтресли, токът е бил спрял. Вижда се хеликоптерът, който лети над складовете, пуснати са и дроне. Мъж разказва, че сякаш някой е затворил вратата с голяма ярост на стаята му, което разтресло прозорците, веднага спрял токът и в следващия момент мъжът видял гъба, бежов облак, който се вдига нагоре и започва да се изнася на изток, излязъл на терасата и видял искри в далечината, сякаш бенгалски огън. 20-25 минути след взрива е получил съобщение BG ALERT, постарал се е да не е до прозорци и предупредил близките си да не отиват към Гара Елин Пелин. Ивайло разказва, че е преминал оттам случайно, имало спрели коли, звънели по телефоните, спрял и той, но се отдалечил от пътя, бил на около 400-500 м от взривовете. Първият не го е видял, но следващите е видял, след като получили SMS-ите, се оттеглили на около километър и половина. При втория SMS бил на около 2 км и половина, но виждал всичко какво става - много гърмежи, заря посред бял ден, взривове от пиротехнически средства. При един от взривовете са прехвърлили отломки и тогава се запалила складовата база на голяма търговска верига. Вятърът е бил западен, откъм София, и духал в посока на изток-югоизток, което е далеко от Лесново. Един час по-рано е валил дъжд, който може би е спасил много ниви, отломки са падали и на други места, но дъждът е помогнал. През нощта се чували тътени, гърмежи, от апартамента му се виждало и чувало, затворил си прозореца да не чува гърмежите през нощта.

Репортерът казва, че са поставени и метални заграждения на това място, за да бъде то максимално отцепено. Не е имало проблеми със складовете според жители в Гара Елин Пелин, но те са се чувствали неспокойни подобен склад да се намира толкова близо до населеното им място. Инициативен комитет нееднократно е оповестявал това тяхно опасение и го е правил публично, но резултат е нямало, докато не се е случило това предния ден.

Безсънна е била нощта и за лекарите в „Пирогов“. Включени са изказвания на министъра на вътрешните работи и на проф. Николай Габровски. Съобщава се, че единият пострадал при взривовете

е починал въпреки усилията на лекарите да бъде спасен. Лекарят изказва съболезнования към близките, борят се за живота на 20-годишното момиче с доста влошени изгаряния и с инхалация на отровни газове, което прави ситуацията изключително тежка и притеснителна. Проблем е навлизането на газове към белите дробове, което води до термична травма на белия дроб и до интоксикация на организма. Екипите са ангажирани, една много добра комуникация. Лекарите правят всичко възможно за всеки пациент.

Кметът на Елин Пелин е казал, че съобщението за евакуация не е било стиковано с Кризисния щаб. Министърът на вътрешните работи Калин Стоянов отбелязва по повод думите на кмета, че по информацията кметът е в Гърция и може да не си нарушава почивката със случващото се в складовете.

Гостът в студиото Тихомир Безлов от Център за изследване на демокрацията, експерт по сигурност и чрез видеовръзка Красимир Петров, полковник от запаса, експерт по боеприпаси, коментират темата. Тихомир Безлов припомня случай от миналата година за инцидент в Карнобат - складове за муниции, подобен взрив, като взривовите в Челопечене на муниции, които се чували в цяла София, тогава не е станало ясно каква е причината, сега също възникват различни въпроси от типа спазени ли са всички правила за построяването на склада, очевидно рисково близо до населени места, няма почти никаква информация какво се е случило вътре, едва след като започне разследването, вероятно нещата ще станат по-ясни, в склада има камери, много модерна противопожарна система. Директорът на Национална полиция е коментирал, че е правена проверка преди няколко месеца и всичко е било нормално. Основният въпрос е какви са причините за инцидента. Красимир Петров казва, че боеприпасите са заредени с взривни вещества и при взривяване летят много надалече, докато фойерверките са заредени само с черен барут и различни компоненти, които им придават различен цвят-стронций, магнезий, и са значително по-малки по мощност. Петров казва, че по отношение на контрола за тях отговаря служба „Контрол на взривоопасните средства“ към МВР, за военните складове, собственост на българската армия, отговарят съответните служби. Безлов отбелязва, че РИОКОС също прави проверки. Петров споделя, че нещата са започнали, когато професорът от Минно-геоложкия университет е пристигнал с бус да вземе от складовете някакви фойерверки, защото имало заря да прави, пристигнал е синът на собственика, който е докарал момичето. Доколкото разбрал, момичето не работи там. В момента, в който са приготвяни боеприпасите за зарята, е станал инцидентът. Това става в помещение, което не е склад. Информацията му е от негов приятел, влязъл с „пустинната котка“ с бронезилетка и каска вътре в района. Безлов смята, че ще има теории на конспирациите, вероятно е нарушена процедурата за безопасност, досега не се е появявала тази информация. Всичко трябва да се види и от камерите.

В репортаж на Румен Бахов се посочва, че става дума за склад, в който се съхранява пиротехника и в никакъв случай боеприпаси, изключително модерен склад, сертифициран по всички европейски и световни стандарти, склад за логистика, дистрибуция и преразпределение на стока, в никакъв случай за фабрика за пиротехника, а за склад за пиротехника. Излъчено е интервю с Богомил Бранков, председател на Общинския съвет в Елин Пелин, в което призовава компетентните органи да се произнесат. Складът е от 2012 г. Към момента са евакуирани 50-60 човека при роднини. В читалището в Гара Елин Пелин имало осигурени напитки и завивки. Обявено е частично бедствено положение, направен е Оперативен щаб, ще се направи и комисия, след като им позволят органите на реда да влезнат и да направят нужните огледи, ще видят какви са щетите и със сигурност ще помогнат на хората за тяхното възстановяване. Общината е в готовност, Общинският съвет, ако се наложи, ще бъде свикан на извънредна сесия, има хора, готови да помогнат за възстановяването на къщите. Засега пожарът е овладян. Органите работят в добра координация.

Репортерът Румен Бахов съобщава, че екипът на Столичната дирекция „Аварийна безопасност и превенция“ е на място от предния ден, от самото начало на взривовите с достатъчно техника, с много модерен дрон по изрична заповед на столичния кмет Терзиев и с мобилна лаборатория за измерване на показанията на въздуха. По данните на мобилната лаборатория няма опасност за живота и здравето на населението, няма превишение в нормите, станцията ще продължава да измерва на същата локация, данните са налични на сайта на Столична община.

Прелитанията на дрона показват, че вероятно другият склад няма да се взриви. Облакът предния ден и през нощта е бил в посока Лесново. В момента няма облак. В общината всичко е спокойно, животът се нормализира, полицията се грижи за спазване на обществения ред, предстои дълго разследване.

Водещият в студиото казва, че пожарът в логистичния център е овладян. Няма пострадали сред работещите, в базата на място са екипи на дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“. Временно приемът и доставки на стоки към търговската мрежа са преустановени. Тихомир Безлов казва, че инцидентът е тежък, има починал човек, складът е много модерен, въпросът е, че има серия от взривове, ще има разследване. Петров - разследването ще продължи минимум две години. Водещият казва, че обстановката се нормализира.

Чрез вайбър връзка е излъчено интервю с Емануил Йорданов, бивш вътрешен министър – направило му е впечатление, че властите много бързо са реагирали на ситуацията, на място са и имат управленски решения. Според Емануил Йорданов, като цитира и бившия министър на вътрешните работи, че подобни специалисти има все по-малко, те са на висока възраст. Има периодично случаи, възникващи през годините и не се разбира какви са причините. По повод евакуацията е по-добре да има нещо в повече.

Гости в студиото са Юрий Велев, заместник- главен редактор на „24 часа“ и доц. Георги Лозанов, медиен експерт. Юрий Велев по повод конфликта между кмета на Елин Пелин и вътрешния министър казва, че това е елемент от общия хаос в държавата, отново избори. Според Георги Лозанов в политиката има тенденция да се персонализира, навлиза се в лични неща и води до ниска степен на професионализъм, има частни лица, които се карат по частен начин.

Директно

На 26.07.2024 г. от 14:38 до 14:46 ч. е излъчено предаването „Директно“, в което на живо главният секретар на МВР Димитър Кангалджиев представя последна информация в Елин Пелин за обстановката след взривовете в складовете. По думите му, не може да се каже, че ситуацията е напълно овладяна. През деня със съдействието на Военновъздушните сили са били направени няколко облитания и обливания на горящите складове. Няма горящ жив огън, има тлеене в засегнатите складове, което предразполага хаотично взривяване на пиротехническите изделия, които се намират там. Ще се направят превантивно просеки в Северозападната част на Гара Елин Пелин и в Югозападната част на град Елин Пелин. Към този момент не могат да се вкарат сили да осъществяват допълнителни гасителни дейности на земя. Текат процесуално-следствени действия от НСлС в другия засегнат склад, който е на безопасно разстояние. Може да се потвърди, че починалият е доц. Петър Шишков. Има вероятност вътре да са синът на собственика и 60-годишен мъж. Служители на фирмата са казали, че има изградено пространство, което не е обособено като бункер, като помпена станция е, то е в централната част на цялото складово пространство, далеч от мястото, където е възникнал първоначалният взрив. Взривът е възникнал от складово помещение, което е в началната част вляво. Има информация, че професорът е правил подготовка на пиротехника за някакво тържество за следващия ден. Главният секретар на МВР казва, че няма конкретика, най-вероятно се касае за човешка небрежност. Непрекъснато има служители на МВР, ежеминутно са на мястото, създадени са условия за охрана на имотите на хората. Сигналът на BG Alert е даден по преценка на главния секретар и на министъра на вътрешните работи. Счита, че са действали абсолютно адекватно и навременно, няма напрежение сред обществото, създали са предпоставки да опазят човешки животи. Хората, настанени в Спортната зала в Елин Пелин, ще бъдат помолени да проявят търпение и разбиране, в крайна сметка се касае за живота и здравето на гражданите.

„Социална мрежа“

На 26.07.2024 г. в 15:22 ч. е излъчено предаването „Социална мрежа“ с водеща Милена Янинска. Водещата съобщава, че взривовете в складовете с фойерверки край Елин Пелин са коствали живота на 48-годишния преподавател в Минно-геоложкия университет доц. д-р Петър Шишков. Дъщеря му е настанена в „Пирогов“ в тежко състояние. Предполага се, че в складовете има още хора. Тежка нощ

са прекарвали жителите на Гара Елин Пелин и околните населени места, гърмежите продължават, а зрители са изпратили снимки на отломки от фойерверките, открити чак край вилната зона на Ихтиман. На място в критичните часове са били екипите на БЧК. Чрез видеовръзка е излъчено интервю с Ромуалдас Каминскас, специалист в Дирекция „Мениджмънт на бедствията“ към БЧК, за изпратените три екипа от 12 души, които са пристигнали на място и са започнали да предоставят подкрепителни закуски на евакуираното население. Изключително сложна ситуация на терен, отворен е складът на БЧК и по искане на Общината са предоставени над 1500 бутилки вода по 1,5 литра, 240 одеала. През цялата нощ е имало готовност от екип психолози, които да бъдат изпратени на терен, за да оказват психологична помощ на гражданите.

„Денят на живо“

На 26.07.2024 г. е излъчено предаването „Денят на живо“ с водеща Наделина Анева. В предаването чрез видеовръзка е включено интервю с председателя на Общинския съвет Богомил Бранков. Органите са разрешили на хората да се връщат по домовете, токът е възстановен, намалява се периметърът за безопасност около складовете, нещата се нормализират. Богомил Бранков казва, че складовете са около 15 години на това място. Малкият склад е непокътнат, ситуацията е овладяна. Има органи, които ще излязат с доклади. В студиото е доц. Петър Чолаков, политолог, който изказва съболезнования и пожелава дъщерята на починалия доц. Шишков да се оправи. Много често държавата е като разграден двор, трябва на първо място да е безопасността, да се мисли за здравето, за добрите човешки отношения. Гостът в студиото подчертава, че от служебния кабинет са отишли веднага на място.

Излъчено е повторение на предаването „Денят на живо“ в 23:25 ч.

„Офанзива“

На 27.07.2024 г. в 15:57 ч. е излъчено предаването „Офанзива“ с водещ Любо Огнянов. В излъчен репортаж се съобщава, че гърмежите в региона вече са спрели. Репортер е разговарял с един от местните жители в Гара Елин Пелин, който е показал пораженията в дома си, последните гърмежи са били някъде около обяд. Изчаква се подходящият момент за военните и сапърорите, когато ще е сигурно, че няма опасност да се стигне до складовете. Репортерът казва, че първите къщи, които са на около километър от складовете, са с най-много щети. В центъра на селото е била разположена измервателна станция от Министерство на екологията, няма данни за превишаване на нормите за фините прахови частици.

Излъчен е репортаж от място, което е близо до складовете. В кадри се виждат взривове, пожар. Включени са разкази на хора за взривовете, за щетите.

Гостът в студиото Емил Димитров, бивш министър на околната среда и водите, коментира, че около заря въздухът не се замърсява. Видял е желание за презастраховане в мерките. Складът е направен по съвременни изисквания. Всичко е изгоряло, трудно ще се разбере истината. В студиото Валентин Радев, бивш министър на вътрешните работи, експерт по боеприпаси, коментира, че са търсили хората, били са с бронезилетки. Намерените хора са били в помещение за подготовка, извън хранилището. Герои са пожарникарите и хората от линейката и трябва да се кажат имената им. Доцентът е бил професионалист, трудно е да е направил грешка. Валентин Радев коментира възможни нарушения, как се строят складове с боеприпаси. Последният склад има боракси и инженерни средства. Според Радев, няма опасност за водите и няма отклонения, според данните на станция на РИОСВ.

Гостът в студиото Петър Москов, председател на КОД, коментира, че трябва да има доверие към хората, които спасяват човешки живот, на пожарникари и лекари.

В 23:11 ч. е излъчено повторение на предаването „Офанзива“.

„Директно“

На 28.07.2024 г. от 15:00 до 15:15 ч. е излъчено предаването „Директно“. След взривовете в Гара Елин Пелин. Представители на Прокуратурата и МВР с нова информация.

Включено е изказване на Наталия Николова, окръжен прокурор на София-област. Следователи и криминалисти от НСлС са започнали оглед в присъствие на представители на СОБТ, на съдебен медик, на представител на фирмата - собственик, както от „Пожарна и аварийна безопасност“. По време на огледа са открити две тела, силно овъглени. Единият труп е на мъж, според съдебния медик. Телата са откарани за аутопсия и съдебна медицина, която най-вероятно ще стане на следващия ден, както и за идентификация с ДНК анализ на телата на двамата загинали. Работи се по всички възможни версии – от човешка небрежност до повреда на някои изделия, техническа неизправност, случайно деяние, ще се провери версията за умишлено причинено деяние. Разпитани са около осем души, свидетели. В Александровска болница в Катедрата по съдебна медицина и деантология ще се направят двете аутопсии. Има установени обстоятелства, но делото е в начален етап на разследване. Калин Стоянов казва, че е направена малка част от огледа да бъдат идентифицирани труповете, следва организация на мястото, разказва за момчето, което е свидетел.

ИЗВОДИ:

Доставчикът в програма NOVA NEWS своевременно отразява темата за взривовете в складове за фойерверки край Елин Пелин, като представя последователно актуална информация. Темата за инцидента присъства в наблюдаваните издания на предаванията „Твоят ден“, „Директно“, „Социална мрежа“, „Денят на живо“, „Офанзива“. Темата е отразена чрез множество репортажи, преки включвания и коментари в актуалните предавания. Спазено е изискването доставчикът да представя различни гледни точки по темата, като в предавания включва участия на експерти - по сигурност, по боеприпаси, медиен експерт, главен редактор, на специалисти, на бивши министри на вътрешните работи, на околната среда и водите, на представители на институции, на представители на изпълнителната, на местната власт, на политици. Включени са разкази на граждани, на жители от района на Елин Пелин, които споделят за случващото се и какви са щетите по домовете им, за евакуацията.

Подробни репортажи и преки включвания по темата се съдържат и в емисиите новини. Доставчикът има изпратени репортери, които предават от различни места, както от района близо до взривовете - от с. Гара Елин Пелин, от гр. Елин Пелин, така и от „Пирогов“, където са транспортирани пострадалите баща и дъщеря по време на взривовете. Отделни репортажи се повтарят в емисиите новини, но при нова информация, тя веднага е отразявана точно и последователно. Темата е водеща в периода 25.07.-28.07.2024 г. и е представена като първа новина в излъчените емисии новини.

В предаванията и в емисиите новини в програма NOVA NEWS не са излъчени неблагоприятни кадри. На повечето кадри се виждат кълбета дим, които се издигат над складовете вследствие на взривовете и пожара. Чуват се гърмежи и се виждат опожарените складове за фойерверки.

Доставчикът се придържа към фактите, своевременно и подробно отразява събитията чрез репортажи от местата на събитията и преки включвания. Представена е официалната информация на институциите за възникналия инцидент. Споменаването на фирмата „Фантастико“, чиято складова база също е пострадала от пожар, е с цел единствено информативно представяне на ситуацията в района на инцидента. Спазени са разпоредбите на ЗРТ и професионалните стандарти по отношение на съдържание и начин на представяне на събитията.

Не е констатирано нарушение на Закона.

„БЪЛГАРИЯ 24“

Новинарски емисии в програма „БЪЛГАРИЯ 24“ в периода на наблюдение не са разпространени.

Взривовете в Елин Пелин - „взривове, сякаш, за да ни събудят, да ни събудят за това какво става в народното събрание, и да ни събудят за това какво пише в доклада на ЕК“ - са тема на интервюто по телефона с полк. АСЕН ПЕЙЧЕВ с начало в 15:04 часа на 26.07. Водещият на предаването „ХИТОВЕ В МРЕЖАТА“ проф. Петко Тодоров отбелязва: „Разтревожени сме за това, което стана в Елин Пелин, затова ще потърсим по телефона един човек, който работи в сферата на сигурността,

преподавател по национална сигурност, работил в контраразузнаването, с малко повече информация от това, което вече е известно от медиите.“ Експертът заявява, че може да коментира като безумие изпращането от директора на „Военна полиция“ на три „бронирани в кавички джипа „Котки“ с екипи в тях, в една от които „котки“ се е возил и началникът на отбраната – защото там имало „един голям проблем, тези джипове имат гаранционен срок на бронировката“, и че „Какво ще стане, ако при приближаване на склада стане нов взрив, тъй като ние не знаем и причините за взривовете, защото, според мен, това е диверсия, знае се периодичността на взривовете в складовете, как се получиха, и това означава, че тези хора, щяха да станат на кайма?!?“ е въпрос, който би задал към министъра на отбраната и към директора на „Военна полиция“ (ВП). На въпрос на водещия с какво не са обезопасени тези джипове на ВП тип "пустинна котка", полк. Пейчев отговаря, че „тези „котки“, които е изпратил генерал Сотиров са закупени 2007 или 2008 година, а гаранционният срок е обновяване само един път и в момента те са с изтекла гаранция на бронировката, т.е. това означава, че ако се получи взрив, хората вътре не са защитени, въпреки че са с бронезилетки, с каски и т.н., те ще станат на кайма“. Експертът е на мнение, че положението с техническото обезпечаване на армията и на полицията е „трагично“ – защото те нямат техника на „такова ниво“, предлага и водещият приема да продължат разговора по темата в 16 часа в студиото в понеделник. Кадри от мястото на събитието по време на интервюто не са разпространен. Повторения на предаването са излъчени в 20:01 часа на 26.07. и в 08:09 часа на 27.07.

Мониторингът не установи нарушение на Закона за радиото и телевизията при отразяване на темата за взривовете край Елин Пелин в програма „БЪЛГАРИЯ 24“ в периода 25.07.2024 г. - 28.07.2024 г.

СКАТ

Темата за нестихващите цяла нощ взривове от склада за фойерверки, запалил се към 18 часа в четвъртък край село Гара Елин Пелин, е обект на отразяване за първи път в емисията „**НОВИНИ**“ в 12 часа на 26.07. с репортаж със заглавието „Продължават взривовете в складовете за фойерверки в Елин Пелин, има починал“. На фона на кадри с фойерверки и гъст дим над сгради в репортажа звучи изявление на министъра на вътрешните работи Калин Стоянов, че за момента има един загинал - мъж на 49 години, приет вчера в „Пирогов“ с около 35% изгаряния, но с много тежко обгазяване, който за съжаление снощи късно е починал“ и че в момента екипите на медицинското заведение се борят за живота на дъщеря му, която е с около 85% изгаряния, а това по данни на медиците било „несъвместимо с живота“. На въпрос дали има опасност за живота на жителите на Елин Пелин, министърът отговаря, че в момента се обобщава информацията от непрекъснатите цяла вечер облитащи дроневи на МВР на всеки час, но се очаква хеликоптер на военните също да облети района и те също да кажат тяхното мнение за ситуацията с много силното горене в центъра на складовата база и с гърмежите, които както се чува и в момента продължават. „Хубавото“, според министъра е, „че реално складът, за който се очаква, че има около 2 тона тротилови еквивалент, не е засегнат, покрай него е горяло, действително, но все още той е в цялост и не е засегнат“. Дикторски глас информира, че Стоянов бил гневен на кмета на Елин Пелин Ивайло Симеонов (снимка). „Да си продължава да си пие узото там, да се маже по-често със слънцезащитни мазила, да ни остави ние да си свършим работата и нека не си нарушава почивката с всичко това, което се случва тук!“ е съвета на министъра на вътрешните работи към Симеонов, който по тяхна информация е някъде дълбоко в Гърция - вероятно на някой прекрасен плаж, но си е позволил да коментира кой, какво и как е трябвало да стане. Съобщава се, че по информация на министъра, най-вероятно има още двама души в склада - единият от които е 22-годишният син на собственика, че обхватът на огъня е достигнал на 700-800 метра и е засегнал склад на хранителна верига, който също се е възпламенил, а некачествената ВиК мрежа и липсата на налягане на водата не са позволили на пожарните да се заредят с вода и се е наложило докарването ѝ от съседни райони. На фона на кадри от заря, дикторски глас информира, че за сметка на нормалното налягане на водопроводната мрежа в града - основен проблем, с който жителите на Елин Пелин се борят ежедневно,

кметът Ивайло Симеонов не пести средства за събития и само преди месец е организиран зрелищна заря с фойерверки от запалилия се склад, че взривовете и пожарите продължават, но няма опасност за населените места наоколо. За това че огнеборците и линейките не могат да стигнат до складовете - защото е опасно, и че по данни на мобилната станция на Столичната община качеството на въздуха в района на пожара край Елин Пелин е в норма, се съобщава в края на материала с продължителност 190 секунди, излъчен като водещ в емисиите в 12:30, 14, 16, 16:30, централните новини в 18:30, 19:20 и 22:32, и в 07:32 и 11:30 часа на 27-и.

Информацията, че от съдебни решения от 2017 и юли 2022 г. се вижда, че заедно с Национална асоциация на вносителите и търговците на пиротехнически изделия, фирма „Енигма“ - собственик на взривените складове в Елин Пелин, е сред основните двигатели на съдебните атаки срещу забраната за използването на открито на фойерверки, разписана в Наредбата за обществения ред на територията на Столичната община. *„Фирмата от Елин Пелин е атакувала в съда забраната за фойерверки“* – втори материал в новините в 12:30 и 20:30, четвърти – в 18, 18:30, 19:20, 21:34 и 22:34 часа на 26.06. В емисиите в 07:32 и 11:30 часа на следващия ден материалът е пета новина, в 08:22 втора, в средата в 09:32 и водещ в новините с начало в 10 и 11 часа.

„Започна разследването на пожара и експлозиите край Гара Елин Пелин“ е втора новина в емисията в 14:00, със съдържание от което става ясно, че с постановление на главния прокурор Борислав Сарафов по разследването досъдебното производство е възложено на Националната Следствена Служба (НСЛС). Посочва се, че изпратените веднага на местопроизшествието петима дежурни следователи са извършили разпити на свидетели, в очакване да приключат действията на служителите на ГДПБЗН за прекратяване на взривовете, от НСЛС са започнали оглед на логистичната база на голямата верига хранителни магазини, в която в четвъртък вечерта е възникнал последващ пожар. За това, че предстои извършването на множество процесуално-следствени действия, при които ще се проверяват всички възможни версии, в това число взривовете и пожара на складовете с пиротехника дали са възникнали вследствие на умишлени действия, дали са спазени условията за съхранение и за работа с взривни вещества и други - информира дикторски глас в края на материала, основен в 14:30, 16:30, 17, 18, 18:30, 19:20, 21:34 и 22:32, водещ в 20:30 и 22 часа на 26., на 27-и в 07:32, 09:32 и 11:30 часа - в средата, и водещ в емисиите с начало в 08:22, 9, 10 и 11 часа.

Репортажът, че директорът на болница „Пирогов“ е съобщил за спешна нужда от кръводарители за Кристина Шишкова - дъщеря на загиналия доц. д-р инженер Петър Шишков, преподавател в катедра „Подземно строителство“ при МГУ „Свети Иван Рилски“, настанена в „Пирогов“ в тежко състояние - с 85% изгаряния и опасност от интоксикация на организма, заради навлизането на газове към белите дробове, е основен в 16, 17, 18:30, 19:20, 22:32 и водещ в 21:34 часа на 26-и, основен в 07:32 и 11:30 часа и в средата на новините с начало в 09:32 на 27.07.

За значителни материални щети, нанесени от взривовете от складовете с фойерверки на разположената на около 800 метра логистичната база на голяма верига хранителни магазини, в която няма пострадали хора, но от пожара напълно е унищожен автомобилния парк на кампанията и разрушена новоизградената част на складовата база за хранителни продукти, се съобщава в новината със заглавие *„Взривовете край Елин Пелин унищожиха логистичната база и автопарка на магазин за хранителни стоки“*, основна в 18, 18:30, 19:20, 21:34, 22:32 и водеща в 21:34 часа на 26-и, основна и в 07:32 и 11:30, в средата на новините с начало в 09:32 на 27.07.

Темата не е обект на коментари и анализи в актуалните предавания в периода 25.07.2024 г. - 28.07.2024 г.

ИЗВОДИ:

Мониторингът не констатира нарушение на Закона за радиото и телевизията. Взривовете край село Гара Елин Пелин са обект на многократно отразяване и основна тема в новините в периода от 12 часа на 26.07. до 11:30 часа на 27.07.2024 г., но не присъстват като тема в актуалните предавания. Институционална информация за предприетите от МВР действия по компетентност присъства озвучена от министъра на вътрешните работи Калин Стоянов в репортажа *„Продължават взривовете в складовете за фойерверки в Елин Пелин, има починал“*, за започнатите процесуално-следствени действия от

изпратените веднага на местопроизшествието петима дежурни следователи от НСС, при които по разпореждане на и. ф. главния прокурор Борислав Сарафов ще се проверяват всички възможни версии, в това число взривовете и пожара на складовете с пиротехника да са възникнали вследствие на умишлени действия и дали са спазени условията за съхранение и за работа с взривни вещества, се съобщава в материала „Започна разследването на пожара и експлозиите край Гара Елин Пелин“.

При отразяването на темата са използвани кадри, поднесени информативно с общи планове и изображения, които не създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

ЕВРОКОМ

Направеният мониторинг на програма ЕВРОКОМ констатира, че темата за взривовете на складове в Елин Пелин е отразена частично, коментирана е в седмичното предаване „Делници“ и е отразена във вечерните емисии Новини, в четвъртък, петък и неделя /в събота не се излъчват Новини/. Новините на медията нямат водещ, представят се с глас зад кадър. В събота и неделя, темата не присъства в предаванията на програмата. На повечето предаванията се излъчват повторения.

Темата за взривените складове в Елин Пелин е отразена първоначално във вечерната емисия Новини в четвъртък /25 юли/, 19:25 часа. Новината е първа, коментирана под общото наименование „Пожарите у нас. Гори склад за фейерверки в района на гара Елин Пелин. Има пострадали“. Информацията е малко, а изказването на служебния министър на вътрешните работи е за пожарите по гръцката граница.

В петък /26 юли/ в емисията, новината е първа „Взривовете в Елин Пелин“, информацията е представена чрез различни гледни точки: на главния секретар на МВР, служебния министър на вътрешните работи, кмета на Елин Пелин и на град София, депутати /Костадин Костадинов, Бойко Борисов, Тошко Йорданов, доц. Александър Симидчиев/ и очевидци. В неделя /28 юли/ отново е първа новина „Трагедията в Елин Пелин“, за причините и действията довели да този взрив, проверяват се всички възможни хипотези, уточнява се и броят на жертвите до този момент. Изказвания на прокурор Николова и на служебния министър Калин Стоянов.

В предаването „Делници“ с водещ Николай Колев, в четвъртък, в първия ден на взривовете е коментирана политическата ситуация в страната, като темата не е засегната. В петъчното предаване темата се дискутира, единствено с първия гост на предаването, експертът по национална сигурност Христо Смолянов – какви са причините за тези събития, бил ли е обезопасен добре обектът или са външни факторите довели до тези взривове. Водещият казва, че парламентарната група на Възраждане, ще внесе Закон за създаване на „Национална гражданска защита“, заради този случай.

Направеният мониторинг на актуалните предавания и вечерните Новини на програма ЕВРОКОМ, констатира, че темата за взривовете в Елин Пелин не е основна, няма извънредни предавания по темата и удължени емисии. В програмата се излъчват повторения на много от предаванията.

Медията представя информация за взривовете в Елин Пелин във вечерните емисии Новини, в актуалните предавания е засегната еднократно в седмичното предаване „Делници“, с коментар на експерт по национална сигурност. В събота и неделя темата не е коментирана в други предавания.

Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

Vbox7.com

Публикуваните в платформата Vbox7.com, общо 138 броя аудио-визуални материали, които са свързани с темата на фокусираното наблюдение, са излъчени в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ (рубриката Моята новина, Новините, Събуди се, Пресечна точка, Здравей България), NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ и Телеграф.

Gospodari.com

28.07 - Работи се по всички възможни версии за взривовете край Елин Пелин. От човешка небрежност, повреда на някое от изделията, техническа неизправност и случайно деяние, включително и умишлено причинено деяние. Това стана ясно на съвместен брифинг на Окръжната прокуратура и Министерството на вътрешните работи в село Гара Елин Пелин.

Видео- Нова тв – 15:03 мин. <https://gospodari.com/raboti-se-po-vsichki-vazmozni-versii-za-vzrivovete-kray-elin-pelin-video/>

Опити за измама от жители на Гара Елин Пелин – декларират повече щети от нанесените от взривовете. Видео – Нова тв – 1:41 мин. <https://gospodari.com/opiti-za-izmama-ot-zhiteli-na-gara-elin-pelin-deklarirat-poveche-shteti/>

Поредна жертва на взривовете край Елин Пелин. Днес на местопроизшествието са открити две силно обгорели тела. Предполага се, че са на двамата мъже, за които се знаеше, че са били в складовете при възникването на инцидента, съобщиха от Окръжната прокуратура в София. Предстои извършването на действия по разпознаването им. Видео – Нова тв – 21:15 мин. <https://gospodari.com/poredna-zhertva-na-vzrivovete-kray-elin-pelin/>

Три са вече жертвите при взривовете край Елин Пелин. Това каза на брифинг служебният министър на вътрешните работи Калин Стоянов. Видео – Нова тв – 21:15 мин. <https://gospodari.com/tri-sa-veche-zhertvite-pri-vzrivovete-kray-elin-pelin-video/>

27.07 - *“Тази нощ душата на Криси отиде при татко ѝ”: Майката на починалото момиче с трогателен пост в социалните мрежи. След тъжната равностетка на третия ден от трагедията в Елин Пелин, майката на починалото тази нощ 20-годишно момиче написа трогателен пост във Facebook. Чрез него тя благодари на лекарите и на всички, които се молеха за оцеляването на младата жена.* <https://gospodari.com/tazi-nosht-dushata-na-krisi-otide-pri-tatko-i-maykata-na-pochinaloto-momiche-s-trogatelen-post/>

Втора жертва на взривовете край Елин Пелин. Почина 20-годишното момиче, което пострада при инцидента в склад за фойерверки и други пиротехнически средства. Тя беше транспортирана в университетска болница “Пирогов” в изключително тежко състояние. Въпреки всички усилия, които са положили екипите, тази нощ тя е починала, съобщиха от УМБАЛСМ “Н. И. Пирогов”. Видео – БТВ – 01:08 мин. <https://gospodari.com/vtora-zhertva-na-vzrivovete-kray-elin-pelin/>

26.07 - *Пожарникари са рискували живота си, за да изведат ранените след взривовете на пиротехнически складове край Елин Пелин. След първото взривяване, сигнал за случилото се е подаден от охранителя на складовете. Именно той се приближава до първия взрив, разказва bTV.* – 05:18 мин. <https://gospodari.com/pozharnikari-sa-riskovali-zhivota-si-za-da-izvedat-ranenite-sled-vzrivovete/>

Започна гасенето на пожара край Елин Пелин, стана ясно и опасен ли е въздухът, предаде БТА. Обливането се извършва с военни хеликоптери в района на складовата база. Видео БТА – 07:25 мин. <https://gospodari.com/zapochna-gaseneto-na-pozhara-kray-elin-pelin-stana-yasno-i-opasen-li-e-vazduhat-video-i-snimki/>

Ето кой е собственикът на фирмата за пиротехника в Елин Пелин и колко печели – 55-годишният Тодор Попов. По последни данни от 2021 г. – оборотът на фирмата е бил 10,275,000 лв. (декларирани пари – бел.ред.). Видео – Нова тв – 06:22 мин. <https://gospodari.com/eto-koy-e-sobstvenikat-na-firmata-za-piretehnika-v-elin-pelin-i-kolko-pecheli/>

След взрива в Елин Пелин: Бащата е починал, лекарите се борят за живота на дъщеря му. Тази трагична информация сподели рано сутринта на брифинг вътрешният министър Калин Стоянов= Видео -Нова тв – 09:17 мин. <https://gospodari.com/sled-vzriva-v-elin-pelin-bashtata-e-pochinal-lekarite-se-boryat-za-zhivota-na-dashterya-mu-video/>

25.07 - Ето какво е състоянието на пострадалите при взривовете край Елин Пелин – двама души са тежко пострадали. Става въпрос за мъж и жена. И двамата с изгаряния от трета степен. Те са настанени за лечение в „Пирогов“, информира NOVA. – 1:08 мин. <https://gospodari.com/eto-kakvo-e-sastoyanieto-na-postradalite-pri-vzrivovete-kray-elin-pelin/>

BG ALERT изпрати съобщение за незабавна евакуация на жителите на с. Гара Елин Пелин в посока Нови хан. Това сочи съобщението на сайта на системата. Съветът към хората е да се насочат в посока София. Пожарът и взривовете в складовете за фойерверки продължават. На място са поне 6 пожарни. Непрекъснато към района отиват и се връщат линейки, предаде NOVA. – 07:07 мин. <https://gospodari.com/bg-alert-izprati-saobshtenie-za-nezabavna-evakuatsia-na-zhitelite-na-s-gara-elin-pelin/>

Взрив в склад за фойерверки край Елин Пелин. По информация на Спешна помощ двама души са тежко пострадали. Става въпрос за мъж на около 40 години с изгаряния от трета степен и жена на около 30 години също с изгаряния от трета степен. Те се превозват към „Пирогов“, каза за NOVA говорителят на Спешна помощ Катя Сунгарска. Към мястото са насочени пет линейки. – 0:50 мин.

<https://gospodari.com/vzriv-v-sklad-za-foyerverki-kray-elin-pelin-video>

XXX

Наблюдаващ Владимир Георгиев, ст. инспектор

Фокусираното наблюдение обхваща публикуваните аудио-визуални материали по темата за взривовете на складове в Елин Пелин на сайтовете: www.zaistinata.com и www.pik.bg. Доставчиците, предоставящи нелинейни медийни услуги са вписани в регистъра на СЕМ. Освен публикуваните видеоматериали, в доклада са включени и някои само текстови публикации, свързани с темата.

Zaistinata.com

„Новини“

За периода на наблюдение по темата с взривовете на сайта не са качени видеоматериали. Единствената публикация е от 26 юни на обяд и в нея се говори за това, че взривовете на фойерверки затихват, според Кирил Желев от Специализирания отдел за борба с тероризма, присъстващ на мястото на инцидента. От неговото изявление пред БНР, което сайтът цитира, все още летят осколки при взривовете, а огнищата се възпламеняват през определено време. Още не е целесъобразно да се влиза и с какъвто и да е вид техника, за да се проверява ситуацията в рамките на засегнатия район, казва още той. Уточнява се, че потушен е огънят в склада на хранителната верига, където започват огледи, а близката бензиностанция и другият склад с пиротехниката, според Желев са обезопасени. Хеликоптери „Кугар“ и Ми-17 от състава на Военновъздушните сили са започнали да гасят огъня в зоната на инцидента в района на Елин Пелин. Хеликоптерите, които са снабдени с окачен съд обливат с вода засегнатите участъци. Двама души все още са в неизвестност. Към момента властите не дават прогнози кога ще приключи цялата операция, за да стане ясно какво се е случило. Късно снощи е починал един от двамата тежко пострадали при избухването на складовете за пиротехника край Елин Пелин. В болница остава дъщеря му, която е с 85% изгаряния. Сигналът за инцидента е бил подаден вчера към 18:30 часа.

Част от жителите на село Гара Елин Пелин са нощували в автомобилите си, други са отишли при близки и роднини. Според сайта, който цитира пресцентъра на БДЖ, преустановено е движението на влаковете в района на гара Елин Пелин. Причината е пожара в склад за фойерверки край Елин Пелин, а влаковете по направление Бургас-София и София-Пловдив-Варна се пренасочват през Карлово.

Пътниците, пътуващи във влакове от Пловдив и Вакарел до Искър, и от Искър до Септември, ще бъдат превозвани с автобуси, съобщават от националния железопътен превозвач.

В момента няма замърсяване на въздуха в София заради взривовете в складовете за пиротехнически средства в Елин Пелин, съобщава кметът на столицата Васил Терзиев, като се позовава на данните от мобилната измервателна станция, която снощи беше разположена в района, за да следи качеството на въздуха и движението на облаците, образували се при пожара. Фини прахови частици над нормите са замерени в района на Елин Пелин, показват данните от мобилната лаборатория. Пикът им е бил около 8.00 часа сутринта – с около 20 микрограма над средната норма, става ясно още от публикацията.

Pik.bg

За наблюдавания период 25.07.-28.07.2024 г. в сайта са качени няколко аудио-визуални материали, свързани с темата:

Първият от тях е на 25.07. <https://pik.bg/%D0%B0%D0%B4-%D0%BF%D0%BE%D0%B4-%D0%BD%D0%B5%D0%B1%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B9-%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BD-%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BD-%D0%B5-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%BD%D0%BE-%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8-%D1%84%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%84%D0%BE%D0%B9%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D0%BC%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%BE%D0%B2-news1239950.html> и е озаглавен: „Край Елин Пелин е СТРАШНО, гори фабриката за фойерверки, има ранени“ като се уточнява, че взривът е станал около 18:30 ч. Според жители на района, които сайтът цитира, става дума за горящи складове на фабриката за производство на пиротехника „Енигма“. Цитират се и две от големите национални телевизии БТВ и НОВА ТВ, според които най-вероятно има четирима ранени. В социалната мрежа се е появило видео от мястото на инцидента, качено също на сайта, според което ясно се чуват гърмежи от взривената пиротехника и се издига гъст дим. Допълва се, че към мястото на инцидента пътува вътрешният министър Калин Стоянов, а според главния секретар на МВР Димитър Кангалджиев, към този момент има една ранена жена. В същото време, човекът, който е подал сигнала до спешния телефон обаче е съобщил за четирима. Кангалджиев призовава всички жители в района до останат по домовете си. На мястото на инцидента има екипи на Пожарната и Спешна помощ. В края се уточнява, че засега няма данни какво е предизвикало пожара.

Качени са две видеа на граждани с кадри от взривовете: първият с времетраене от 1 минута и 23 секунди – https://www.facebook.com/ivailo.raicev/videos/454047707528030/?ref=embed_video&t=3, а вторият с времетраене от 1 минута и 31 секунди – https://www.facebook.com/dimitris.cholakis/videos/8095417697178543/?idortvanity=622617771135834&ref=embed_video

На 25.07. е публикуван и още един материал, озаглавен „Трагедията е голяма: Двама души са с опасност за живота с тежки изгаряния от взрива край Елин пелин, линейките хвърчат към „Пирогов“ и отново е качен вече публикувания преди това материал от социалните мрежи - https://www.facebook.com/ivailo.raicev/videos/454047707528030/?ref=embed_video&t=3, На следващия ден - 26 юли е качен видеоматериал <https://pik.bg/%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE-%D0%B2-%D0%BF%D0%B8%D0%BA-%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B0%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B0%D0%B4-%D0%B2-%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BD-%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BD-%D0%B4%D0%BE-2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7-%D0%BD%D0%BE%D1%89%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D1%8F%D1%85-%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD-%D0%B5%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8-news1240069.html>

със свидетелски разказ от депутатата от „Възраждане“ Ангел Славчев, който е бил до два часа през нощта на терен и според когото екипите с бронирани машини са видели трупове в складовете. Той добавя

още, че никой не знае колко точно взривоопасни материали има в складовете, които горят край Елин Пелин. Слава на Бога, не се стигна дотам, че да гръмне складът с най-много събрани такива опасни материали, заявява пред ПИК ТВ депутатът. Според него са се запалили и складове, които се намират на километър от склада за фойерверки и сме се разминали на косъм от голяма трагедия, но за съжаление има жертви и изказва съболезнования на близките. Славчев уточнява във видеоматериала, че централно управление на КОС се занимава с проверките по тези складове. Всичко се е случило според него, след края на работния ден, когато се е подготвяла пратка за голям концерт в Бургас в същия или на следващия ден и са товарили фойерверките в бус, който се е възпламенил. Човекът, който е починал е правил нещо, заявява още Славчев. Той допълва и че към 1 часа през нощта в складовете са влезли бронирани машини, за да огледат и тогава са видели трупове. По думите му голямо притеснение е било, че оттам минава газопровод.

На 29 юли е публикувана информация, базирана на интервю в БТВ с Кирил Тодоров, млад мъж, който е бил един от първите свидетели на мястото на експлозията. Придвижвайки се колата си към взривения склад той е видял два черни обекта на земята, за които му е било ясно какво са. За взрива Кирил е научил от приятели, обадили му се по телефона и веднага е тръгнал за мястото, тъй като има имот в района. Според очевидецът доцентът се е изправил и е бил подвижен. Разбрали са се с пожарникарите да ги закара с колата си – качил е доцента, а дамата е останала да лежи на земята и е била изнесена с носилка. Кирил предполага, че след това доцентът е помогнал за дъщеря си и е останал при нея. Очевидецът си задава въпроса – защо той е можел да стигне до тези складове? Според него е можело да се действа по-бързо и военните е можело да минат. Кирил Тодоров поставя на вниманието на всички защо има склад в такава близост до населено място, защо липсва комуникация между всичките органи на реда и за него големият въпрос е къде е хеликоптерът, който ако е бил използван е могъл да спаси живота на обгазения доцент, защото хеликоптерът лети за броени минути, а линейката пътува 45 минути, става ясно още от интервюто, което сайтът публикува.

На 28 юли е публикуван материал, но само като текст без видео със заглавие „Жители на Гара ИЗВОДИ:

За периода на наблюдение е установено, че темата с взривовите в Елин Пелин е отразена в сайта www.pik.bg като са представени както гледните точки на жителите, така и на институциите, имащи отношение към инцидента. Използвани са видеоматериали, качени във фейсбук от очевидци на експлозиите. В другия сайт - www.zaistinata.com темата е без аудио-визуални материали и присъства единствено като текстови публикации.

Не констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията.

Fakti.bg/video

На 25.07. 2024 г. в 18:47 ч. е публикувано видео <https://fakti.bg/bulgaria/899613-gori-sklad-za-foierverki-v-raiona-na-gara-elin-pelin-ima-dvama-tejko-raneni-video>, озаглавено „Гори склад за фойерверки в района на Гара Елин Пелин, има двама тежко ранени“ (източник е видео на Ивайло Райчев, Facebook): „Взривът е станал около 18:30 часа пред склада на „Интер Карс“. По информация на Спешна помощ двама души са тежко пострадали. Става въпрос за мъж на около 40 години с изгаряния от трета степен и жена на около 30 години също с изгаряния от трета степен и опасност за живота. Те се превозват към „Пирогов“, каза за NOVA говорителят на Спешна помощ Катя Сунгарска. Към мястото са насочени пет линейки. Сунгарска посочи, че сигнал за инцидента е получен при тях в 18:35 ч. От Спешна помощ предполагат, че може да има още пострадали. Директорът на „Пирогов“ д-р Валентин Димитров коментира, че изгаряния от трета степен означават поразяване на тъканите и кожата. В МВР сигналът е постъпил в 18:31 ч. Екипи на полицията са тръгнали веднага. Към мястото пътуват още вътрешният министър Калин Стоянов и главният секретар на силовото ведомство Димитър Кангалджиев. „Чуваме гърмежите и виждаме огромен облак дим над Елин Пелин“, каза за NOVA говорителят на МВР Димитър Димитров. По първоначална информация горят три склада. Все още МВР няма данни колко хора са се намирали вътре. „Насочени са допълнителни екипи на място“, допълни Димитров.

На 25.07. 2024 г. в 21:00 ч. е публикувано видео <https://fakti.bg/bulgaria/899637-razporediha-evakuacia-sled-vzrivovete-v-skladove-za-foierverki-krai-elin-pelin-video>: „Разпоредиха евакуация след

взривовете в складове за фойерверки край Елин Пелин“. Информацията, която се съобщава за местопроизшествието е предоставена на брифинг на прокуратурата (прокурор Николова) и следствието (следовател Делчев) във връзка с взривовете край Елин Пелин. „Направен е оглед на малка част от местопроизшествието в близост до сервизното помещение. Там са открити две тела, които са били силно овъглени. Назначена е съдебномедицинска експертиза. Съгласно заключението на съдебния медик причината за смъртта и на двете тела е баротравма. Момчето, което е станало свидетел на трагедията не се е укрило и активно съдейства на разследването. То е подало сигнал. Момчето, което се е спасило, е разпитано. Камерите не са изследвани все още. Ще се събират писмени доказателства от учредяването и прехвърлянето на парцела за създаването на склада. От показанията на собственика не става ясно дали причината е немарливост или случайно деяние. Разпитани са 8 човека по делото, предстоят разпити на още свидетели - ще бъдат разпитани пожарникарите, които първи са били на мястото и са оказали помощ на пострадалите.“ Иван Делчев, Национална следствена служба за взривовете, допълни: „Едва 1/8 от местопроизшествието е огледана.“ Източник на излъченото видео е фейсбук потребител.

На 29.07.2024 г. в 08:18 ч. е публикувано видео <https://fakti.bg/bulgaria/900470-momcheto-svidetel-ne-se-e-krilo-napraven-e-ogled-na-malka-chast-ot-mestoproizshestviето-krai-elin-pelin-video> „Гори склад за фойерверки в района на Гара Елин Пелин, има двама тежко ранени“ (източник „По света и у нас“ новините на БНТ). В него кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов заявява във връзка с взривовете край града, че жителите трябва да са спокойни, защото в складовете няма бойни боеприпаси. Периметърът е отцепен. Хората трябва да са предпазливи, защото може да има осколки. Голям е рискът от пожар, но има огнеборци в района. Имало е първоначален взрив, след който са последвали още. Камерите са спрели след взрива. Системата BG Alert се е задействала. Тя предупреждава за голям пожар в района на Елин Пелин. В съобщението се посочва, че се налага евакуация заради взрива. Хората в близост до горящите складове се евакуират по разпореждане на службите. Временно е ограничено движението и в двете посоки по път III-105 от Елин Пелин до гара „Елин Пелин“ поради пожара в склада за фойерверки. Видео е от съобщение на БНТ.

Тодор Попов, който е собственик на склада, в интервю пред БТВ, казва че в този склад се съхраняват само лицензирани пиротехнически средства. Националната следствена служба ще поеме разследването на взривовете край Елин Пелин. Екип от следователи е в готовност да се включи в огледите, след като взривовете и предизвикания от тях пожар бъдат спрени. Огледите ще започнат след като взривовете и предизвикания от тях пожар бъдат потушени. Очаква се още тази вечер да започнат разпити на свидетели и други съпричастни лица. Ще се работи по всички възможни версии. Директорът на „Пирогов“ д-р Валентин Димитров коментира, че пострадалата жена е в шокова зала и ще бъде приета. Имат готовност да приемат още пострадали.

Жители на село Гара Елин Пелин показват счупени прозорци на къщата си след взривовете. Друг мъж разказа, че е паднала част от тавана му. Той уточнява, че това е станало при втория взрив, който е бил много силен. Ситуацията е тежка, става въпрос за фирма, която се занимава с пиротехнически изделия. Има шест склада, които са пълни с такива изделия. Това съобщава министърът на вътрешните работи Калин Стоянов на място в Елин Пелин. Двама души са в тежко състояние, те са извадени от складовете от пожарникарите. Има информация за още двама души, които евентуално са вътре. Уточнява се един или двама, комуникацията между собствениците и работниците е сложна и не се знае кой къде е бил. На около 500 метра от експлозиите е паднала осколка върху склад на голяма хранителна верига, в момента и тя гори, допълни Стоянов. Имало е хора на смяна по това време в складовете, двама са изкарани, още двама са в неизвестност, има и един охранител, който е в шок. Той е помагал до последно, каза Стоянов. В момента човекът е при нас. Ако наистина са пълни тези складове, предполагам, че още дълго време ще гърмят. „Имаше колеги, които влязоха максимално близо, за да извадят пострадалите“, каза още Стоянов.

ИЗВОД: Отражена е подробна информация за инцидента. Използват се като източници на видеа цитати от програмите на БНТ и БТВ, както и видеа от публични профили на потребители на социалната мрежа „Фейсбук“.

На **25.07.2024 г. в 18:54 ч.** Публикувано е видео на Ивайло Райчев, Фейсбук, <https://mediamall.info/news/zarya-sklad-za-foierverki-v-elin-pelin-plamna-video-22183news.html> и още едно видео <https://mediamall.info/news/zarya-sklad-za-foierverki-v-elin-pelin-plamna-video-22183news.html> озаглавено: „Пламна склад за фойерверки в района на гара Елин Пелин.“ „Складът за фойерверки е собственост на "Енигма файъруоркс" и се е охранявал от един-единствен човек, пише "24 часа". На останалите работници смяната би трябвало да е приключила в 17:30 часа, твърдят още източниците на медията. По първоначални данни има четирима пострадали. Към мястото пътуват вътрешният министър Калин Стоянов и главният секретар на МВР Димитър Кангалджиев.

На **25.07.2024 г. в 20:17 ч.** видео <https://mediamall.info/news/kalin-stoyanov-za-pozhara-v-sklad-za-foierverki-situacijata-e-mnogo-tezhka-video-22188news.html>: Ситуацията е много тежка, имаме информация за още двама души в складовете. Така вътрешният министър Калин Стоянов коментира ситуацията с взривовите в складове в Елин Пелин, предаде NOVA. ЗАРЯ: Склад за фойерверки в Елин Пелин пламна (ВИДЕО). По информация на Стоянов има шест склада, които са пълни с пиротехнически изделия. След склада за фойерверки и голяма хранителна верига се запали в Елин Пелин. Гори и голяма складова база на хранителна верига.

На **25.07.2024 г. в 20:53 ч.** видео <https://mediamall.info/news/bg-alert-izprati-saobshtenie-za-nezabavna-evakuaciya-na-zhitelite-na-s-gara-elin-pelin-video-22192news.html>

Видеото е озаглавено „BG-ALERT изпрати съобщение за незабавна евакуация на жителите на с. Гара Елин Пелин“ – Съветът към хората е да се насочат в посока София. Системата за предупреждения BG Alert изпрати съобщение за незабавна евакуация на жителите на с. Гара Елин Пелин в посока Нови хан, сочи съобщението на сайта на системата. ЗАРЯ: Склад за фойерверки в Елин Пелин пламна (ВИДЕО). Съветът към хората е да се насочат в посока София. По-рано също е получено предупреждение за опасност от системата BG Alert. Пожарът и взривовите в складовете за фойерверки продължават. След склада за фойерверки и голяма хранителна верига се запали в Елин Пелин. На място са поне 6 пожарни. Непрекъснато към района отиват и се връщат линейки. Калин Стоянов за пожара в склад за фойерверки: Ситуацията е много тежка! (ВИДЕО). Движението в района е отцепено. Тези, които искат да се приберат, вероятно ще трябва да изчакат. Калин Стоянов за пожара в склад за фойерверки: Ситуацията е много тежка!“

На **25.07.2024 г. в 21:27 ч.** е публикувано видео <https://mediamall.info/news/chastichno-bedstveno-polozhenie-v-elin-pelin-i-novi-han-video-22193news.html> озаглавено: Склад за фойерверки в Елин Пелин пламна. Частично бедствено положение в Елин Пелин и Нови хан“. *Видеото е съпроводено със следната информация:* „BG-ALERT вече изпрати съобщение за незабавна евакуация на жителите на с. Гара Елин Пелин. Обявено е частично бедствено положение в град Елин Пелин, както и в селата Гара Елин Пелин и Нови хан. (информация на БТА от Кристина Димитрова от общинската администрация). Бедственото положение е обявено заради пожара, който избухна по-рано там. Общината приканват всички жителите, които имат водоноски, да съдействат в гасенето на пожара, съобщава кореспондентът на БТА в Самоков. Калин Стоянов за пожара в склад за фойерверки: Ситуацията е много тежка! (ВИДЕО). Той съобщава, че Сигналът за горящия склад е подаден към 18:30 часа. Има двама тежко пострадали, които са транспортирани към болница "Пирогов". На място има екипи на пожарната и спешна помощ. В складовете вероятно има още пострадали.

ИЗВОД: Отражена е подробна информация за инцидента. Използват се като източници на видеа цитати от програмите на Нова телевизия, както и видеа от публични профили на потребители на социалната мрежа „Фейсбук“. Видеата са съпроводени с кратък текст от информационна агенция БТА и снимки. Темата продължава да се отразява и през следващите дни.

Извършена е проверка за периода на наблюдение на аудиовизуални материали публикувани в секция „Студио актуално“ на интернет страницата www.actualno.com и е установено, че няма видеа посветени на взривовете на складове край Елин Пелин.

Изводи:

Видеата не съдържат кадри в противоречие със Закона за радиото и телевизията.

Използват се чужди аудиовизуални материали, чиито източници са доставчици на медийни услуги и социални мрежи.

Видеата представляват огромни димни стълбове, които се издигат над мястото на инцидента. **Липсват кадри на пострадали хора.**

Видеата са придружени от текст, които не е обект на наблюдението, но ги допълва с информация. Текстът е авторски или на различни информационни агенции.

Налична е обстойна информация за инцидента.

26.07.2024 г. „НА ЖИВО Калин Стоянов: Има загинал след вчерашните взривове на складове за фейерверки край Елин Пелин“. Споделено е видео от извънреден брифинг в Елин Пелин на министъра на вътрешните работи.

<https://safenews.bg/na-zhivo-kalin-stoyanov-ima-zaginal-sled-vcherashnite-vzrivove-na-skladove-za-fojerverki-kraj-elin-pelin/>

26.07.2024 г. „НА ЖИВО - Борисов за взривовете в Елин Пелин: Ако някой трябва да укорява кмета, трябва да са хората в града“. Изявление по повод взривът в Елин Пелин пред медиите прави лидерът на Герб Бойко Борисов, като се спира на темата повърхностно. Във видео с продължителност 8:17 мин. бившият премиер коментира и други въпроси от политическия живот в страната.

<https://safenews.bg/na-zhivo-borisov-za-vzrivovete-v-elin-pelin-i-ako-nyakoj-tryabva-da-ukoryava-kmeta-tryabva-da-sa-horata-v-grad/>

26.07.2024 г. „НА ЖИВО – Костадинов: Предложихме създаване на Национална агенция „Гражданска защита“. Лидерът на Възраждане изразява мнение относно инцидента в гара Елин Пелин. „Имаме огромна нужда от организация, която да мобилизира доброволци. Предложихме законопроект за създаване на Национална агенция „Гражданска защита“. Тази агенция да провежда регулярни обучения на населението, както беше преди. В момента не сме подготвени за бедствия и аварии. Внасяме изцяло този нов законопроект“. Костадинов каза, че кметът на Елин Пелин не трябва да коментира ситуацията в града, щом не е на място.

<https://safenews.bg/na-zhivo-kostadinov-predlozhime-sazdavane-na-nacionalna-agencziya-grazhdanska-zasthita/>

26.07.2024 г. „НА ЖИВО – Тошко Йорданов: Питайте Бойко Борисов защо по негово време магнаха „Гражданска защита“ При тези трагедии по-големият проблем е, че държавата не може да реагира. Трябва да видим каква е причината за взрива. Такива неща се случат по цял свят. Ние нямаме „Гражданска защита“. Нямаме едно звено, което може да реагира веднага. Като няма кой да отиде с пожарни камиони, бронирана техника. Видяхте ли бронирана верижна техника?“, коментира Йорданов ситуацията в Елин Пелин. <https://safenews.bg/na-zhivo-toshko-jordanov-pitajte-bojko-borisov-zastho-po-negovo-vreme-mahnaha-grazhdanska-zasthita/>

28.07.2024 г. – „Калин Стоянов: Само едно тяло е ясно къде е, един човек остава в неизвестност“. В статията е приложено видео от БНТ 1, в което вътрешният министър Калин Стоянов прави изявление пред журналисти в Елин Пелин. Той отговаря на въпроси за ситуацията в склада, хората, които са били там по време на взрива, мерките, които се вземат за обезопасяване и предстоящото разследване от страна на прокуратурата и следствието. Видеото е с продължителност 21.40 мин.

<https://safenews.bg/na-zhivo-kalin-stoyanov-samo-edno-tyalo-e-yasno-kade-e-edin-chovek-ostava-v-neizvestnost/>

<https://bgnes.bg/>

На интернет страницата <https://bgnes.bg/> са качени кратки видеа по темата с различна продължителност, с логото на BGNES Agency.

Първият аудио-визуален материал за взривовите, с продължителност 18 секунди, е качен на сайта в 22:20 ч. със заглавие „Три склада за фойерверки се взривиха в Елин Пелин, има пострадали хора“. <https://www.bgnes.bg/ujasqvashto-video-pokazva-razmera-na-eksploziqta-v-elin-pelin> Кадрите показват силен взрив – огромен облак от огън и дим, хвърчащи отломки, чува се тътенът. Няма задкадров коментар, има само автентичен звук от взривовите.

В същия час – 22:20 ч., на сайта е качено и второ видео с взрива, с продължителност 1:43 минути, и заглавие - „Незабавна евакуация е разпоредена за жителите на с. Гара Елин Пелин“. <https://www.bgnes.bg/nezabavna-evakuacij-e-razporedena-za-jitelite-na-s-gara-elin-pelin> Материалът е заснет откъм къщите на Елин Пелин и показва взрив отдалеч. По улицата се виждат коли на полицията, линейки, пожарни на Община Елин Пелин, хора в гръб, които наблюдават гъбата от дим, образуваща се в небето при избухването, българското знаме, развяно от балкона на една от къщите. Кадри с деца няма. Чува се говор, сирени на пожарни и линейки.

На интернет страницата през наблюдавания период са публикувани и видеа с изявления пред медиите на представителите на властта и институциите, които имат отношение към случая.

На 25 юли в 21:39 ч. е качено общо изявление за медиите от мястото на **министър-председателя Димитър Главчев, вътрешния министър Калин Стоянов и Атанас Илков от ГДНП**. Те дават информация за това, което е известно до момента и за мерките, които са предприети. Имало достатъчно линейки, клиниките по токсикология и спешните отделения във ВМА и в „Пирогов“ били в готовност. От армията идвал брониран джип, за да влезе и да види има ли хора в складовете. Търсят се причините за пожара. Складът бил с най-доброто високотехнологично оборудване, в него се съхранявали пиротехнически вещества. <https://www.bgnes.bg/glavchev-armiqta-prashta-broniran-djip-shte-tarsi-raneni-v-skladovete-v-elin-pelin>

Същият ден в 21:41 ч. е публикувано видео, с продължителност 1:30 мин., в което **зам.-министърът на здравеопазването Петко Стефановски** обяснява на присъстващите медии какво е състоянието на двамата пострадали в „Пирогов“ и препоръчва жителите на Елин Пелин да дишат през кърпи и да затворят прозорците си. <https://www.bgnes.bg/mz-jitelite-na-elin-pelin-da-dishat-prez-karpi-i-da-zatvorqt-prozorcite-si>

На 26 юли в 15:56 ч. е публикувано видео, с продължителност 05:53 минути, с изявление пред медиите на **главен комисар Димитър Кангалджиев**, който не изключва възможността човешка небрежност да е довела до взривовите в складовете за пиротехника в Елин Пелин. <https://www.bgnes.bg/choveshka-nebrejnost-moje-da-e-dovela-do-eksploziite-v-elin-pelin-pojarat-oshtetlee>

Има и един по-различен материал, публикуван на 26 юли в 19:24 ч.: „Собственикът на взривените складове в Елин Пелин за фойерверки Тодор Попов пред БГНЕС“ - <https://www.bgnes.bg/sobstvenikat-na-vzrivenite-skladove-v-elin-pelin-za-foyervertki-todor-popov-pred-bgnes>. В него има вградено интервю, с продължителност 5:18 мин., с Тодор Попов, дадено в навечерието на 2024 г. специално за БГНЕС. Взето е в магазин за фойерверки. На кадрите се виждат различни артикули, перфектно подредени по стелажи. В интервюто Тодор Попов дава информация за фирмата си, която изнасяла артикули за около 16-17 държави. Подчертава, че всяка страна си имала различни предпочитания за цени и качество. Всичките му служители работели с любов и професионализъм. Тодор Попов дава и съвети как да се използват фойерверките. Казва, че „*Няма безопасен фойерверк, дори един бенгалски огън може да ви нарани. Трябва винаги да сте много предпазливи и да гледате дали самите изделия имат сертификат и маркировка*“. Завършва с

пожелание за посрещането на Новата година: „Забавлявайте се в Новогодишните празници, пазете себе си, пазете другите, фейерверките не са безопасни.“

На 26 юли в 15:40 ч. е публикувано видео, с продължителност 09:05 минути, със заглавие „Починал е един от ранените след експлозиите в Елин Пелин, синът на собственика е още вътре“. <https://www.bgnes.bg/pochinal-e-edin-ot-ranenite-sled-eksploziite-v-elin-pelin-sinat-na-sobstvenika-e-oshte-vatre>. Кадрите показват крайна улица на Елин Пелин, цялата силно задимена, цистерни с вода, спрени коли, линейка. На този фон **вътрешният министър Калин Стоянов** съобщава на медиите, че един от тежко пострадалите след експлозията в складовете за пиротехника в Елин Пелин е починал. Лекарите се борели за живота на втория пострадал. Активното горене продължавало. Допускали, че вътре в складовете са синът на собственика и още един мъж. Горял и склад на голяма търговска верига, в близост до мястото на инцидента. Предстояло дълго и тежко разследване от страна на Националната следствена служба.

После говори за отсъствието на кмета на община Елин Пелин. Тази част от видео съдържанието е пусната и самостоятелно със заглавие: „Калин Стоянов: Кметът на Елин Пелин Ивайло Симеонов да си пие узото и да ни остави да работим!“ В него вътрешният министър Калин Стоянов изразява позиция пред представители на медиите относно отсъствието на кмета на Община Елин Пелин в настъпилата екстремна ситуация, в която един човек е загинал, друг е с тежки изгаряния, а двама продължават да са в неизвестност. Кметът коментирал „кой, какво и как е трябвало да стане“. „Аз искам да кажа, че този човек, по наша информация, е някъде дълбоко в Гърция, вероятно на някой прекрасен плаж и го съветвам да продължава да си пие узото там, да се маже със слънцезащитни мазила, да ни остави ние да си вършим работата и нека не си нарушава почивката със всичко онова, което се случва тук.“

На следващия ден – 27 юли, е публикувано видео - интервю на репортер на медията с **кмета на общината Ивайло Симеонов** със заглавие „Кметът на Елин Пелин: Комисия от общински служители ще описва щетите след взривовете“. <https://www.bgnes.bg/kmetat-na-elin-pelin-komisiq-ot-obshtinski-slujiteli-shte-opisva-shtetite-sled-vzrivovete> Той говори за това, че щетите се описват и ще бъдат предадени на Комисията за бедствия и аварии към МС. Според него самата координация в ситуацията не е била много ясна. „Защото, когато се получи такова съобщение, ние трябва да знаем как да го изговаряме надолу.“ Той не е критикувал никого, по скоро искал това да се изчисти, да се повдигне диалог, как да са полезни на хората и как да се реагира при други подобни ситуации. Имало пукнатини в BG Alert. Симеонов коментира, че не е заемал „различна позиция“. Кметът в кадрите е в близък план.

На 27 юли репортерът на <https://bgnes.bg/> е взел интервю и с **жител на с. Гара Елин Пелин - Трифон Павлов**: „Кметът Ивайло Симеонов да не се прави на главнокомандващ, дойде след катастрофата“. <https://www.bgnes.bg/jitel-na-elin-pelin-kmetat-ivaylo-simeonov-da-ne-se-pravi-na-glavnokomandvasht-doyde-sled-katastrofata>. В него човекът разказва за преживяното. На въпроса на репортера кой е прав в спора между министъра и кмета, Трифон Павлов отговаря: „Министърът е прав, защото кметът трябваше веднага оттам да си събере багажа и да тръгне тук, на място. Той не е главнокомандващият в кавички. А той след един ден си дойде, два ли, не мога да си спомня...“ Дават кадър с остатък от опожарена постройка, жителят е в близък план.

На интернет страницата <https://bgnes.bg/> са публикувани две видеа с коментари пред медиите на **лидери на партии**:

- на 26.07.2024 г. в 13:48 ч. на лидера на ГЕРБ Бойко Борисов: Ако някой трябва да укорява кмета на Елин Пелин, това са хората, които живеят там.

<https://www.bgnes.bg/borisov-ako-ngkoy-trqbva-da-ukorqva-kmeta-na-elin-pelin-tova-sa-horata-koito-jiveqt-tam>

- на 26.07.2024 г. в 12:38 ч. на лидера на Възраждане Костадин Костадинов за кмета на Елин Пелин: Неморален наглец, да се скрие от срам <https://www.bgnes.bg/kostadinov-za-kmeta-na-elin-pelin-nemoralen-naglec-da-se-skrie-ot-sram>

На 27 юли в 8:55 ч. е публикувано аудио-визуално съдържание „Животът в Елин Пелин лека поляка се възстановява след взривовете“ - <https://www.bgnes.bg/jivotat-v-elin-pelin-se-vazstanovqva>

[sled-vzrivovete-v-skladovete-za-foyerverki](#). В него **председателят на Общинския съвет на Елин Пелин Богомил Бранков** в кратко интервю пред репортера на медията, с продължителност 3:37 минути, говори за постепенното успокояване на ситуацията: пътят бил отворен, хората се връщали по домовете си, токът бил възстановен. Все още обаче се чували слаби взривове и не можело да се направи нищо. Интервюто е на фона на полицейска кола, Богомил Бранков е в близък план. Има няколко кадри от улица, с движещи се по нея коли, паркирани линейки на Спешна бърза помощ, камиони.

На 27 юли репортерът взема и **кратко интервю с Николай Николов, бивш началник на пожарната и настоящ съветник на служебния министър в МВР** със заглавие „Продължават взривовите на фойерверки в складовете до Елин Пелин“. В него той говори за сериозната трагедия, поздравява своите колеги, които с риск за живота си успели първоначално да спасят двама души. Николай Николов разказва и за други подобни инциденти по света. Съобщава, в професионален план, как и какви действия ще се предприемат по-нататък. Смята, че се работи добре – внимателно и координирано. Интервюто е на фона на някаква зеленина, в началото му дават кадри от улица с машини на МВР по нея и действащи негови служители.

На 28 юли в 16:46 ч. е качено видео /3:35 мин./ със заглавие „Четири жертви, постоянни взривове и съсипани къщи в Елин Пелин“ - <https://www.bgnes.bg/chetiri-jertvi-postoqnni-vzrivove-i-sasipani-kashti-v-elin-pelin>. То е от брифинг за журналисти, на който се съобщава, че две тела са намерени в останките на складовете в Елин Пелин и че с това жертвите при инцидента стават четири. **Окръжният прокурор на София Наталия Николова** дава подробности за протичането на разследването и че е рано да се говори за делото.

Освен описаното аудио-визуално съдържание за взривовите на складовете за фойерверки в Елин Пелин, в на интернет страницата <https://bgnes.bg/> има публикувани множество статии с подробности за трагедията, в които тя е проследена точно и детайлно.

www.dnevnik.bg

На сайта www.dnevnik.bg през периода от 25.07.2024 г. до 28.07.2024 г., в секция „ВИДЕО“ няма аудио- или аудио-визуални материали на медията за взривовите на складовете за фойерверки в Елин Пелин.

Трагедията обаче е проследена в детайли чрез статии в новините. В някои от тях има вградени аудио-визуални материали на други медии: от фейсбук профила на БНТ 1, от канала на предаването „Здравей, България“ на Нова ТВ във Vbox7, от канала на „Дневник“ в YouTube. Източниците са отбелязани точно и коректно в публикациите.